

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.4621.3.2024

Druk nr 213
Warszawa, 14 lutego 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję przyjęty przez Radę Ministrów dokument:

- Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku wraz z Raportem o pomocy *de minimis* w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku.

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Prezesa Rady Ministrów do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY PUBLICZNEJ W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2022 ROKU

Warszawa, grudzień 2023 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK.....	5
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU	8
1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy.....	8
2. Formy pomocy	9
3. Wartość pomocy	10
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	11
5. Pozostałe założenia metodologiczne	13
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA (Z WYŁĄCZENIEM POMOCY KRYZYSOWEJ).....	14
1. Synteza wyników za 2022 rok.....	14
2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2018-2022 ..	15
IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	18
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy	18
2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy	23
3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy	27
4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjenta	42
5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	45
6. Najwięksi beneficjenci pomocy	46
V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ)	48
1. Pomoc horyzontalna.....	48
1.1. Badania, rozwój i innowacje	48
1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią.....	50
1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.....	54
1.4. Zatrudnienie	55
1.5. Ratowanie i restrukturyzacja.....	57
1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	58
1.7. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów.....	59
1.8. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	61
1.9. Infrastruktura lokalna.....	62
1.10. Działalność sportowa i rekreacyjna	63
2. Pomoc regionalna.....	65
3. Pomoc sektorowa	69
3.1. Sektor górnictwa węgla.....	69
3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej	70
3.3. Sektor kinematografii	71
3.4. Sektor telekomunikacyjny	71
3.5. Sektor bankowy	72
4. Inne przeznaczenia.....	73
4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych	73
VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU	75
1. Informacje ogólne	75

2. Transport lądowy	77
3. Transport morski.....	78
4. Transport śródlądowy	78
5. Transport lotniczy	78
6. Transport intermodalny	78
7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie	78
VII. POMOC KRYZYSOWA W 2022 ROKU.....	79
1. Pomoc kryzysowa udzielana w związku z wystąpieniem COVID-19.....	81
1.1. Programy pomocy kryzysowej covidowej.....	81
1.2. Przeznaczenia pomocy kryzysowej covidowej	83
1.3. Formy pomocy kryzysowej covidowej.....	86
1.4. Podmioty udzielające pomocy covidowej	89
1.5. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według wielkości beneficjenta	94
1.6. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	97
1.7. Źródła finansowania pomocy kryzysowej covidowej	99
2. Pomoc kryzysowa wojenna udzielana w związku z agresją Rosji wobec Ukrainy ...	100
2.1. Przeznaczenia pomocy kryzysowej wojennej	102
2.2. Formy pomocy kryzysowej wojennej.....	102
2.3. Podmioty udzielające pomocy kryzysowej wojennej	106
2.4. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według wielkości beneficjentów.....	106
2.5. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	107
VIII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ.....	109
SPIS TABEL	116
SPIS WYKRESÓW.....	118
ZAŁĄCZNIKI.....	119
Załącz. 1. Lista programów pomocowych (z wyłączeniem programów pomocy kryzysowej), w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2022 roku*	119
Załącz. 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2022 roku.....	138
Załącz. 3. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej covidowej w latach 2021-2022.....	141
Załącz. 4. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej wojennej w 2022 r.....	148

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) **pomoc publiczna** to pomoc udzielana przez państwo członkowskie lub ze źródeł państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

Na podstawie art. 31 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 702), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK)** jest organem monitorującym pomoc publiczną w Polsce (z wyłączeniem pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie). Monitorowanie pomocy publicznej obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, na podstawie zgromadzonych sprawozdań i informacji przesłanych przez podmioty udzielające pomocy, **Prezes UOKiK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w danym roku.** Niniejszy raport stanowi wypełnienie tego obowiązku i zawiera wyniki monitorowania **pomocy publicznej udzielonej w Polsce w 2022 roku**, tj. w szczególności dane dotyczące wartości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji. **Raport nie uwzględnia natomiast pomocy udzielonej w sektorze rolnictwa** (w rozumieniu art. 38 TFUE), za monitorowanie której odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

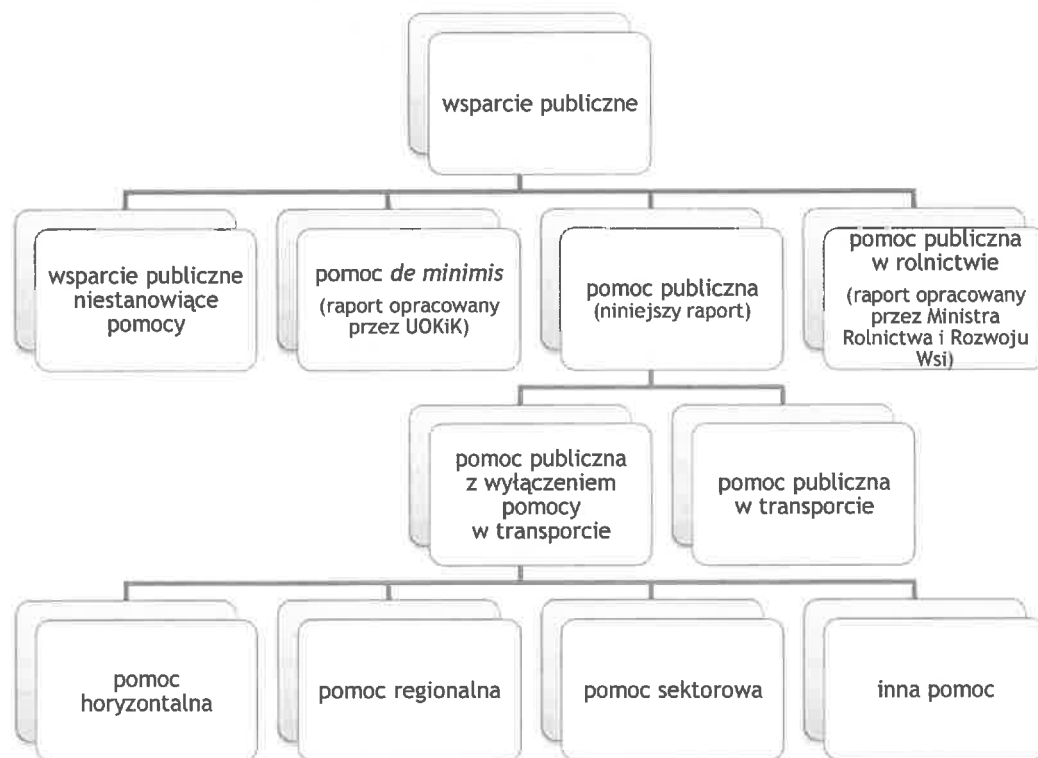
Jednocześnie, zgodnie z *rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) oraz *rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym* (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.), pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych nie przekracza 200 tys. euro (lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów lub 500 tys. euro w przypadku rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie wchodzi w zakres przepisu art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym, **pomoc de minimis nie została uwzględniona w niniejszym raporcie.** Informacje o pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku zostały przedstawione w przygotowanym przez Prezesa UOKiK odrębnym raporcie, pn. „*Raport o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku*”.

Ponadto, podobnie jak w dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2014-2020, również w przypadku perspektywy 2021-2027 Komisja Europejska wyraźnie wskazała na konieczność zapewnienia zgodności udzielanego wsparcia ze środkami unijnych z obowiązującymi przepisami prawa, w tym o pomocy publicznej¹. Zapewnienie takiej

¹ Dla przykładu można wskazać art. 58 ust. 2 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na*

zgodności w praktyce wymaga przygotowania odpowiednich programów pomocowych, zgodnie z którymi będzie udzielane wsparcie w ramach funduszy unijnych.

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

Z uwagi na to, że środki unijne stanowią dochód budżetu państwa, w sytuacji gdy beneficjent środków pochodzących z funduszy unijnych prowadzi działalność gospodarczą i spełnione są pozostałe przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE (korzyść, selektywność, groźba zakłócenia lub zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE), środki te stanowią **pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE**. Oznacza to, że mają do nich zastosowanie przepisy art. 32 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Tak więc organy udzielające wsparcia ze środków unijnych mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej. Ze względu na powyższe w niniejszym raporcie (podobnie jak w raportach za lata 2008-2021), do całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej wliczono środki unijne finansujące programy pomocowe lub udzielone jako pomoc indywidualna.

Rola Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej, poza wspomnianym powyżej monitorowaniem, polega na **zapewnieniu zgodności projektów tej pomocy z odpowiednimi przepisami unijnymi** (wynikającymi z przepisów TFUE oraz regulacji

potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.06.2021, s. 159), który stanowi, iż „Instrumenty finansowe zapewniają wsparcie ostatecznym odbiorcom wyłącznie na inwestycje zarówno w rzeczowe aktywa trwałe, jak i w wartości niematerialne i prawne, a także kapitał obrotowy, które uznaje się jako finansowo wykonalne i które nie uzyskują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Wsparcie takie musi być zgodne z mającymi zastosowanie unijnymi zasadami pomocy państwa. [...]”

wydanych przede wszystkim przez Komisję Europejską, która jest organem odpowiedzialnym za kontrolę pomocy publicznej). Swoje kompetencje w zakresie pomocy publicznej Prezes UOKiK realizuje poprzez:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- wydawanie opinii o projektach programów pomocowych i projektach pomocy indywidualnej w zakresie ich zgodności z prawem unijnym dotyczącym pomocy publicznej,
- zgłaszanie (notyfikowanie) Komisji Europejskiej projektów programów pomocowych i projektów pomocy indywidualnej, a następnie działanie na rzecz uzyskania jej formalnej akceptacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych na temat pomocy publicznej i opracowywanie zbiorczych raportów dla Komisji Europejskiej oraz Rady Ministrów,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu pomocy (niezgodność z przepisami unijnymi lub przepisami zatwierdzonego programu pomocowego) oraz jej sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodność sprawozdań z przepisami sprawozdawczymi).

Co do zasady, Prezes UOKiK nie posiada kompetencji w zakresie inicjowania, projektowania, wprowadzania w życie oraz realizowania instrumentów polityki gospodarczej państwa takich jak wspieranie określonych grup przedsiębiorców². Uprawnienia w tym zakresie posiadają ministrowie i/lub inne organy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej, posiadające w dyspozycji odpowiednie zasoby budżetowe pozwalające im na udzielanie takiego wsparcia. Natomiast działania Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej są zawsze pochodną aktywności tych organów i ograniczają się do zapewnienia zgodności projektów pomocy z przepisami o pomocy publicznej oraz jej monitorowania.

W konsekwencji Prezes UOKiK nie dokonuje również oceny efektywności i skuteczności udzielanej przedsiębiorcom pomocy. Natomiast zgromadzone i przetworzone dane o udzielonej pomocy (czyli sposobie realizacji poszczególnych instrumentów pomocowych) oraz dokonane na ich podstawie i zawarte w raporcie analizy wielkości pomocy w różnych aspektach (np. ze względu na przeznaczenie, formę, rodzaj beneficjenta, region itp.), mogą służyć organowi, który jest właściwy jeśli chodzi o określony instrument wsparcia, do przeprowadzenia dogłębnych analiz co do celowości, skuteczności i efektywności danego instrumentu w obszarze gospodarki, na który ten organ chciał wywrzeć określony wpływ. Wynikiem tych analiz może być podjęcie decyzji o kontynuacji udzielania danej pomocy, jej zmianie bądź zakończeniu jej udzielania czy też ewentualnie przygotowaniu nowych lepszych lub komplementarnych instrumentów.

² Jedynym wyjątkiem, w którym Prezes UOKiK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* jest sytuacja wskazana w art. 113 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z późn. zm.) w odniesieniu do nałożonych przez siebie kar (odroczenie, rozłożenie na raty). Przepis ten nie stanowi jednak instrumentu polityki gospodarczej państwa, lecz ma na celu incydentalne ułatwienie spłaty kary przedsiębiorcy, na którego została nałożona znaczna kara. W 2022 roku Prezes UOKiK udzielił 3 podmiotom pomocy *de minimis* w łącznej wysokości 33,4 tys. zł.

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy

Informacje zawarte w raporcie pochodzą ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej do Prezesa UOKiK. Obowiązek składania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej wynika z art. 32 ust. 1 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, zgodnie z którym podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK:

- sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo
- informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Podmiotami udzielającymi pomocy są organy administracji publicznej oraz inne podmioty (w tym przedsiębiorcy publiczni), które są uprawnione (posiadają kompetencje) do udzielania pomocy. Udzielenie pomocy następuje najczęściej w wyniku wydania decyzji lub zawarcia umowy. Wśród podmiotów, które w 2022 roku udzielały pomocy, można wymienić³:

- Ministra Aktywów Państwowych,
- Ministra Klimatu i Środowiska,
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ministra Rozwoju i Technologii,
- Marszałków województw,
- Dyrektorów izb administracji skarbowej oraz naczelników urzędów skarbowych (dalej jako organy podatkowe⁴),
- Prezesa Agencji Badań Medycznych,
- Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezesa Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.,
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Prezesów Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.,
- Dyrektora Generalny Służby Więziennej,
- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,

³ Wszystkie organy udzielające pomocy wymieniono wg stanu na 31.12.2022 r.

⁴ Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

- Dyrektora Narodowego Centrum Nauki,
- Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
- Krajową Radę Radiofonii i Telewizji,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- Prezydentów i burmistrzów miast oraz wójtów gmin,
- Starostów powiatów,
- Inne podmioty, które otrzymały kompetencje do udzielania pomocy, głównie beneficjenci krajowych i regionalnych programów operacyjnych (dalej jako Pozostałe, w tym przedsiębiorcy).

Podmioty udzielające pomocy **przekazują sprawozdania przy pomocy aplikacji SHRIMP**. Jest to aplikacja informatyczna umożliwiająca wprowadzanie przez podmioty udzielające pomocy informacji o udzielonej pomocy bezpośrednio do centralnej bazy danych na zasadzie dostępu *on-line*. Poprzez aplikację SHRIMP przekazywana jest także roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej przez podmioty, które w danym okresie sprawozdawczym były uprawnione do udzielania pomocy publicznej, a które jej nie udzieliły. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy publicznej w 2022 roku w wyniku zidentyfikowania podmiotów uchylających się od obowiązków sprawozdawczych i podjęcia wobec nich działań mających na celu uzyskanie odpowiednich sprawozdań lub informacji.

2. Formy pomocy

Przedmiotem analizy raportu są formy pomocy zgrupowane zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Dodatkowo kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2 w zależności od źródła pochodzenia pomocy (odpowiednio stanowiące wydatek z budżetu lub uszczuplenie wpływu do budżetu). W tabeli wymieniono formy pomocy przypisane do poszczególnych podgrup i grup.

Tabela 1. Formy pomocy publicznej

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
Grupa A dotacje i ulgi podatkowe	A1 dotacje	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacja
		rekompensata
	A2 ulgi podatkowe	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty

		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar lub odstąpienie od nałożenia kary
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
		umorzenie kosztów procesu sądowego
Grupa B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
	B2	konwersja wierzytelności na kapitał
Grupa C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1 pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	pożyczki preferencyjne
		kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
		zaliczka zwrotna
	C2 odroczenia i rozłożenia na raty	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary)
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
Grupa D poręczenia i gwarancje	D1	poręczenia i gwarancje

3. Wartość pomocy

Ze względu na fakt, iż pomoc publiczna udzielana jest w różnych formach (dotacje, pożyczki, gwarancje, odroczenia), których kwoty, w aspekcie związanej z nimi korzyści ekonomicznej, nie są ze sobą porównywalne⁵, aby możliwe było agregowanie, a następnie dokonywanie analiz zagregowanych wielkości, konieczne jest najpierw sprowadzenie wartości poszczególnych przypadków udzielenia pomocy w różnych formach do wspólnego mianownika poprzez przeliczenie ich na równą każdej formie pomocy wartość dotacji,

⁵ Oczywiście jest, iż większą korzyścią dla przedsiębiorcy jest uzyskanie np. 100 tys. zł dotacji niż pożyczki w wysokości 100 tys. zł (którą to pożyczkę będzie musiał zwrócić wraz z oprocentowaniem) czy też uzyskanie odroczenia spłaty zaległości podatkowej w wysokości 100 tys. zł (zaległość tę ostatecznie i tak będzie musiał spłacić).

czyli przeliczenie jej na tzw. ekwiwalent dotacji brutto (EDB). **Ekwiwalent dotacji brutto wyraża rzeczywistą korzyść ekonomiczną, jaką otrzymał przedsiębiorca w danej formie pomocy.** W związku z powyższym wszystkie wartości pomocy zawarte w raporcie zostały przedstawione w postaci EDB, obliczonego zgodnie z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2018 r. poz. 461)*.

Jednocześnie wartość udzielonej pomocy jest przedstawiana zgodnie z zasadą ustalania wartości pomocy na dzień jej udzielenia. Przez **dzień udzielenia pomocy należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do jej otrzymania**, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji⁶. Oznacza to, iż wartość udzielonej pomocy w danym roku to inaczej wartość zobowiązań budżetowych podjętych w tym roku, która nie zawsze pokrywa się z wartością poniesionych wydatków lub uszczupień wpływów do budżetu w danym roku. Przykładowo, w przypadku pomocy udzielanej w formie wieloletnich pożyczek lub gwarancji, faktyczna wartość „obciążeń budżetu” z tego tytułu jest rozłożona na kilka lat, a w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej widnieje jako całkowita wartość pomocy udzielona w danym dniu (dniu udzielenia pomocy).

W niniejszym raporcie w celu przedstawienia trendów w kształtowaniu się wielkości, form udzielonej pomocy i jej przeznaczenia, przedstawiono dane historyczne o udzielonej pomocy. **Dokonano aktualizacji danych o pomocy publicznej za rok poprzedni w stosunku do roku, którego raport dotyczy, czyli 2021.** W konsekwencji dane za 2021 i 2022 rok zostały podane według stanu z dnia 3 lipca 2023 roku. Dane te nie uwzględniają zatem zmian wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK w terminie późniejszym. W wyniku aktualizacji danych za 2021 rok przedstawionych w raporcie za 2021 rok wartość pomocy publicznej (bez transportu i pomocy kryzysowej) zmniejszyła się o 203,5 mln zł. Dane za lata wcześniejsze (2018-2021) również przedstawiono w wersjach zaktualizowanych po roku (przykładowo, źródłem danych o wartości pomocy udzielonej w 2020 roku był raport za 2021 rok).

4. Przeznaczenie pomocy publicznej

Przeznaczenie pomocy czyli dopuszczalne na mocy przepisów unijnych cele, na których realizację pomoc może być udzielona, pogrupowane według poszczególnych rodzajów pomocy (pomoc horyzontalna, regionalna, sektorowa), zostały przedstawione w tabeli 2. Wyodrębnienie pomocy sektorowej związane jest z obowiązywaniem pewnych szczególnych zasad udzielania pomocy w odniesieniu do danego sektora gospodarki. Wskazując wielkość pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w tym sektorze nie uwzględnia się pomocy udzielonej im na zasadach ogólnych (tj. pomocy horyzontalnej czy regionalnej).

⁶ Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego, bez wymogu wydania decyzji, gdzie za dzień udzielenia pomocy uznaje się dzień, w którym upływa termin złożenia deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego.

Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej)

Grupa	Przeznaczenie pomocy
Pomoc horyzontalna	Badania, rozwój i innowacje
	Ochrona środowiska i cele związane z energią
	Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw
	Zatrudnienie
	Szkolenia
	Ratowanie
	Restrukturyzacja, w tym tymczasowa pomoc na restrukturyzację
	Wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim
	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
	Kapitał podwyższonego ryzyka
	Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania
	Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych
	Infrastruktura lokalna
	Działalność sportowa i rekreacyjna
Pomoc sektorowa	Sektor górnictwa węgla
	Sektor energetyki
	Sektor kinematografii
	Sektor gazu ziemnego
	Sektor telekomunikacyjny
	Sektor bankowy
Pomoc regionalna	Wspieranie nowych inwestycji
	Pomoc operacyjna
	Pomoc na rzecz rozwoju obszarów miejskich
Inne tytuły	Rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

5. Pozostałe założenia metodologiczne

Dane o pomocy publicznej, które posłużyły do opracowania raportu są również przekazywane Komisji Europejskiej w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.). Dane te służą Komisji do opracowania przez nią raportu o pomocy publicznej udzielanej w krajach UE, tzw. *State Aid Scoreboard*⁷.

Niemniej jednak, porównując dane z raportu z danymi przedstawianymi w *State Aid Scoreboard*, należy mieć na uwadze występujące różnice metodologiczne. Niniejszy raport uwzględnia pomoc udzielaną jako rekompensata z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, natomiast w raportach Komisji Europejskiej pomoc ta nie jest uwzględniana z uwagi na trudności, jakie Komisja ma w ustaleniu, które z udzielanych dotychczas w poszczególnych państwach członkowskich rekompensat za realizację zadań publicznych należy uznać za pomoc publiczną.

W niniejszym raporcie (tak jak w raportach z lat poprzednich) z ogólnej wartości pomocy publicznej wyodrębniono pomoc udzieloną w sektorze transportu i opisano ją osobno w rozdziale VI. Ponadto ze względu na wprowadzenie w ostatnich latach programów pomocowych mających na celu zaradzenie negatywnym konsekwencjom gospodarczym spowodowanym epidemią COVID-19 oraz agresją Rosji wobec Ukrainy, w raporcie wyodrębniono pomoc kryzysową i opisano ją osobno w rozdziale VII.

Do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego,
- pomoc w pozostałych sektorach transportu,
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczb 49, 50, 51 lub 52).

Nie uwzględniono w tym rozdziale natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Wszystkie tabele, zestawienia i wykresy przedstawione w raporcie stanowią opracowania własne UOKiK przygotowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy. Przedstawiane w raporcie zaokrąglone sumy poszczególnych kwot są obliczane z uwzględnieniem ich pełnego rozwinięcia (przed zaokrągleniem) i nie zawsze są równe sumie poszczególnych kwot zaokrąglonych.

W tabelach użyto następujących oznaczeń: „–” - nie dotyczy, „0,0” - nie udzielono pomocy, „b.d.” - brak danych.

⁷ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/scoreboard_en

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA (Z WYŁĄCZENIEM POMOCY KRYZYSOWEJ)

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy kryzysowej.

1. Synteza wyników za 2022 rok

Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	493
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	44,9 tys.
Liczba aktów pomocy*	79,7 tys.
Liczba aktów pomocy przypadających średnio na jednego beneficjenta	1,8
Liczba przypadków pomocy	393,0 tys.**
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	8,8
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	1 207,3 tys. zł

* Aktem pomocy jest zazwyczaj umowa lub decyzja.

** Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnym przeznaczeniu czy formie,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania pomocy na dzień zatwierdzenia wniosku o płatność lub realizacji płatności w przypadku, gdy w dniu zawarcia aktu stanowiącego podstawę realizacji tych płatności brak jest możliwości ustalenia wartości udzielonej pomocy lub pomoc wypłaca jest bezpośrednio na podstawie wniosku bez zawierania umów czy wydawania decyzji.

Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2022 roku

	mln zł	mln euro	%	% PKB
Ogólna wartość pomocy* w tym:	54 192,1	11 562,5	100,0	1,76
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu	36 766,2	7 844,5	67,8	1,19
Wartość pomocy w sektorze transportu	17 425,8	3 718,0	32,2	0,57

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

Ogólna wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku wyniosła 54 192,1 mln zł, co stanowi 11 562,5 mln euro (przyjmując średni kurs z 2022 roku 1 euro = 4,6869 zł). Udzielona w 2022 roku pomoc publiczna stanowiła 1,76 procent PKB (równego 3 078 325 mln zł). Wartość udzielonej pomocy z wyłączeniem pomocy w transporcie wyniosła 36 766,2 mln zł (1,19 procent PKB), natomiast wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu wyniosła 17 425,8 mln zł (0,57 procent PKB). Więcej informacji na temat pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawiono w rozdziale VI.

2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2018-2022

Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2018-2022

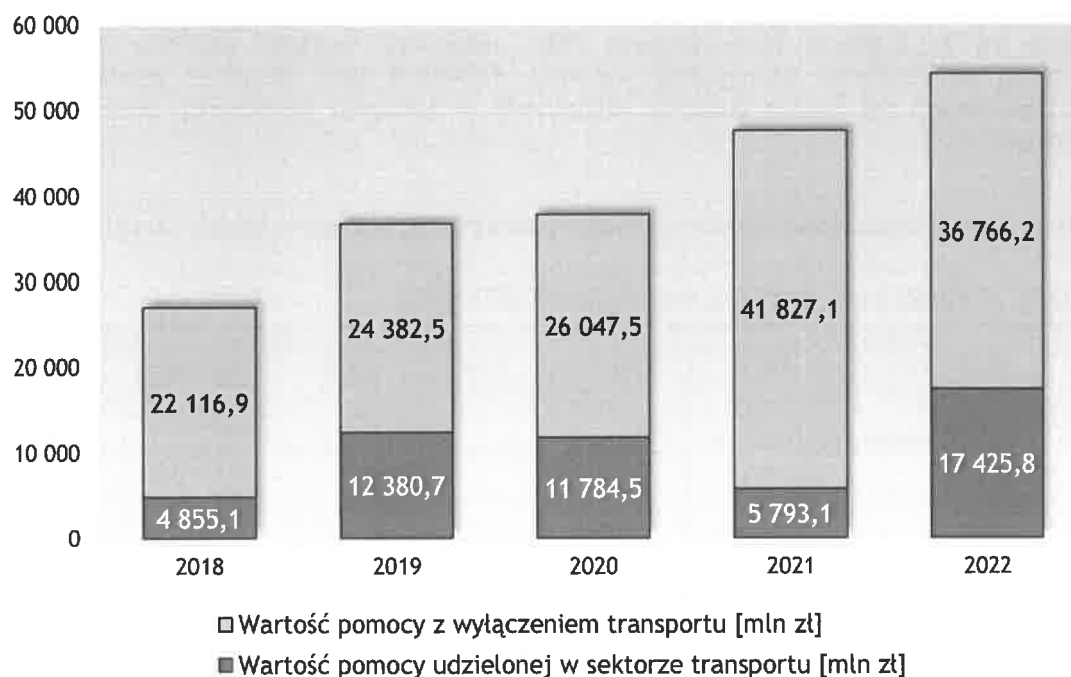
Rok	2018*	2019*	2020*	2021*	2022*
Ogólna wartość udzielonej pomocy [mln zł], w tym:	26 972,0	36 763,2	37 832,0	47 620,2	54 192,1
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu [mln zł]	22 116,9	24 382,5	26 047,5	41 827,1	36 766,2
Wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu [mln zł]	4 855,1	12 380,7	11 784,5	5 793,1	17 425,8
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w ogólnej wartości pomocy	18,0%	33,7%	31,1%	12,2%	32,2%
Udział ogólnej wartości pomocy w PKB, w tym:	1,27%	1,60%	1,62%	1,81%	1,76%
Udział wartości pomocy z wyłączeniem transportu w PKB	1,04%	1,06%	1,11%	1,59%	1,19%
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w PKB	0,23%	0,54%	0,50%	0,22%	0,57%

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

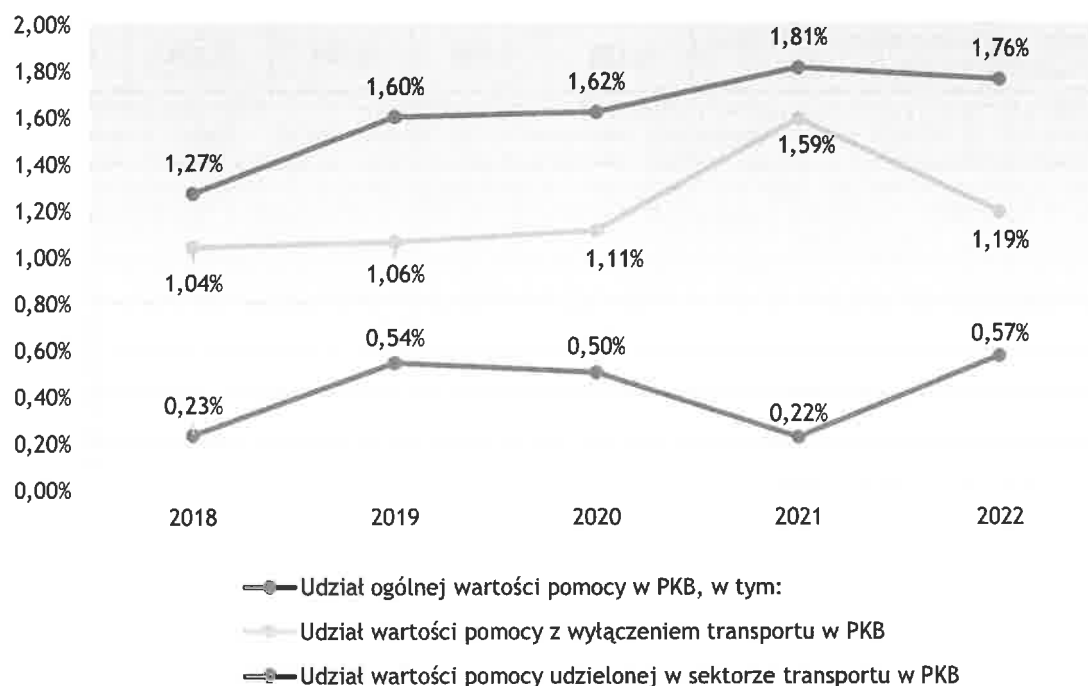
Analizując wartość pomocy w latach 2018-2022 można zauważyć, że od roku 2019 całkowita wartość pomocy wzrastała. W 2021 roku była wyższa prawie o 26 proc. w stosunku do roku poprzedniego, przy czym wzrost ten spowodowany był wówczas w dużej mierze wzrostem wartości pomocy udzielonej w sektorze bankowym w ramach programu przymusowej restrukturyzacji banków. Natomiast wzrost wartości pomocy w 2022 roku wynikał przede wszystkim ze znacznej wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu⁸, jako że wartość pomocy poza transportem spadła o niecałe 14 proc.

⁸ Wysoka wartość pomocy w sektorze transportu w niektórych latach wynika zazwyczaj z faktu podpisania przez podmiot udzielający pomocy umowy wieloletniej na znaczną kwotę, która zgodnie z zasadami sprawozdawczości wykazywana jest w całości jako pomoc udzielona w dniu zawarcia umowy.

Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2018-2022

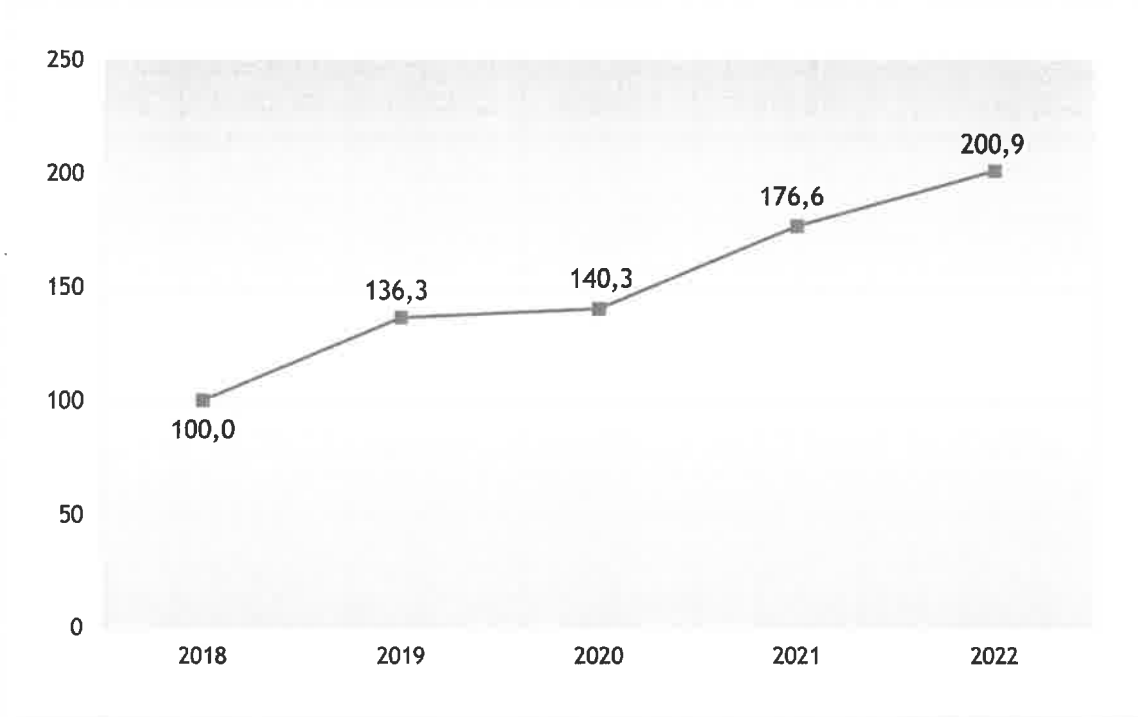
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2018-2022

Ogólna wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,76 proc. produktu krajowego brutto w 2022 roku, zatem udział ten spadł o 0,05 punktu procentowego w porównaniu z 2021 rokiem.

Analizując udział wartości pomocy publicznej w wartości PKB w poszczególnych latach można zauważyć, że udział całkowitej wartości udzielonej pomocy w PKB wzrastał niemal w całym analizowanym okresie, dopiero w 2022 roku nastąpił jego nieznaczny spadek. Udział pomocy w transporcie w PKD wzrósł w roku 2019, a w latach 2020-2021 odnotowano jego spadek, do czego przyczynił się także wzrost wartości pomocy udzielonej w sektorach innych niż w transport. W 2022 roku udział wartości pomocy w transporcie ponownie wzrósł, osiągając 0,57%, czyli najwyższą wartość w analizowanym okresie.

Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2018-2022 (2018 r. = 100)

Przyjmując za punkt odniesienia wartość pomocy udzielonej w 2018 roku można zaobserwować, że wartość pomocy stale wzrastała do 2022 roku, przy czym w roku 2020 wzrost ten był wolniejszy niż w pozostałych latach. Udzielano bowiem wówczas głównie pomocy kryzysowej związanej z COVID-19, która nie jest uwzględniona na powyższym wykresie⁹. W kolejnych latach nastąpił powrót do szybszego wzrostu wartości udzielanej pomocy. W rezultacie wartość pomocy udzielonej w 2022 roku była dwukrotnie wyższa niż w roku 2018.

⁹ Zgodnie z metodologią raportu (zob. rozdział II.5) pomoc kryzysowa została wyodrębniona z całości pomocy i opisana osobno w rozdziale VII.

IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej.

1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy

Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2018-2022

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	22 116,9	24 382,5	26 047,5	41 827,1	36 766,2
Grupa A	21 551,3	23 874,4	24 644,3	27 354,6	28 859,6
Podgrupa A1	18 169,9	20 914,0	21 577,8	23 790,0	24 618,2
Podgrupa A2	3 381,4	2 960,4	3 066,5	3 564,6	4 241,4
Grupa B	244,6	63,8	1 217,4	1 738,2	976,4
Podgrupa B1	244,6	63,8	1 217,4	1 736,1	974,4
Podgrupa B2	0,0	0,0	0,0	2,1	2,0
Grupa C	235,4	116,2	155,1	210,4	307,7
Podgrupa C1	235,4	116,2	155,1	210,4	307,7
Podgrupa C2	0,002	0,0001	0,0	0,0	0,0
Grupa D	75,7	326,1	30,7	12 521,5	6 518,5
Podgrupa D1	75,7	326,1	30,7	12 521,5	6 518,5
Grupa E	10,0	2,0	0,0	2,4	104,0

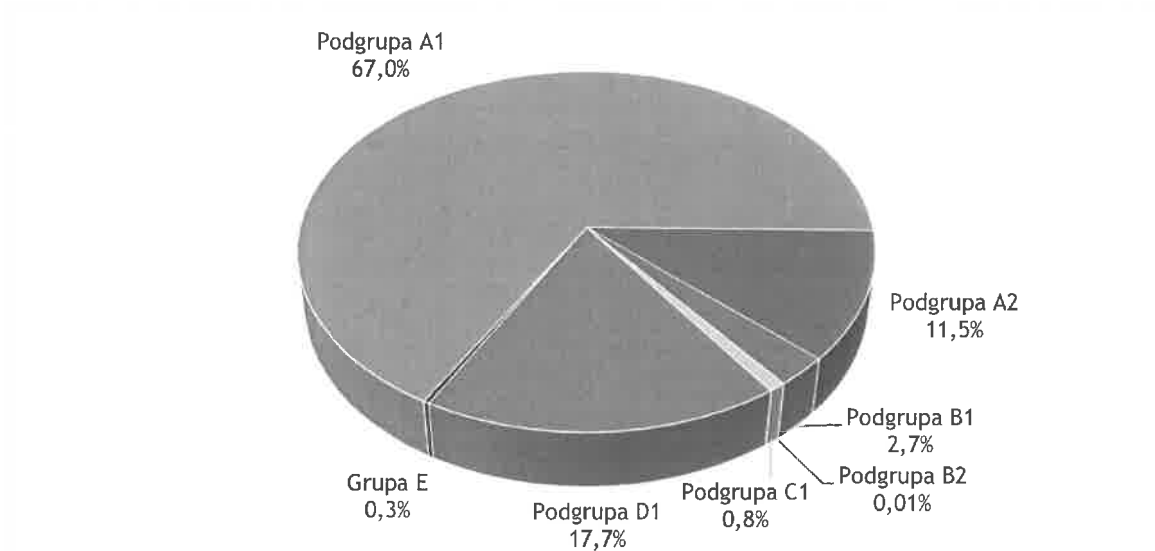
Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

W 2022 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największą część pomocy stanowiła pomoc udzielona w formach należących do podgrupy A1 (dotacje i inne bezzwrotne świadczenia, refundacje, rekompensaty). Wartość tej pomocy wyniosła 24 618,2 mln zł i była wyższa o 3,5 proc. w porównaniu do 2021 roku (wzrosła o 828,2 mln zł). Znaczny wzrost nastąpił również w przypadku podgrupy A2 (ulgi podatkowe) - wartość pomocy wyniosła 4 241,4 mln zł, była zatem o 19 proc. wyższa niż w 2021 roku (wzrost o 676,8 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) w 2022 roku spadła o 761,7 mln zł w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 974,4 mln zł (spadek o 44 proc.). W przypadku pomocy udzielonej w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych (podgrupa C1) wartość w 2022 roku wyniosła 307,7 mln zł i była o ponad 46 proc. wyższa niż w roku poprzednim (wzrost o 97,4 mln zł).

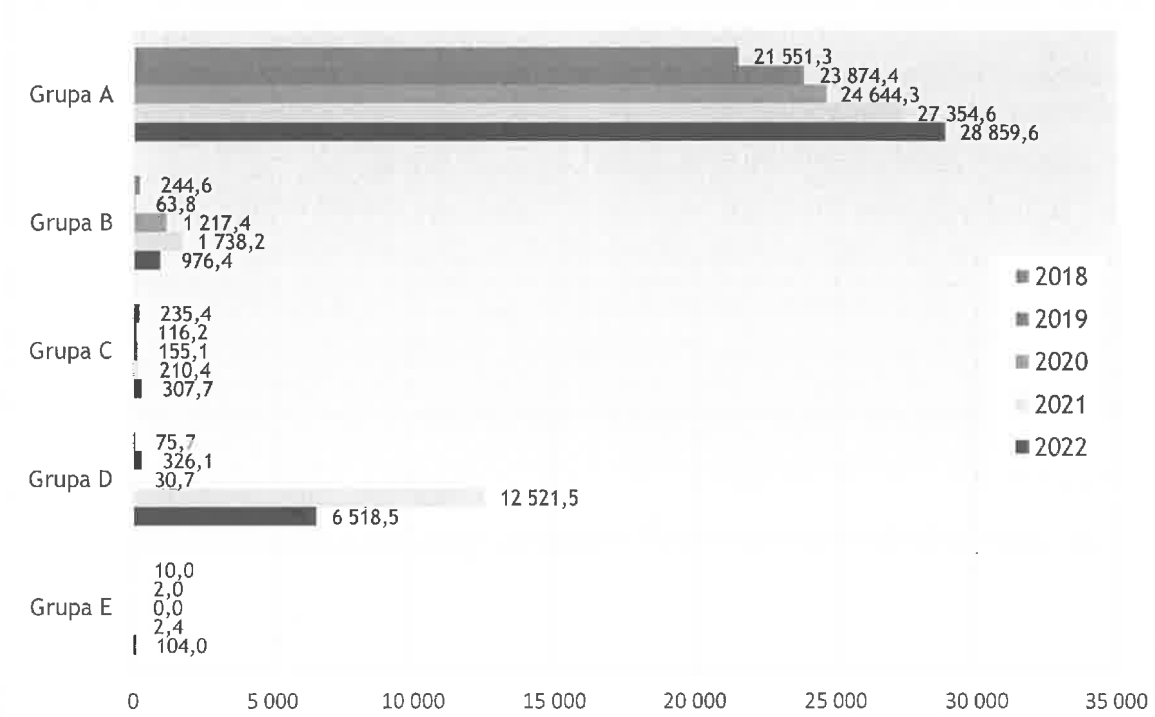
Pomoc udzielona w formie poręczenia i gwarancji (podgrupa D1) wyniosła w 2022 roku 6 518,5 mln zł, co oznacza spadek o 6 003,0 mln, tj. o prawie 48 proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2022 roku

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2018-2022

Grupy: A - dotacje i ulgi podatkowe, B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, C - „miękkie kredytowanie”, D - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2018-2022

Podział pomocy publicznej	Dynamika (rok poprzedni = 100)				Udział (%)				
	'19/'18	'20/'19	'21/'20	'22/'21	'18	'19	'20	'21	'22
Grupy ogółem:	110,2	106,8	160,6	87,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grupa A:	110,8	103,2	111,0	105,5	97,4	97,9	94,6	65,4	78,5
- Podgrupa A1	115,1	103,2	110,3	103,5	82,2	85,8	82,8	56,9	67,0
- Podgrupa A2	87,5	103,6	116,2	119,0	15,3	12,1	11,8	8,5	11,5
Grupa B:	26,1	1 908,2	142,8	56,2	1,1	0,3	4,7	4,2	2,7
- Podgrupa B1	26,1	1 908,2	142,6	56,1	1,1	0,3	4,7	4,2	2,7
- Podgrupa B2	-	-	-	96,8	-	-	-	0,005	0,01
Grupa C:	49,4	133,5	135,7	146,3	1,1	0,5	0,6	0,5	0,8
- Podgrupa C1	49,4	133,5	135,7	146,3	1,1	0,5	0,6	0,5	0,8
- Podgrupa C2	4,1	0,0	-	-	0,00001	0,0000004	0,0	0,0	0,0
Grupa D:	431,0	9,4	40 786,6	52,1	0,3	1,3	0,1	29,9	17,7
- Podgrupa D1	431,0	9,4	40 786,6	52,1	0,3	1,3	0,1	29,9	17,7
Grupa E	20,0	0,0	-	4380,0	0,05	0,008	0,0	0,01	0,3

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Pomoc udzielana w formach takich jak **dotacje, refundacje, rekompensaty** (podgrupa A1) stanowiła **około 67 proc.** ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2022 roku. Jej udział **wzrósł o ponad 10 punktów procentowych** w porównaniu z udziałem form z tej podgrupy w 2021 roku.

Największy wzrost wartości pomocy udzielonej w formach z podgrupy A1 odnotowano w zakresie pomocy udzielonej przez:

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny (wzrost o 6 323,0 mln zł),
- grupę podmiotów Pozostałe, w tym przedsiębiorców (wzrost o 586,2 mln zł),
- Dyrektora Generalnego Służby Więziennej (wzrost o 357,9 mln zł),
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (wzrost o 239,8 mln zł).

W przypadku niektórych podmiotów udzielających pomocy wartość pomocy udzielanej w formie dotacji, refundacji lub rekompensat spadła. Największy spadek wartości pomocy udzielonej nastąpił w przypadku pomocy udzielonej przez:

- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (spadek o 3 437,4 mln zł),
- Bank Gospodarstwa Krajowego (spadek o 1 065,2 mln zł),
- marszałków województw (spadek o 805,5 mln zł),
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (spadek o 669,5 mln zł),
- Ministra Aktywów Państwowych (spadek o 392,8 mln zł).

Udział pomocy udzielonej w 2022 roku w formie **ulg podatkowych** (podgrupa A2) wyniósł **11,5 proc.**, co oznacza **wzrost o 3 punkty procentowe** w stosunku do roku poprzedniego.

Pomocy publicznej w formie ulg podatkowych udzielały przede wszystkim organy podatkowe (około 78 proc. wartości pomocy udzielonej w tej formie).

Pomoc udzielona w formie **wniesienia kapitału** (podgrupa B1) stanowiła w 2022 roku **2,7 proc.** ogólnego wartości pomocy. Udział ten **spadł o 1,5 punktu procentowego** w stosunku do roku poprzedniego. Wynikało to głównie z faktu, że w 2022 roku pomocy w tej formie nie udzielił Minister Aktywów Państwowych, podczas gdy rok wcześniej było to 1 000,0 mln zł).

Wartość udzielonej pomocy w formie tzw. „**miękkiego kredytowania**” (podgrupa C1), czyli przysporzenia związanego z udzieleniem preferencyjnych pożyczek i kredytów lub pożyczek warunkowo umorzonych stanowiła **0,8 proc.** wartości pomocy ogółem, tj. **wzrosła o 0,3 punktu procentowego**. Wynikało to głównie ze zwiększenia pomocy udzielanej w tej formie przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wzrost o 66,6 mln zł).

Znacznie **spadł** w 2022 roku udział pomocy udzielanej w formie **poręczeń i gwarancji** (podgrupa D1). Wyniósł on **17,7 proc.**, tj. **o 12,2 punktu procentowego mniej** niż w 2021 roku. Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił w tej formie o 5 941,7 mln zł mniej pomocy niż w roku poprzednim.

Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2013-2022¹⁰

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2022	69,6%	30,4%
2021	61,0%	39,0%
2020	87,5%	12,5%
2019	86,0%	14,0%
2018	85,6%	14,4%
2017	90,5%	9,5%
2016	85,4%	14,6%
2015	79,1%	20,9%
2014	82,5%	17,5%
2013	86,6%	13,4%

W 2022 roku, podobnie jak latach poprzednich, zdecydowanie więcej pomocy udzielono w formie bezpośrednich wydatków (prawie 70 procent) niż w formie uszczupleń wpływów do budżetu. Udział bezpośrednich wydatków w stosunku do poprzedniego roku poprzedniego uległ zwiększeniu o niecałe 9 punktów procentowych.

Analizując pomoc udzieloną na przestrzeni kilku ostatnich lat należy zauważyć utrzymywanie się dotacji jako **głównej formy udzielanej pomocy** oraz **przewagę pomocy publicznej udzielanej w tzw. „aktywnych” formach** (np. w formie dotacji) nad pomocą udzielaną w tzw. „pasywnych” formach (np. w formie ulgi podatkowej).

¹⁰ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (podgrupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (podgrupa B1).

Wzrosty i spadki wartości pomocy udzielanej w formie dotacji, a tym samym udziały tej formy w ogólnej wartości pomocy, związane są przede wszystkim z procesem wydatkowania środków z funduszy unijnych i jego cyklicznością wynikającą z 7-letnich okresów programowania i planowania budżetu (perspektyw finansowych). I tak w 2016 roku rozpoczęto wdrażanie programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 i w konsekwencji nastąpił zauważalny wzrost udziału wydatków bezpośrednich, głównie dotacji. Udział wydatków bezpośrednich osiągnął najwyższą wartość w 2017 roku (90,5 proc.), a w 2019 roku powrócił do poziomu 86 proc. W 2020 roku poziom bezpośrednich wydatków wzrósł nieznacznie - o 1,5 punktu procentowego, osiągając poziom 87,5 proc. W 2021 roku odnotowano spadek udziału wydatków bezpośrednich do najniższego poziomu w okresie 2013-2021 - 61 proc., co było konsekwencją udzielenia pomocy o dużej wartości w formie gwarancji. Podobna sytuacja wystąpiła w 2022 roku, lecz pomoc udzielona w formie gwarancji była mniejsza niż w 2021 roku, w związku z czym ponownie wzrósł udział form bezpośrednich, osiągając niemal 70 proc.

2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy

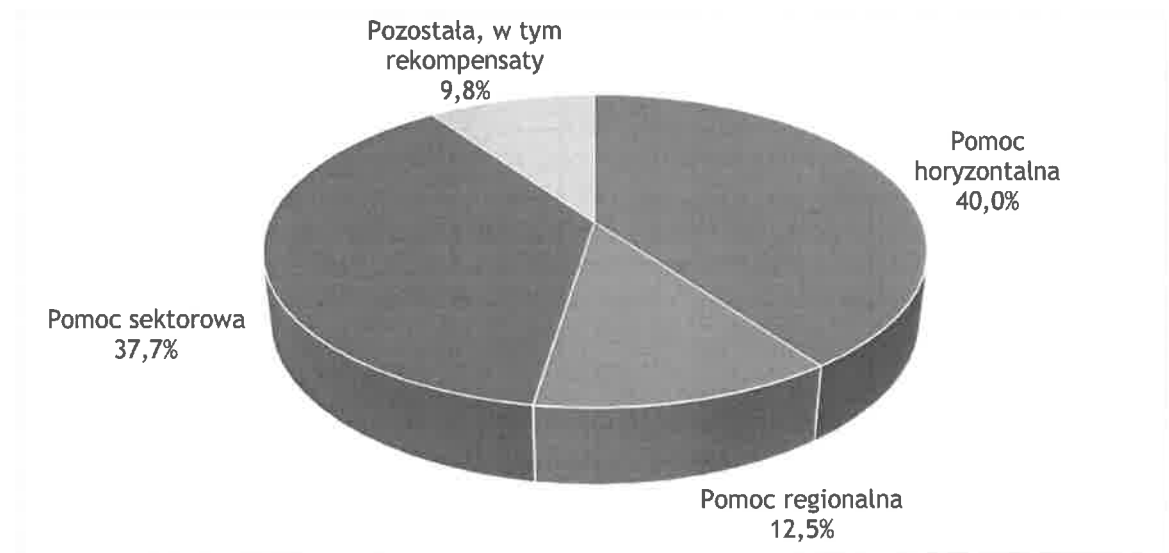
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2021-2022

Przeznaczenie pomocy	2021		2022	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
OGÓŁEM, w tym:	41 827,1	100,0	36 766,2	100,0
POMOC HORYZONTALNA, w tym:	17 362,1	41,5	14 716,3	40,0
• badania, rozwój i innowacje	4 650,2	11,1	910,0	2,5
• ochrona środowiska i cele związane z energią	8 243,7	19,7	8 964,5	24,4
• rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	39,6	0,1	8,0	0,02
• zatrudnienie	3 261,8	7,8	3 542,7	9,6
• ratowanie i restrukturyzacja	80,4	0,2	152,9	0,4
• wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	334,3	0,8	552,4	1,5
• pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,7	0,002	0,7	0,002
• dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	423,5	1,0	530,7	1,4
• infrastruktura lokalna	210,0	0,5	21,8	0,1
• działalność sportowa i rekreacyjna	20,2	0,05	32,6	0,1
POMOC REGIONALNA, w tym:	6 150,7	14,7	4 578,9	12,5
• inwestycyjna	5 929,5	14,2	4 013,6	10,9
• zatrudnienie	216,9	0,5	549,8	1,5
• rozwój obszarów miejskich	4,3	0,01	15,4	0,04
POMOC SEKTOROWA, w tym:	14 777,2	35,3	13 877,6	37,7
• sektor górnictwa węgla	1 651,2	3,9	178,0	0,5
• sektor energetyki*	229,0	0,5	107,1	0,3
• sektor kinematografii	248,7	0,6	199,7	0,5
• sektor telekomunikacyjny	13,5	0,03	19,8	0,1
• sektor bankowy	12 634,7	30,2	13 373,0	36,4
POZOSTAŁA, w tym:	3 537,1	8,5	3 593,4	9,8
• pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych	3 537,1	8,5	3 593,4	9,8

* Kwoty obejmują pomoc udzieloną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Udzielenie przez Prezesa URE pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1874, z późn. zm.) następuje poprzez wypłatę zaliczek na poczet kosztów osieroconych, których wysokość określa wytwórca we wniosku. Następnie Prezes URE, działając na podstawie ww. ustawy, do dnia 31 lipca każdego roku, wydaje decyzje administracyjne o korektach rocznych wartości udzielonej pomocy publicznej w formie zaliczek, nakazujące np. częściowy zwrot wypłaconych zaliczek albo wypłatę dodatkowej rekompensaty za rok poprzedni. Po upływie okresu korygowania, trwającym od momentu uruchomienia programu pomocy do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, lecz nie dłużej niż do końca 2025 roku, Prezes URE w terminie do 31 sierpnia roku następnego, dokonuje ostatecznego rozliczenia tego programu. W wyniku tego procesu wytwórca

zobowiązany jest do zwrotu części otrzymanych środków lub otrzymuje dopłatę. Maksymalna kwota środków możliwa do otrzymania przez każdego beneficjenta programu pomocy publicznej określonego ww. ustawą została wpisana w tej ustawie. Beneficjenci mają prawo złożenia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym kwoty za 2021 i 2022 rok uwzględniają, oprócz zaliczek, również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich, od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok. Natomiast ze względu na fakt, iż raport zawiera, zgodnie z przyjętą metodologią, dane aktualne na 3 lipca 2023 roku, kwoty za 2022 rok uwzględniają wyłącznie zaliczki wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. Ostateczna kwota udzielonej pomocy w 2022 roku będzie znana dopiero po wydaniu decyzji korygujących Prezesa URE oraz po wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych ewentualnych odwołań.

Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2022 roku

W 2022 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, **udzielono najwięcej pomocy horyzontalnej (14 716,3 mln zł), która stanowiła 40,0 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy.** Największa część pomocy horyzontalnej została przeznaczona na:

- ochronę środowiska i cele związane z energią – 8 964,5 mln zł,
- zatrudnienie – 3 542,7 mln zł,
- prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne – 910,0 mln zł.

Udział pomocy przeznaczonej na trzy wyżej wymienione cele horyzontalne wyniósł 36,5 procent łącznej wartości udzielonej pomocy horyzontalnej (spadek o 2,1 pkt proc. w porównaniu z rokiem poprzednim). W porównaniu z 2021 rokiem wartość pomocy horyzontalnej **spadła o 2 645,8 mln zł.** Największy spadek odnotowano w pomocy na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne (o 3 740,2 mln zł); największy wzrost wartości miał miejsce w pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią (o 720,8 mln zł).

Drugim co do wartości przeznaczeniem pomocy była pomoc sektorowa (13 877,6 mln zł), której wartość spadła o 899,5 mln zł w porównaniu do 2021 roku, mimo to jej udział w pomocy publicznej wzrósł o 2,4 pkt proc. i wyniósł 37,7 procent. Znaczny wzrost jej wartości wystąpił jedynie w sektorze bankowym (o 738,3 mln zł), natomiast największy spadek - w sektorze górnictwa węgla (o 1 473,2 mln zł).

Wartość **pomocy regionalnej (4 578,9 mln zł)** spadła o 1 571,8 mln zł w porównaniu do 2021 roku w wyniku spadku wartości pomocy na wspieranie nowych inwestycji (o 1 915,8 mln zł). Udział pomocy regionalnej wyniósł 12,5 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy, co oznacza spadek o 2,3 pkt proc. w stosunku do 2021 roku. Stosunkowo wysoka

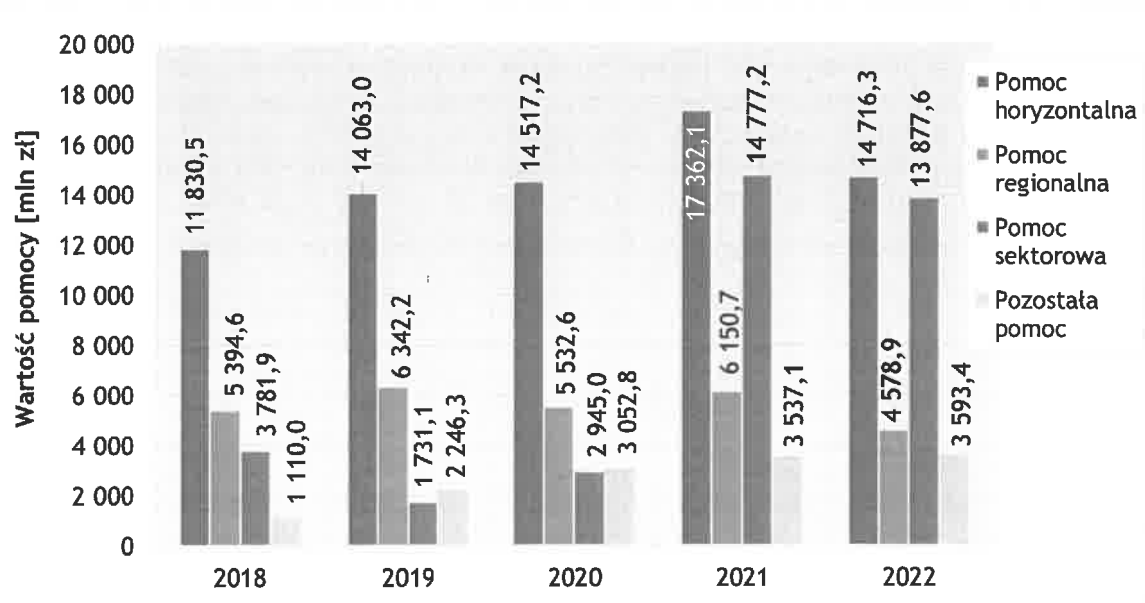
wartość pomocy regionalnej jest związana m.in. z utrzymującą się możliwością korzystania z ulg w podatku dochodowym przez przedsiębiorców na podstawie *ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych* i *ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji*.

Wartość pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, wyniosła **3 593,4 mln zł**, co oznacza wzrost o 56,3 mln zł w stosunku do 2021 roku. W ujęciu względnym jej udział wyniósł 9,8 proc. (spadek o 1,3 pkt. proc.). Pomoc ta stanowiła **rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych**. 71,7 proc. wartości tej pomocy stanowiła rekompensata udzielona jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

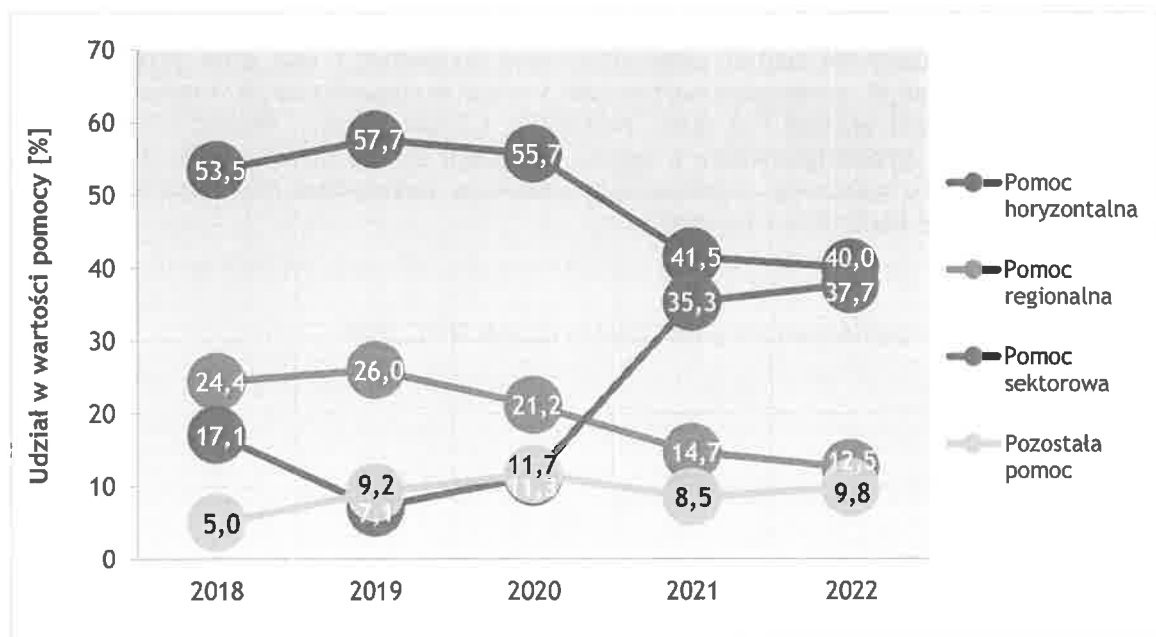
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2022

Rodzaj pomocy	2018		2019		2020		2021		2022	
	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]
Pomoc horyzontalna	11 830,5	53,5	14 063,0	57,7	11 830,5	53,5	17 362,1	41,5	14 716,3	40,0
Pomoc regionalna	5 394,6	24,4	6 342,2	26,0	5 394,6	24,4	6 150,7	14,7	4 578,9	12,5
Pomoc sektorowa	3 781,9	17,1	1 731,1	7,1	3 781,9	17,1	14 777,2	35,3	13 877,6	37,7
Pozostała pomoc	1 110,0	5,0	2 246,3	9,2	1 110,0	5,0	3 537,1	8,5	3 593,4	9,8
Suma	22 116,9	100	24 382,5	100	22 116,9	100	41 827,1	100	36 766,2	100

Wykres 8. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2022

Wykres 9. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2018-2022

Analizując kształtowanie się wartości poszczególnych przeznaczeń pomocy publicznej w latach 2018-2022 należy zauważyć, że w całym tym okresie największą część stanowiła **pomoc horyzontalna**. W ciągu pierwszych trzech lat omawianego okresu jej udział przekraczał połowę wartości pomocy ogółem, osiągając 58 proc. w 2019 roku. Największą część tej pomocy przeznaczona była na ochronę środowiska i cele związane z energią (głównie pomoc w formie przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych), ponadto znaczną część stanowiła pomoc na zatrudnienie oraz na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne.

W latach 2021-2022 udział pomocy horyzontalnej był o kilkanaście punktów procentowych niższy niż w latach 2018-2020, na poziomie 41,5 proc. w 2021 roku i 40 proc. w 2022 roku. Spadek udziału w 2021 roku miał jednak charakter względny i wynikał z faktu udzielenia w latach 2021-2022 pomocy sektorowej o znacznej wartości. Pomoc horyzontalna osiągnęła bowiem w 2021 roku najwyższą wartość (rozpoczęto wtedy udzielanie pomocy przeznaczonej na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych w ramach tzw. rynku mocy), a w roku 2022 pomimo spadku wartości była ona nadal wyższa niż w latach 2018-2020.

Udział **pomocy regionalnej** utrzymywał się na mniej więcej stałym poziomie, osiągając 26 proc. w 2019 roku, po czym również zaczął się zmniejszać do poziomu 12,5 proc. w 2022 roku. W latach 2018-2019 stopniowo malał też udział **pomocy sektorowej**. Zauważalny spadek tej pomocy w 2019 roku (o 10 punktów procentowych) wynikał głównie z udzielenia pomocy o mniejszej wartości w sektorze telekomunikacyjnym i sektorze górnictwa węgla. W 2020 roku tendencja ta uległa odwróceniu, ponadto wzrosła wartość pomocy w sektorze kinematografii, co spowodowało ponowne zwiększenie się udziału pomocy sektorowej (do 11,3 proc.). W 2021 roku nastąpił jeszcze szybszy wzrost udziału pomocy sektorowej do poziomu 35,3 proc., który był wynikiem udzielenia pomocy o wysokiej wartości w sektorze bankowym. Również w 2022 roku w sektorze tym udzielono znacznej pomocy, co wpłynęło na dalszy wzrost udziału pomocy sektorowej (do 37,7 proc.).

3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Pomocy publicznej (z wyłączeniem transportu) w 2022 roku udzieliło 408 podmiotów z ogólnej liczby ok. 5 tys. podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy. Wśród jednostek samorządu terytorialnego pomocy publicznej udzieliło:

- wszystkie 16 województw,
- 7 spośród 314 powiatów,
- 176 spośród 2 477 gmin.

Najwięksi dysponenti pomocy publicznej w 2022 roku to:

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny - 36,4 proc. ogólnej wartości pomocy
- grupa Pozostałe, w tym przedsiębiorcy (m.in. agencje rozwoju, parki technologiczne, stowarzyszenia, fundacje, firmy, które zazwyczaj realizują projekty dofinansowane ze środków unijnych) - 18,6 proc.
- organy podatkowe - 9,7 proc.
- Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 8,4 proc.
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji - 7,0 proc.

Wartości pomocy udzielonej przez poszczególne podmioty lub grupy podmiotów w podziale na formy jej udzielenia przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2021-2022

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje				2021	2022	2021	2022
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	193,0	6 516,0				357,0							12 441,7	6 500,0			12 634,7	13 373,0	30,2	36,4
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	6 059,5	6 645,7			201,8	181,1	2,1	2,0	5,0	26,6							6 268,3	6 855,3	15,0	18,6
Organy podatkowe	11,2	24,5	3 013,9	3 542,7													3 025,1	3 567,2	7,2	9,7
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 154,7	3 079,9	3,7	4,5													3 158,4	3 084,4	7,6	8,4
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	2 600,0	2 575,7															2 600,0	2 575,7	6,2	7,0
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 044,7	892,5	407,4	509,8													1 452,1	1 402,3	3,5	3,8
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	327,9	469,4	114,2	120,8	534,4	436,4			3,4	1,2					2,4		982,3	1 027,8	2,3	2,8
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	4 159,3	721,8															4 159,3	721,8	9,9	2,0
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	699,7	507,1							49,6	116,2							749,3	623,3	1,8	1,7
Marszałkowie województw	1 370,7	565,2	0,0	0,0													1 370,7	565,2	3,3	1,5
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 214,3	544,8															1 214,3	544,8	2,9	1,5
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	103,4	461,3															103,4	461,3	0,2	1,3
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	105,4	345,2															105,4	345,2	0,3	0,9
Minister Rozwoju i Technologii	224,2	319,1															224,2	319,1	0,5	0,9
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	228,6	249,3															228,6	249,3	0,5	0,7
Polski Instytut Sztuki Filmowej	248,7	199,7															248,7	199,7	0,6	0,5
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	3,4	2,3		28,8					80,4	48,9					104,0		83,8	184,0	0,2	0,5

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje							
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Prezes Agencji Badań Medycznych	186,1	177,8															186,1	177,8	0,4	0,5
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	140,8	138,7															140,8	138,7	0,3	0,4
Minister Aktywów Państwowych	528,8	136,0			1 000,0												1 528,8	136,0	3,7	0,4
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	1 067,5	2,3							64,1	87,0			79,8	18,5			1 211,4	107,8	2,9	0,3
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	4,8	14,0							7,8	27,8							12,6	41,9	0,03	0,1
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie			25,4	34,8													25,4	34,8	0,1	0,1
Minister Klimatu i Środowiska	76,1	27,4															76,1	27,4	0,2	0,1
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	3,5	2,0															3,5	2,0	0,01	0,01
Starostowie powiatów	0,2	0,2															0,2	0,2	0,001	0,001
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	33,7																33,7	0,0	0,1	0,0
Narodowe Centrum Kultury	0,05																0,05	0,0	0,0001	0,0
Pomoc publiczna ogółem [mln zł]	23 790,0	24 618,2	3 564,6	4 241,4	1 736,1	974,4	2,1	2,0	210,4	307,7	0,0	0,0	12 521,5	6 518,5	2,4	104,0	41 827,1	36 766,2	100,0	100,0

W 2022 roku pomocy publicznej o największej wartości udzielił **Bankowy Fundusz Gwarancyjny - 13 373,0 mln zł¹¹**, czyli o 738,3 mln zł więcej w porównaniu z 2021 rokiem (12 634,7 mln zł). Była to pomoc indywidualna udzielona w formie dotacji, gwarancji pokrycia strat i wniesienia kapitału na podstawie ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2022 r., poz. 793, z późn. zm.):

- *Pomoc na likwidację dla Getin Noble Bank S.A. w ramach przymusowej restrukturyzacji - sprawa nr SA.100687(2022/N) (13 373,0 mln zł).*

Podmioty udzielające pomocy z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy (6 855,3 mln zł)** to m.in. spółki Skarbu Państwa, agencje rozwoju, parki technologiczne, stowarzyszenia, fundacje, firmy, które zazwyczaj realizują projekty dofinansowane ze środków unijnych. Wśród podmiotów z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** głównym podmiotem udzielającym pomocy były Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (6 571,9 mln zł).

Podmioty te udzieliły pomocy głównie w formie dotacji (6 645,7 mln zł), wniesienia kapitału (181,1 mln zł), pożyczek preferencyjnych (26,6 mln zł). Pomoc udzielona przez ww. podmioty przeznaczona była przede wszystkim na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych (6 571,9 mln zł). Największa część pomocy została udzielona w ramach programów pomocowych:

- nr SA.46100(2017/N) - *Polski mechanizm rynku mocy* (6 571,9 mln zł);
- nr SA.60659(2020/X) - *Pomoc w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność* (183,0 mln zł);
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (37,5 mln zł);
- nr SA.101605 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (24,4 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły łącznie pomocy o wartości **3 567,2 mln zł**. W porównaniu do roku 2021 wartość wzrosła o 542,1 mln zł. Pomoc została udzielona w formie ulg w podatku dochodowym głównie w ramach programów pomocowych:

- nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych* (3 034,3 mln zł);
- nr SA.52028(2018/X), SA.60914(2020/X) - *Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji* (448,9 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły również 49,0 mln zł w ramach tzw. pomocy istniejącej (przyznanej przed wejściem Polski do Unii Europejskiej). Ponadto 24,5 mln zł zostało udzielone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1318, z późn. zm.).

¹¹ Jako wartość pomocy uznano maksymalny poziom strat z tytułu przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań, do których pokrycia zobowiązany jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny (a nie faktycznie wypłacone kwoty).

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielił pomocy o wartości **3 084,4 mln zł**, czyli o 74 mln zł mniej niż w roku poprzednim (3 158,4 mln zł w 2021 roku). Pomoc ta została udzielona w formie refundacji i dotacji oraz zwolnień z podatku głównie na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.64119(2021/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 073,1 mln zł);
- nr SA.64078(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (6,6 mln zł);
- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (4,5 mln zł).

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji udzieliła pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, której wartość wyniosła **2 575,7 mln zł** (o 24,3 mln zł mniej niż w 2021 roku). Pomoc tę otrzymali: Telewizja Polska S.A. (2 081,8 mln zł), Polskie Radio S.A. w Warszawie (252,9 mln zł) oraz 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia (241,1 mln zł).

Pomoc udzielona przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, podmioty z grupy Pozostałe, w tym przedsiębiorcy, organy podatkowe, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji wyniosła łącznie **29 455,7 mln zł**, co stanowiło 4/5 całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił pomocy o wartości **1 402,3 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64719(2022/N) - *Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych 2021-2030* (785,3 mln zł);
- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych* (480,3 mln zł);
- nr C 43/2005 - *Umowy długoterminowe sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (107,1 mln zł);
- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników - dotyczy aukcji OZE rozstrzygniętych do 31.12.2021 r. oraz ulg dla przedsiębiorstw energochłonnych udzielonych do dnia 30 czerwca 2026 r.* (29,4 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin (**1 027,8 mln zł**) udzielili przede wszystkim pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (905,4 mln zł), głównie na podstawie:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (591,6 mln zł);
- ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (60,1 mln zł).

Ponadto, prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielali pomocy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach programów pomocowych (uchwał gminnych), przede wszystkim:

- nr SA.41495(2015/X), SA.50427(2018/X), SA.60913(2020/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na*

infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów (83,9 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy o wartości 721,8 mln zł, czyli wartość udzielonej pomocy spadła o 3 437,4 mln zł w stosunku do 2021 roku. Pomoc została udzielona na podstawie środka pomocowego:

- nr SA.58757(2020/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (721,8 mln zł).*

Wartość pomocy udzielonej w 2022 roku przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyniosła 623,3 mln zł i była niższa o 126,0 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (749,3 mln zł). Pomoc ta została udzielona w formie dotacji (507,1 mln zł) i pożyczek preferencyjnych (116,2 mln zł), przede wszystkim w ramach programów pomocowych na ochronę środowiska i cele związane z energią:

- nr SA.101484 - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (429,7 mln zł);*
- nr SA.101555 - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (81,9 mln zł);*
- nr SA.101482 - *Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska (50,4 mln zł);*
- nr SA.101556 - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (36,7 mln zł);*
- nr SA.63718(2021/N) - *Rozwój infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i stacji tankowania wodoru (21,2 mln zł);*
- nr SA.59383(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (3,5 mln zł).*

Marszałkowie województw udzieliли pomocy o wartości 565,2 mln zł, w tym 2/3 stanowiła pomoc horyzontalna (374,3 mln zł), 1/4 - pomoc regionalna (145,0 mln zł), 5 proc. - rekompensata za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym (26,2 mln zł), 3 proc. - pomoc sektorowa (19,8 mln zł).

Wartość pomocy horyzontalnej udzielonej przez marszałków województw wyniosła 374,3 mln zł. Obejmowała ona głównie pomoc przeznaczoną na: ochronę środowiska i cele związane z energią (168,7 mln zł), działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną (97,6 mln zł), wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego (71,3 mln zł), działalność sportową i rekreacyjną (28,9 mln zł), infrastrukturę lokalną (6,6 mln zł). Pomoc ta była udzielana przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.59143(2020/X), SA.101607 - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (110,1 mln zł);
- nr SA.59139(2020/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (89,5 mln zł);
- nr SA.59558(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (71,3 mln zł);
- nr SA.101606 - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (29,4 mln zł);
- nr SA.59213(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (28,9 mln zł);
- nr SA.60908(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (17,4 mln zł);
- nr SA.101610 - *Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (11,0 mln zł);
- nr SA.59140(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (7,9 mln zł);
- nr SA.59212(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (6,6 mln zł).

Pomoc regionalna o wartości 145,0 mln zł została udzielona przez marszałków województw w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101605 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (109,6 mln zł);
- nr SA.101609 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (35,4 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili ponadto rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym o wartości 26,1 mln zł, a także pomocy sektorowej w ramach programu pomocowego:

- nr SA.46203(2017/N) - *Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej* (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440) (19,8 mln zł).

Łączna wartość pomocy udzielonej w 2022 roku przez marszałków województw spadła o 805,5 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej w 2021 roku (1 370,7 mln zł) i stanowiła 1,5 procent łącznej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku.

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 544,8 mln zł (spadek o 669,5 mln zł w stosunku do 2021 roku) w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64954(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (285,7 mln zł);

- nr SA.101633 - *Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości* (134,1 mln zł);
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (125,0 mln zł).

Dyrektor Generalny Służby Więziennej udzielił pomocy o wartości **461,3 mln zł** (wzrost o 357,9 mln zł w stosunku do 2021 roku) w ramach programu:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (461,3 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielił pomocy o wartości **345,2 mln zł** (o 239,8 mln zł więcej niż w 2021 roku), w tym najwięcej w ramach pomocy indywidualnej, której beneficjentem było:

- *Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE* (sprawa nr SA.59171(2020/X)) (333,7 mln zł).

Pozostała pomoc została udzielona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programów pomocowych:

- nr SA.58400(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (9,8 mln zł);
- nr SA.58909(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury* (1,6 mln zł).

Minister Rozwoju i Technologii udzielił pomocy indywidualnej w formie dotacji o łącznej wartości **319,1 mln zł**. Pomoc została udzielona 16 beneficjentom, z których najwięcej otrzymali:

- *Regionalna pomoc inwestycyjna dla LG CHEM 2 - LIP* - sprawa nr SA.53903(2019/NN) (242,0 mln zł);
- *Bifol Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji* - sprawa nr SA.103622 (15,4 mln zł);
- *HiProMine S.A. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji* - sprawa nr SA.105819 (14,4 mln zł);
- *Porta KMI Poland S.A. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji* - sprawa nr SA.105823 (8,6 mln zł);
- *Schnee Polska Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji* - sprawa nr SA.102524 (7,5 mln zł);
- *Intel Technology Poland Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji* - sprawa nr SA.105171 (5,7 mln zł).

Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A. (**249,3 mln zł**) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programów pomocowych:

- nr SA.51192(2019/N) - *System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji* (219,7 mln zł);
- nr SA.63449(2021/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)* (21,6 mln zł);

- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników - dotyczy aukcji OZE rozstrzygniętych do 31.12.2021 r. oraz ulg dla przedsiębiorstw energochłonnych udzielonych do dnia 30 czerwca 2026 r. (8,0 mln zł).*

Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (199,7 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w sektorze kinematografii w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii (107,0 mln zł);*
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej (92,7 mln zł).*

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił pomocy o wartości 184,0 mln zł, w tym 131,1 mln zł pomocy indywidualnej i 52,9 mln zł w ramach programu pomocowego. Najwięcej pomocy indywidualnej udzielono jako:

- *Pomoc na restrukturyzację RAFAKO S.A. - sprawa nr SA.64760(2021/N) (100,0 mln zł);*
- *Regionalna pomoc inwestycyjna dla LG CHEM 2 - LIP - sprawa nr SA.53903(2019/NN) (28,8 mln zł).*

Pomoc została także udzielona w ramach programu pomocowego:

- nr SA.58255(2020/N) - *Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP (52,9 mln zł).*

Prezes Agencji Badań Medycznych udzielił w 2022 roku pomocy publicznej w wysokości 177,8 mln zł. Pomoc udzielona była w formie dotacji na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.63179(2021/X) - *Pomoc publiczna udzielana za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych (177,8 mln zł).*

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (138,7 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023 (138,7 mln zł).*

Wartość pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku przez Ministra Aktywów Państwowych wyniosła 136,0 mln zł (spadek o 1 392,8 mln zł w porównaniu do roku poprzedniego). Była to przede wszystkim pomoc indywidualna:

- *Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Wieliczka" - sprawa nr SA.102066 (85,0 mln zł);*
- *Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Bochnia" - sprawa nr SA.101928 (26,3 mln zł);*
- *Dotacja przeznaczona na prace zabezpieczające prowadzone przez Muzeum Górnictwa Węglowego - sprawa nr SA.102067 (22,0 mln zł).*

Minister Aktywów Państwowych udzielił również pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.101365(2021/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2022-2025) (2,4 mln zł).*

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy o wartości 107,8 mln zł, czyli o 1 103,6 mln zł więcej niż rok wcześniej (1 211,4 mln zł w 2021 roku). Największa część tej pomocy została udzielona w formie kredytów preferencyjnych towarzystwom budownictwa społecznego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju

*mieszkalnictwa*¹². Kwota nominalna udzielonych kredytów wyniosła 205,3 mln zł, wartość pomocy publicznej - 61,3 mln zł.

Ponadto Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 39,8 mln zł pomocy w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101508 - *Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (18,5 mln zł);
- nr SA.101604 - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (15,4 mln zł);
- nr SA.101606 - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (3,5 mln zł);
- nr SA.60606(2020/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (2,3 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił także pomocy indywidualnej o wartości 6,8 mln zł na zapewnienie dostępności budynków dla osób niepełnosprawnych. Największą pomoc otrzymały:

- *Spółdzielnia Mieszkaniowa w Opolu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-01023* - sprawa nr SA.104389 - (2,8 mln zł);
- *Spółdzielnia Mieszkaniowa „Na Szańcach” z siedzibą we Wrocławiu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-02225* - sprawa nr SA.104567 (2,3 mln zł);
- *Retkińska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Botanik” w Łodzi - Likwidacja barier architektonicznych wraz z wymianą wind* - sprawa nr SA.103444 (1,4 mln zł).

Prezesi Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielili pomocy o łącznej wartości 41,9 mln zł, w tym 27,8 mln zł w formie pożyczek preferencyjnych i 14,0 mln zł w formie dotacji. W porównaniu do 2021 roku wartość pomocy wzrosła o 29,3 mln zł. Pomoc została udzielona głównie na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.101484 - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska* (37,2 mln zł);
- nr SA.59386(2020/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (4,7 mln zł).

Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (34,8 mln zł) udzielił pomocy w formie zwolnienia z opłat, na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (34,8 mln zł).

Minister Klimatu i Środowiska w 2022 roku udzielił pomocy o wartości 27,4 mln zł (spadek o 48,6 mln zł w porównaniu do roku poprzedniego) na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.59384(2020/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (27,4 mln zł).

¹² Dawniej pod nazwą ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego.

Pomocy publicznej w 2022 roku udzielili także: **Dyrektor Narodowego Centrum Nauki** (2,0 mln zł) oraz **starostowie powiatów** (234,7 tys. zł).

Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	- sektor bankowy	13 373,0
	Ogółem	13 373,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	- pomoc na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych	6 571,9
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka	183,0
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	33,7
	- regionalna pomoc inwestycyjna	32,0
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	13,2
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	10,8
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	3,4
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	1,9
	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,5
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,3
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	1,1
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	0,7
	- pomoc szkoleniowa	0,7
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	0,03
	Ogółem	6 855,3
Organy podatkowe	- regionalna pomoc inwestycyjna	2 982,4
	- regionalna pomoc na zatrudnienie	549,8
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	24,5
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	8,7
	- pomoc w formie ulg podatkowych na ochronę środowiska na mocy dyrektywy 2003/96/WE	1,2
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	0,4
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	0,2
	Ogółem	3 567,2
Prezes Zarządu Państwowego	- pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych	3 073,1

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	6,8
	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	4,5
	- pomoc szkoleniowa	0,003
	Ogółem	3 084,4
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	2 575,7
	Ogółem	2 575,7
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	- pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	785,3
	- pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	509,8
	- sektor energetyki - pomoc na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	107,1
	Ogółem	1 402,3
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	905,4
	- regionalna pomoc inwestycyjna	110,9
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	6,5
	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	3,7
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	0,8
	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	0,3
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	0,1
	- pomoc szkoleniowa	0,02
	Ogółem	1 027,8
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	362,2
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	251,9
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	107,4
	- pomoc na studia wykonalności	0,3
	Ogółem	721,8
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	314,4
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	182,4
	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	52,8
	- regionalna pomoc inwestycyjna	50,4
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania	21,2

	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	1,5
	- pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych	0,6
	Ogółem	623,3
Marszałkowie województw	- regionalna pomoc inwestycyjna	145,0
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	109,9
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	72,1
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	49,3
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	37,8
	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	28,9
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	28,4
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	26,2
	- sektor telekomunikacyjny	19,8
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	17,4
	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	11,0
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	7,9
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	6,6
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	2,4
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	1,0
	- pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych	0,8
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	0,2
	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	0,2
	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	0,2
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	0,1
	- pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	0,04
	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	0,004
	Ogółem	565,2
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	- regionalna pomoc inwestycyjna	322,1
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	205,8
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	6,8

	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	3,4
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	3,2
	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,8
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	1,0
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	0,7
	Ogółem	544,8
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	461,3
	Ogółem	461,3
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	345,2
	Ogółem	345,2
Minister Rozwoju i Technologii	- regionalna pomoc inwestycyjna	319,1
	Ogółem	319,1
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	219,7
	- pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	29,6
	Ogółem	249,3
Polski Instytut Sztuki Filmowej	- sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audiowizualnych	199,7
	Ogółem	199,7
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	- pomoc na restrukturyzację	132,4
	- regionalna pomoc inwestycyjna	31,1
	- tymczasowa pomoc na restrukturyzację	14,6
	- pomoc na ratowanie	5,9
	Ogółem	184,0
Prezes Agencji Badań Medycznych	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	117,2
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	56,7
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	3,9
	Ogółem	177,8
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	138,7
	Ogółem	138,7
Minister Aktywów Państwowych	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	135,0
	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,7
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	0,3
	Ogółem	136,0

Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	61,3
	- regionalna pomoc inwestycyjna	20,8
	- pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	15,4
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	6,8
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	3,5
	Ogółem	107,8
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	29,0
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	8,5
	- pomoc na gospodarowanie odpadami	2,0
	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	1,8
	- pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych	0,6
	Ogółem	41,9
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	34,8
	Ogółem	34,8
Minister Klimatu i Środowiska	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	27,4
	Ogółem	27,4
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	2,0
	Ogółem	2,0
Starostowie powiatów	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	0,2
	- pomoc szkoleniowa	0,003
	Ogółem	0,2
Pomoc publiczna ogółem		36 766,2

4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjenta

Wykres 10. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku

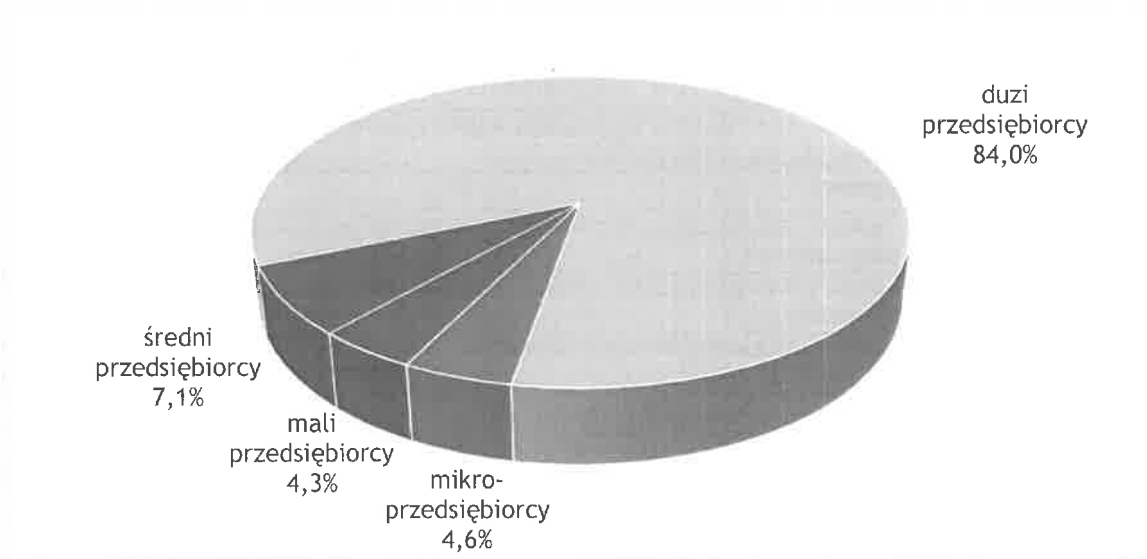

Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2018-2022

Wielkość przedsiębiorcy	Wartość pomocy publicznej [mln zł]				
	2018	2019	2020	2021	2022
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duzi przedsiębiorcy	13 010,0	13 390,5	14 684,0	31 491,1	30 889,0
Średni przedsiębiorcy	3 812,2	4 727,2	4 096,5	4 336,6	2 613,7
Mali przedsiębiorcy	2 768,4	3 457,5	3 227,3	3 231,9	1 577,7
Mikroprzedsiębiorcy	2 526,4	2 807,3	4 039,8	2 767,4	1 685,9
Suma	22 116,9	24 382,5	26 047,5	41 827,1	36 766,2

Podobnie jak w latach wcześniejszych, największa część pomocy publicznej (30 889,0 mln zł) została udzielona beneficjentom niespełniającym kryteriów opisujących podmioty z sektora MŚP, w tym dużym przedsiębiorcom (dalej duzi przedsiębiorcy) - 84,0 procent ogólnej wartości pomocy). Największą pomoc indywidualną udzieloną dużemu przedsiębiorcy stanowiła:

- *Pomoc na likwidację dla Getin Noble Bank S.A. w ramach przymusowej restrukturyzacji* - sprawa nr SA.100687(2022/N) (13 373,0 mln zł).

Duży przedsiębiorcy otrzymali również znaczną pomoc w ramach programów pomocowych, z czego najwięcej na podstawie programów:

- nr SA.46100(2017/X) - *Polski mechanizm rynku mocy* (6 419,8 mln zł). Pomoc została udzielona w niemal 98 proc. dużym przedsiębiorcom;

- nr SA.64119(2021/X) - *Dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych* (1 201,8 mln zł). Pomoc została udzielona w 39 proc. dużym przedsiębiorcom.

Pomoc udzielona dużym przedsiębiorcom w formie rekompensaty za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym w 2022 roku wyniosła 3 022,7 mln zł, co stanowiło 84 proc. wartości tego rodzaju pomocy.

Spśród 10 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, wszyscy posiadali status dużego przedsiębiorcy, a otrzymana przez nich w 2022 roku pomoc (20 760,2 mln zł) stanowiła ponad połowę ogólnej wartości pomocy udzielonej w danym roku. Szczegółowe informacje na temat pomocy uzyskanej przez największych beneficjentów pomocy publicznej zostały przedstawione w rozdziale IV.6 **Najwięksi beneficjenci pomocy**.

Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2018-2022 w podziale według wielkości przedsiębiorcy

Wielkość przedsiębiorcy	Udział w pomocy publicznej [%]				
	2018	2019	2020	2021	2022
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duzi przedsiębiorcy	58,8	54,9	56,4	75,3	84,0
Średni przedsiębiorcy	17,2	19,4	15,7	10,4	7,1
Mali przedsiębiorcy	12,5	14,2	12,4	7,7	4,3
Mikroprzedsiębiorcy	11,4	11,5	15,5	6,6	4,6

W 2022 roku odnotowano spadek wartości pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom o 4 458,7 mln zł - z poziomu 10 335,9 mln zł w 2021 roku do 5 877,2 mln zł w 2022 roku. Mikroprzedsiębiorcy otrzymali pomoc o wartości 1 685,9 mln zł, mali - 1 577,7 mln zł, a średni - 2 613,7 mln zł. Największy spadek odnotowano w 2022 roku w wartości pomocy udzielonej średnim (o 1 723,0 mln zł w porównaniu do roku poprzedniego) i małym przedsiębiorcom (o 1 654,2 mln zł). Udział wartości pomocy udzielonej beneficjentom z sektora MŚP w 2022 roku wyniósł 16,0 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy i spadł o 8,7 punktu procentowego w porównaniu do udziału z 2021 roku (24,7 procent). Podmioty z tego sektora otrzymały najwięcej pomocy w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64119(2021/X) - *Dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych* (1 871,3 mln zł). Pomoc została udzielona w 61 proc. przedsiębiorcom o statusie MŚP;
- nr SA.58757(2020/X) - *Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (529,5 mln zł). Pomoc została udzielona w 73 proc. przedsiębiorcom o statusie MŚP.

Mali i średni przedsiębiorcy otrzymali także pomoc w formie rekompensaty za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (570,7 mln zł). Rekompensata udzielona MŚP stanowiła jednak tylko 16 proc. wartości tego rodzaju pomocy.

Analizując powyższe dane należy również pamiętać, że **nie uwzględniają one pomocy de minimis**, której raport nie obejmuje. Niemniej jednak, ze względu na:

- proste reguły jej udzielania (brak powiązania z konkretnymi projektami, jedynie limit kwotowy),
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału małych i średnich przedsiębiorców

pomoc *de minimis* jest szczególnie często udzielana mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom. Z tego względu, w celu zobrazowania całkowitego poziomu wsparcia ze środków państwowych, które otrzymali przedsiębiorcy z sektora MŚP, w poniższej tabeli (wyjątkowo) przedstawiono sytuację z uwzględnieniem otrzymanej pomocy *de minimis*.

Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy *de minimis* w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku

Grupa beneficjentów	Pomoc publiczna [mln zł]	Pomoc <i>de minimis</i> * [mln zł]	Pomoc ogółem [mln zł]	Udział w pomocy ogółem [%]
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duzi przedsiębiorcy	30 889,0	338,1	31 227,2	66,6
Średni przedsiębiorcy	2 613,7	1 135,2	3 748,9	8,0
Mali przedsiębiorcy	1 577,7	2 050,7	3 628,4	7,7
Mikroprzedsiębiorcy	1 685,9	6 614,8	8 300,7	17,7
Suma	36 766,2	10 138,9	46 905,1	100,0

* Wartość pomocy *de minimis* obejmuje pomoc w sektorze transportu

Po uwzględnieniu całkowitego wsparcia udzielonego beneficjentom (pomoc publiczna i pomoc *de minimis*), udział pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom w całkowitej wartości pomocy jest wyższy o 13,1 punktu procentowego i wynosi 17,7 procent. Natomiast udział pomocy udzielonej całemu sektorowi MŚP (tj. mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom) jest wyższy o 17,4 punktu procentowego i wynosi 33,4 procent. Oznacza to, że udział pomocy udzielonej podmiotom spoza sektora MŚP w ogólnej wartości pomocy jest o 17,4 punktów procentowych niższy (wynosi on 66,6 procent).

5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta

Podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach otrzymywały pomoc nie tylko na szczególnych warunkach określonych dla danego sektora (w ramach pomocy sektorowej), lecz korzystały również z pomocy udzielanej na zasadach ogólnych (np. pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Ponad 3/4 (75,6 procent) całkowitej wartości pomocy publicznej w 2022 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2022 roku

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	13 409,8	36,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6 229,5	16,9
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	2 608,0	7,1
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1 215,2	3,3
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1 076,4	2,9
Produkcja urządzeń elektrycznych	707,5	1,9
Produkcja metali	705,9	1,9
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	690,5	1,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	582,5	1,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	554,8	1,5
Pozostałe	8 986,1	24,4
Ogółem	36 766,2	100,0

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

W 2022 roku najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **finansowej działalności usługowej, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych** (13 409,8 mln zł), a udział pomocy dla tego sektora wyniósł 36,5 proc., przekroczył zatem 1/3 ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej. Drugim rodzajem działalności, w zakresie której przedsiębiorcy otrzymali pomoc o największej wartości było **wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej i paliw** (6 229,5 mln zł), a udział pomocy dla tego sektora w ogólnej wartości pomocy osiągnął niemal 17 proc. Przedsiębiorcom w sektorze **nadawania programów ogólnodostępnych i abonamentowych** udzielono pomocy o wartości 2 608,0 mln zł, co stanowiło ponad 7 proc. całkowitej wartości pomocy udzielonej w 2022 roku. Pomoc o wartości powyżej 1 mld zł została udzielona również przedsiębiorcom w sektorach: **działalności firm centralnych i doradztwa związanego z zarządzaniem oraz działalności detektywistycznej i ochroniarskiej**.

6. Najwięksi beneficjenci pomocy

W 2022 roku pomoc o największej wartości otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze bankowym, radiowo-telewizyjnym, energetycznym oraz kultury. Kwota pomocy udzielonej 10 beneficjentom, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, stanowiła 56,4 proc. całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2022 roku

Lp.	Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
1.	Getin Noble Bank S.A.	13 373,0
2.	Telewizja Polska S.A.	2 081,8
3.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	1 498,0
4.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	1 184,7
5.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	844,8
6.	PGE Energia Ciepła S.A.	394,9
7.	LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o.	383,9
8.	PGE Energia Odnawialna S.A.	370,8
9.	Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	333,7
10.	ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.)	294,5
Pomoc dla 10 największych beneficjentów ogółem		20 760,2

Beneficjentem pomocy publicznej o największej wartości był w 2022 roku **Getin Noble Bank S.A.**, któremu Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił pomocy w wysokości 13 373,0 mln zł, z czego 6 516,0 mln zł udzielono w formie dotacji, 6 500,0 mln zł w formie gwarancji pokrycia strat i 357,0 mln zł w formie wniesienia kapitału. Była to pomoc indywidualna udzielona na podstawie *ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji* (Dz. U. z 2022 r., poz. 793, z późn. zm.):

- *Pomoc na likwidację dla Getin Noble Bank S.A. w ramach przymusowej restrukturyzacji - sprawa nr SA.100687(2022/N) (13 373,0 mln zł).*

Telewizja Polska S.A. otrzymała pomoc o wartości 2 081,8 mln zł w ramach rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym na podstawie *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji*.

Przedsiębiorcy działający w sektorze wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych otrzymywali pomoc głównie na podstawie *ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy* (Dz. U. z 2021, poz. 1854).

W grupie największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w tym sektorze znalazły się spółki:

- **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** - 1 498,0 mln zł (w całości na podstawie *ustawy o rynku mocy*);
- **PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.** - 1 184,7 mln zł (w całości na podstawie *ustawy o rynku mocy*);
- **Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.** - 844,8 mln zł (w tym 844,4 mln zł na podstawie *ustawy o rynku mocy*);

- **PGE Energia Ciepła S.A.** - 394,9 mln zł (w tym 276,3 mln zł na podstawie *ustawy o rynku mocy*);
- **PGE Energia Odnawialna S.A.** - 370,8 mln zł (w tym 348,1 mln zł na podstawie *ustawy o rynku mocy*);
- **ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.)** - 294,5 mln zł (w tym 204,1 mln zł na podstawie *ustawy o rynku mocy*).

Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE otrzymało pomoc indywidualną o wartości 333,7 mln zł w ramach realizacji programu wieloletniego „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” (sprawa nr SA.59171(2020/X)).

V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ)

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej.

1. Pomoc horyzontalna

14 716,3 mln zł

Wartość pomocy horyzontalnej udzielonej w 2022 roku wyniosła 14 716,3 mln zł i była o 2 645,8 mln zł niższa niż w 2021 roku (wyniosła wówczas 17 362,1 mln zł). Analizując poszczególne przeznaczenia pomocy można dostrzec zarówno znaczne wzrosty, jak i spadki wartości pomocy. Najbardziej wzrosła pomoc przeznaczona na ochronę środowiska i cele związane z energią - o 720,8 mln zł, zwiększyła się też wartość pomocy na zatrudnienie - o 280,8 mln zł, pomocy na wspieranie kultury i dziedzictwa narodowego - o 218,1 mln zł, pomocy na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw, pomocy na ratowanie i restrukturyzację - o 72,5 mln zł oraz pomocy na działalność sportową i rekreacyjną - o 12,4 mln zł. Największe spadki wartości odnotowano natomiast w pomocy przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne - o 3 740,2 mln zł, pomocy na infrastrukturę lokalną - o 188,2 mln zł, pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw - o 31,6 mln zł, na kapitał podwyższonego ryzyka - o 97,5 mln zł.

1.1. Badania, rozwój i innowacje

Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	614,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	614,5
Prezes Agencji Badań Medycznych	177,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	177,8
Marszałkowie województw	97,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	97,6
Organy podatkowe	9,4	ulga podatkowa	9,4
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	4,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	4,6
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	4,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	4,1
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	2,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,0
Suma	910,0		

W 2022 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na **działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną** wyniosła **910,0 mln zł**, co oznacza spadek o 3 740,2 mln zł w stosunku do 2021 roku. Największa część tej pomocy została przeznaczona na eksperymentalne prace

rozwojowe (468,9 mln zł) oraz badania przemysłowe (420,1 mln zł). Udzielono również znacznej pomocy na badania podstawowe (8,6 mln zł), pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą (7,9 mln zł), pomocy na wspieranie innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw (4,2 mln zł).

Największa pomoc na działalność badawczą rozwojową i innowacyjną (614,5 mln zł) została udzielona przez **Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.58757(2020/X) - *Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (614,5 mln zł).

Prezes Agencji Badań Medycznych udzielił pomocy o wartości 177,8 mln zł na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.63179(2021/X) - *Pomoc publiczna udzielana za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych* (177,8 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości 97,6 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.59139(2020/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (89,5 mln zł);
- nr SA.59140(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (7,9 mln zł);
- nr SA.59116(2020/X) - *Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,1 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły pomocy o wartości 9,4 mln zł w ramach programu pomocowego:

- nr SA.58899(2020/X) - *Ulga w podatku dochodowym od osób prawnych na działalność B+R dla przedsiębiorców posiadających status centrum badawczo-rozwojowego* (9,4 mln zł).

Pozostałe podmioty, w tym przedsiębiorcy, udzieliły pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną o łącznej wartości 4,6 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (3,4 mln zł);
- nr SA.59139(2020/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (1,2 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 4,1 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101633 - *Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości* (2,5 mln zł);
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (1,5 mln zł);
- nr SA.64594(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (0,1 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki udzielił pomocy o wartości 2,0 mln zł w ramach programu pomocowego:

- nr SA.102525 - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki* (2,0 mln zł).

Pomoc na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną o największej wartości otrzymały spółki:

- Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. - 92,1 mln zł;
- Celon Pharma S.A. - 39,1 mln zł;
- TW Plast Sp. z o.o. - 38,9 mln zł;
- Adamed Pharma S.A. - 34,0 mln zł;
- JJP Biologics Sp. z o.o. - 23,8 mln zł;
- Warszawskie Zakłady Farmaceutyczne POLFA S.A. - 23,2 mln zł;

1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią

Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	6 596,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	6 571,9
		pożyczka preferencyjna	24,7
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 295,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	785,3
		obniżenie wysokości opłaty	509,8
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	573,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	471,6
		pożyczka preferencyjna	82,4
		pożyczka warunkowo umorzona	19,0
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	249,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	249,3
Marszałkowie województw	168,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	168,7
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	41,9	pożyczka preferencyjna	18,8
		dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	14,0
		pożyczka warunkowo umorzona	9,0
Minister Klimatu i Środowiska	27,4	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	27,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	7,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	7,8
Bank Gospodarstwa Krajowego	3,5	pożyczka preferencyjna	3,5
Organy podatkowe	1,2	ulga podatkowa	1,1
		zwolnienie z podatku	0,1
Suma	8 964,5		

Wartość pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią wyniosła 8 964,5 mln zł¹³ i była wyższa o 720,8 mln zł w stosunku do poprzedniego roku (wyniosła wówczas 8 243,7 mln zł).

Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzieliły podmioty z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** - 6 596,6 mln zł. Pomoc ta została niemal w całości udzielona przez **Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.** (6 571,9 mln zł) w ramach programu pomocowego:

- nr SA.46100(2017/N) - *Polski mechanizm rynku mocy* (6 571,9 mln zł).

Podmioty z tej grupy udzieliły również pomocy w ramach innych programów, z czego najwięcej w ramach:

- nr SA.101607 - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (12,9 mln zł);
- nr SA.101606 - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (11,5 mln zł).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił pomocy o łącznej wartości 1 295,1 mln zł na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.64719(2022/N) - *Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych 2021-2030* (785,3 mln zł);
- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych* (480,3 mln zł);
- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników - dotyczy aukcji OZE rozstrzygniętych do 31 grudnia 2021 r. oraz ulg dla przedsiębiorstw energochłonnych udzielonych do dnia 30 czerwca 2026 r.* (29,4 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (573,0 mln zł) oraz **Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** (41,9 mln zł) udzielili w 2022 roku pomocy w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101484 - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska* (466,9 mln zł);
- nr SA.101555 - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (81,9 mln zł);
- nr SA.101556 - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (36,7 mln zł);

¹³ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), której celem była ochrona środowiska.

- nr SA.63718(2021/N) - *Rozwój infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i stacji tankowania wodoru* (21,2 mln zł);
- nr SA.59386(2020/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (4,7 mln zł);
- nr SA.59383(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (3,5 mln zł).

Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A. udzielił pomocy o wartości 249,3 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.51192(2019/N) - *System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji* (219,7 mln zł);
- nr SA.63449(2021/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)* (21,6 mln zł);
- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników - dotyczy aukcji OZE rozstrzygniętych do 31 grudnia 2021 r. oraz ulg dla przedsiębiorstw energochłonnych udzielonych do dnia 30 czerwca 2026 r.* (8,0 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią (168,7 mln zł) przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.59143(2020/X), SA.101607 - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (110,1 mln zł);
- nr SA.101606 - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (29,4 mln zł);
- nr SA.60908(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (17,4 mln zł).
- nr SA.101610 - *Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (11,0 mln zł);
- nr SA.101611 - *Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,8 mln zł).

Minister Klimatu i Środowiska udzielił pomocy o wartości 27,4 mln zł w ramach programu pomocowego:

- nr SA.59384(2020/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (27,4 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 7,8 mln zł w ramach programu:

- nr SA.101633 - *Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości* (7,8 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy publicznej w ramach programu:

- nr SA.101606 - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (3,5 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły pomocy publicznej w ramach programów pomocowych:

- nr SA.60120(2020/X) - *Zerowa stawka akcyzy na gaz ziemny o kodach CN 2711 11 00 i 2711 21 00 (LNG i CNG) oraz biogaz, wodór i biowodór przeznaczone do napędu silników spalinowych* (1,1 mln zł);
- nr SA.63026(2021/X) - *Zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych do celów opałowych w pracach rolniczych i ogrodniczych* (0,1 mln zł).

Najwięcej pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią otrzymały spółki:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - 1 498,0 mln zł;
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. - 1 184,7 mln zł;
- Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. - 844,8 mln zł;
- PGE Energia Ciepła S.A. - 394,9 mln zł;
- PGE Energia Odnawialna S.A. - 370,8 mln zł;
- Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. - 267,5 mln zł;
- Tauron Wytwarzanie S.A. - 258,0 mln zł;
- Tauron Polska Energia S.A. - 247,4 mln zł;
- Enea Elektrownia Połaniec S.A. - 245,9 mln zł;
- ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.) - 204,1 mln zł.

1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	5,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	5,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	2,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,8
Marszałkowie województw	0,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,2
Suma	8,0		

Wartość pomocy udzielonej w 2022 roku na **rozwój małych i średnich przedsiębiorstw** wyniosła **8,0 mln zł**¹⁴ i była niższa od kwoty pomocy udzielonej w 2021 roku o 31,6 mln zł (wyniosła wówczas 39,6 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 5,0 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64594(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (2,7 mln zł);
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (1,2 mln zł);
- nr SA.101633 - *Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości* (1,0 mln zł).

W grupie **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzielono pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw o wartości 2,8 mln zł, przede wszystkim w ramach programów:

- nr SA.60660(2020/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (2,4 mln zł);
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (0,4 mln zł).

¹⁴ Kwota pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw nie jest równoznaczna z kwotą pomocy, z której skorzystały małe i średnie przedsiębiorstwa. Część pomocy udzielonej takim przedsiębiorstwom kwalifikowana jest jako regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na zatrudnienie, pomoc na szkolenia czy pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania.

Marszałek Województwa Łódzkiego udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.60660(2020/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,2 mln zł).

Pomoc o największej wartości z przeznaczeniem na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw otrzymali:

- Protechnika Łuków Sp. z o.o. - 0,5 mln zł;
- IMES - ICORE Polska Sp. z o.o. - 0,5 mln zł;
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "INTER-TECH" Piotr Jankowski - 0,4 mln zł.

1.4. Zatrudnienie

Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 079,9	refundacja	3 073,3
		dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	6,6
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	461,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	373,4
		rekompensata	87,9
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	0,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,7
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,4	refundacja	0,4
Starostowie powiatów	0,2	refundacja	0,2
Marszałkowie województw	0,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,2
Suma	3 542,7		

Wartość udzielonej w 2022 roku pomocy publicznej na zatrudnienie wyniosła **3 542,7 mln zł¹⁵** i wzrosła o 280,8 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 3 261,8 mln zł).

¹⁵ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która miała na celu wsparcie przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności.

Okolo 87 procent pomocy na zatrudnienie stanowiły **refundacje i dotacje** udzielone przez Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (3 079,9 mln zł) głównie w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64119(2021/X) - *Dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych* (3 073,1 mln zł);
- nr SA.64078(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (6,6 mln zł);
- nr SA.64079(2021/X) - *Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych* (0,2 mln zł).

Pomocy na zatrudnienie udzielił również **Dyrektor Generalny Służby Więziennej** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (461,3 mln zł).

Podmioty z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzieliły pomocy o wartości 0,7 mln zł głównie w ramach programów pomocowych:

- nr SA.63132(2021/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój* (0,3 mln zł);
- nr SA.63131(2021/X) - *Pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* (0,3 mln zł).

Prezydenci, burmistrzowie miast i wójtowie gmin (360,1 tys. zł) oraz **starostowie powiatów** (234,7 tys. zł) udzieliли pomocy w ramach programów pomocowych:

- nr SA.64079(2021/X) - *Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych* (567,4 tys. zł);
- nr SA.64120(2021/X) - *Refundacja kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych* (27,4 tys. zł).

Marszałek Województwa Śląskiego udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.63131(2021/X) - *Pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* (181,5 tys. zł).

Pomoc o największej wartości przeznaczoną na zatrudnienie otrzymali:

- Zakład Karny w Wojkowicach - 100,7 mln zł;
- Zakład Karny w Nysie - 44,9 mln zł;
- Areszt Śledczy w Hajnówce - 43,1 mln zł;
- Zakład Karny w Raciborzu - 32,2 mln zł.

1.5. Ratowanie i restrukturyzacja

Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ratowanie i restrukturyzację w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	152,9	inne	104,0
		pożyczka preferencyjna	48,9
Suma	152,9		

Wartość pomocy na ratowanie i restrukturyzację wyniosła w 2022 roku **152,9 mln zł**, co oznacza wzrost o 72,5 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 80,4 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił w 2022 roku pomocy horyzontalnej na ratowanie i restrukturyzację o wartości 152,9 mln zł (w tym 5,9 mln zł na ratowanie, 132,4 mln zł na restrukturyzację i 14,6 mln zł tymczasowej pomocy na restrukturyzację). Wsparcie to zostało udzielone jako pomoc indywidualna:

- nr SA.64760(2021/N) - *Pomoc na restrukturyzację RAFAKO S.A.* (100,0 mln zł)

oraz na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.58255(2020/N) - *Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP* (52,3 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na ratowanie i restrukturyzację były spółki:

- RAFAKO S.A. - 100,0 mln zł;
- Sfinks Polska S.A. - 14,0 mln zł;
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe "COMMAX" Zdzisław Sommerfeld - 9,8 mln zł.

1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	345,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	345,2
Minister Aktywów Państwowych	135,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	135,0
Marszałkowie województw	72,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	72,1
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,1	zwolnienie z podatku	0,1
Suma	552,4		

Wartość pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego wyniosła w 2022 roku **552,4 mln zł** i wzrosła o 218,1 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 334,3 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielił pomocy w formie dotacji o wartości 345,2 mln zł, głównie w ramach pomocy indywidualnej:

- SA.59171(2020/X) - *Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE* (333,7 mln zł).

Pozostała część pomocy została udzielona w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.58400(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (9,8 mln zł);
- nr SA.58909(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury* (1,6 mln zł).

Minister Aktywów Państwowych udzielił pomocy o łącznej wartości 135,0 mln zł, głównie w ramach pomocy indywidualnej:

- nr SA.102066 - *Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Wieliczka"* (85,0 mln zł);
- nr SA.101928 - *Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Bochnia"* (26,3 mln zł);
- nr SA.102067 - *Dotacja przeznaczona na prace zabezpieczające prowadzone przez Muzeum Górnictwa Węglowego* (22,0 mln zł).

Pozostała część pomocy została udzielona w ramach programu:

- nr SA.101365(2021/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2022-2025)* (1,8 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego o wartości 72,1 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.59558(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (72,1 mln zł);
- nr SA.101509 - *Uchwała Nr XXVI/576/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego* (0,7 mln zł).

Prezydent Miasta Gliwice udzielił pomocy w formie zwolnienia z podatku w ramach programu:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną* (0,1 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2022 roku byli:

- Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE - 333,7 mln zł;
- Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A. - 85,0 mln zł;
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu - 27,0 mln zł;
- Kopalnia Soli Bochnia Sp. z o.o. - 26,3 mln zł;
- Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej - 22,9 mln zł;
- Małopolskie Centrum Nauki COGITEON - 21,4 mln zł.

1.7. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów

Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Minister Aktywów Państwowych	0,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,7
Suma	0,7		

Wartość pomocy o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów wyniosła w 2022 roku 0,7 mln zł i była zbliżona do wartości z roku poprzedniego (wartość po zaokrągleniu nie zmieniła się).

Minister Aktywów Państwowych udzielił Poczcie Polskiej S.A. pomocy o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów w ramach programu pomocowego:

- nr SA.101365(2021/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2022-2025) (0,7 mln zł).*

1.8. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania

Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	205,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	205,8
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	107,4	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	107,4
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	216,7	wniesienie kapitału	181,1
		dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	33,7
		konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	2,0
Suma	530,7		

Udzielona w 2022 roku pomoc na **dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania** wyniosła **530,7 mln zł** i była o 107,2 mln zł wyższa od pomocy o tym przeznaczeniu udzielonej w 2021 roku (wynosiła wówczas 423,5 mln zł).

Podmioty z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzieliły w 2022 roku pomocy o takim przeznaczeniu o wartości 216,7 mln zł, z czego największa pomoc została udzielona przez **PFR Ventures Sp. z o.o.** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.60659(2020/X) - *Pomoc w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność* (183,0 mln zł).

Inne podmioty z tej grupy udzieliły pomocy w ramach programu:

- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (33,7 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- SA.64594(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (205,8 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.58757(2020/X) - *Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (107,4 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania były spółki:

- Apeiron Synthesis S.A. - 12,6 mln zł;
- Reef Factory Sp. z o.o. - 12,0 mln zł;
- 4Trans Holding s.r.o. - 10,0 mln zł;
- Reliability Solutions Sp. z o.o. - 9,4 mln zł.

1.9. Infrastruktura lokalna

Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Bank Gospodarstwa Krajowego	6,8	pożyczka preferencyjna	6,8
Marszałkowie województw	6,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	6,6
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	6,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	5,7
		zwolnienie z podatku	0,9
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	1,9	pożyczka preferencyjna	1,9
Suma	21,8		

Wartość pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną udzielonej w 2022 roku wyniosła **21,8 mln zł** i spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 188,2 mln zł (wynosiła wówczas 210,0 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy indywidualnej spółdzielniom mieszkaniowym na zapewnienie dostępności budynków dla osób niepełnosprawnych. Pomoc ta była udzielana w formie pożyczek preferencyjnych. Wartość pomocy wyniosła 6,8 mln zł, z czego najwięcej otrzymały:

- *Spółdzielnia Mieszkaniowa w Opolu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-01023* - sprawa nr SA.104389 - (2,8 mln zł);
- *Spółdzielnia Mieszkaniowa „Na Szańcach” z siedzibą we Wrocławiu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-02225* - sprawa nr SA.104567 (2,3 mln zł);
- *Retkińska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Botanik” w Łodzi - Likwidacja barier architektonicznych wraz z wymianą wind* - sprawa nr SA.103444 (1,4 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.59212(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (6,6 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy o wartości 6,5 mln zł w ramach programów:

- nr SA.59212(2020/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)* (5,7 mln zł);
- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną* (0,9 mln zł).

Pomoc horyzontalną przeznaczoną na infrastrukturę lokalną o największej wartości otrzymały¹⁶:

- Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Częstochowie - 4,7 mln zł;
- Gmina Żarów - 2,9 mln zł;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Opolu - 2,8 mln zł;
- Gmina Czarny Bór - 2,7 mln zł;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Na Szańcach” we Wrocławiu - 2,3 mln zł.

1.10. Działalność sportowa i rekreacyjna

Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Marszałkowie województw	28,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	28,9
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	3,9	zwolnienia z podatku	3,9
Suma	32,6		

W 2022 roku pomoc na **działalność sportową i rekreacyjną** wyniosła **32,6 mln zł** i była o 12,4 mln zł wyższa niż rok wcześniej (w 2021 roku wynosiła 20,2 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o tym przeznaczeniu w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.59213(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (28,9 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast udzielili pomocy w formie zwolnienia z podatku w ramach programów pomocowych:

¹⁶ W przypadku projektów z przeznaczeniem na infrastrukturę lokalną beneficjentem pomocy może być jedynie właściciel wybudowanej infrastruktury.

- nr SA.41495(2015/X), SA.50427(2018/X), SA.105216 - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów (3,7 mln zł).*

Wśród beneficjentów, którym udzielono pomocy w ramach tego przeznaczenia, największą pomoc otrzymały¹⁷:

- Miasto Zakopane - 9,7 mln zł;
- Gmina Andrespol - 7,3 mln zł;
- „Czorsztyn-Ski” Sp. z o.o. - 5,3 mln zł;
- Miasto Grudziądz - 4,6 mln zł.

¹⁷ W przypadku projektów z przeznaczeniem na infrastrukturę sportową i rekreacyjną beneficjentem pomocy może być właściciel infrastruktury, operator zarządzający infrastrukturą oraz użytkownicy końcowi. Celem uproszczenia zasad sprawozdawczych i niepowielania wartości udzielonej pomocy jako beneficjenta pomocy wskazuje się jedynie właściciela wybudowanej infrastruktury albo jej operatora (jeśli doszło do przetransferowania całej korzyści, wiążącej się z jej użytkowaniem, w wyniku bezterminowego i preferencyjnego jej udostępnienia).

2. Pomoc regionalna

4 578,9 mln zł

Tabela 28. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Organy podatkowe	3 532,2	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	3 466,8
		zwolnienie z podatku	65,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	322,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	322,1
Minister Rozwoju i Technologii	319,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	319,1
Marszałkowie województw	145,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	145,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	110,9	zwolnienie z podatku	109,0
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1,8
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	50,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	35,6
		pożyczka warunkowo umorzona	14,7
		pożyczka preferencyjna	0,1
Bank Gospodarstwa Krajowego	36,3	gwarancja	18,5
		pożyczka preferencyjna	15,4
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	2,3
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	32,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	32,0
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	31,1	zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	28,8
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	2,3
Suma	4 578,9		

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2022 roku wyniosła 4 578,9 mln zł i była o 1 571,8 mln zł niższa niż w 2021 roku (wynosiła wówczas 6 150,7 mln zł).

Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzieliły organy podatkowe (3 532,2 mln zł) przede wszystkim w formie ulg w podatku dochodowym i zwolnień z podatku. Pomoc ta została udzielona na podstawie programów pomocowych:

- zatwierdzonych przed akcesją Polski do UE oraz programów nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla*

przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych (3 083,3 mln zł);

- SA.52028(2018/X) i SA.60914(2020/X) - *Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji (448,9 mln zł).*

Wśród beneficjentów tej pomocy ulgi lub zwolnienia o największej wartości uzyskały spółki: Zakłady Farmaceutyczne „Polpharma” S.A. (115,9 mln zł), LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o. (108,0 mln zł), Whirlpool Company Polska Sp. z o.o. (88,8 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy regionalnej o wartości **322,1 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101633 - *Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (122,7 mln zł);*
- nr SA.60012(2020/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (122,2 mln zł);*
- nr SA.64594(2021/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (77,1 mln zł).*

Największymi beneficjentami pomocy udzielanej w formie dotacji przez Prezesa PARP byli: ITA Tools Sp. z o.o. (21,1 mln zł), Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Gastronet” Dariusz Wądołowski (18,0 mln zł), Woda Leżajsk Sp. z o.o. (16,0 mln zł).

Minister Rozwoju i Technologii udzielił pomocy regionalnej o wartości **319,1 mln zł**. Była to pomoc indywidualna, której najwięcej udzielono spółkom:

- *Regionalna pomoc inwestycyjna dla LG CHEM 2 - LIP - sprawa nr SA.53903(2019/NN) (242,0 mln zł);*
- *Bifol Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji - sprawa nr SA.103622 (15,4 mln zł);*
- *HiProMine S.A. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji - sprawa nr SA.105819 (14,4 mln zł).*

Kwota pomocy regionalnej udzielonej przez **marszałków województw** wyniosła **145,0 mln zł**. Marszałkowie województw udzielili pomocy regionalnej w formie dotacji ponad 80 przedsiębiorcom w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.101605 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (109,6 mln zł);*
- nr SA.101609 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (35,4 mln zł).*

Pomocy regionalnej o największej wartości marszałkowie udzielili spółkom: Varitex Sp. z o.o. (14,9 mln zł), Marba Sp. z o.o. Sp.j. (4,5 mln zł), Agroplastmet Rutkowski Sp.j. (4,5 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy regionalnej w kwocie **110,9 mln zł**, z czego 109,0 mln zł stanowiła pomoc w formie ulg w podatkach lokalnych udzielona głównie na podstawie:

- *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (105,5 mln zł);*

- ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (3,5 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości **50,4 mln zł** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.101482 - *Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska* (50,4 mln zł).

Pomoc o największej wartości otrzymali: PAK-PCE Polski Autobus Wodorowy Sp. z o.o. (14,7 mln zł), EMKA S.A. (13,6 mln zł), Remondis Opole Sp. z o.o. (11,9 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy regionalnej o wartości **36,3 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.101508 - *Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (18,5 mln zł);
- nr SA.101604 - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (15,4 mln zł);
- nr SA.60606(2020/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (2,3 mln zł).

Wśród beneficjentów tej pomocy najwięcej otrzymali: Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk (5,1 mln zł), Betonhaus Sp. z o.o. (3,8 mln zł), Optisofa Kasprzak Sp.k.

W grupie podmiotów „Pozostałe, w tym przedsiębiorcy” pomocy regionalnej udzieliła Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (21,3 mln zł), Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (6,8 mln zł) i Agencja Rozwoju Pomorza (4,0 mln zł). Wsparcie to zostało udzielone na podstawie programów:

- nr SA.101605 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (24,4 mln zł);
- nr SA.104902 - *Pomoc udzielana w ramach pobrexitowej rezerwy dostosowawczej* (6,8 mln zł);
- nr SA.101609 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,9 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości 31,1 mln zł. Była to pomoc indywidualna, której najwięcej udzielono następującym beneficjentom:

- *Regionalna pomoc inwestycyjna dla LG CHEM 2 - LIP* - sprawa nr SA.53903(2019/NN) (28,8 mln zł);
- *Pomoc dla We Love Data Sp. z o.o.* - sprawa nr SA.104805 (0,7 mln zł);
- *Pomoc dla ZAPROM Tomasz Pruszyński* - sprawa nr SA.104808 (0,5 mln zł).

Pomoc regionalną o największej wartości otrzymały spółki:

- LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o. (d. LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o.) (383,9 mln zł);

- Zakłady Farmaceutyczne „Polpharma” S.A. (115,9 mln zł);
- Whirlpool Company Polska Sp. z o.o. (88,8 mln zł);
- Marcegaglia Poland Sp. z o.o. (65,9 mln zł);
- Nexteer Automotive Sp. z o.o. (65,8 mln zł);
- Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (54,1 mln zł);
- Superior Industries Production Poland Sp. z o.o. (51,1 mln zł).

3. Pomoc sektorowa

13 877,6 mln zł

Zgodnie z przyjętą metodologią, do pomocy sektorowej zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych zasadach obowiązujących w określonych sektorach (wynikających ze specyfiki tych sektorów), tj. pomoc ograniczoną jedynie dla danego sektora i niedostępną dla przedsiębiorców działających w pozostałych sektorach. Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tych sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej lub regionalnej) lub takiej, która posiada wyraźny cel horyzontalny. Do pomocy sektorowej zaliczono również ograniczoną do jednego sektora pomoc uznaną za zgodną ze wspólnym rynkiem wprost na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych).

Wartość pomocy sektorowej udzielonej w 2022 roku wyniosła 13 877,6 mln zł. W porównaniu z rokiem poprzednim oznaczało to spadek o 899,5 mln zł (w 2021 roku wyniosła 14 777,2 mln zł). Wzrost nastąpił jedynie w sektorze bankowym - o 738,3 mln zł i sektorze telekomunikacyjnym - o 6,2 mln zł, natomiast w pozostałych sektorach wartość pomocy spadała: w sektorze górnictwa węgla o 1 473,2 mln zł, sektorze wytwarzania energii elektrycznej o 121,9 mln zł, sektorze kinematografii o 48,9 mln zł.

3.1. Sektor górnictwa węgla

Tabela 29. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	138,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	138,7
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	34,8	zwolnienie z opłaty	34,8
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4,5	zwolnienie z podatku	4,5
Marszałkowie województw	0,004	zwolnienie z opłaty	0,004
Suma	178,0		

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz marszałkowie województw udzielali pomocy podmiotom działającym w **sektorze górnictwa węgla** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (178,0 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. - 143,2 mln zł,
- Kompania Węglowa S.A. - 24,6 mln zł,
- Katowicki Holding Węglowy S.A. - 8,5 mln zł,
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. - 1,8 mln zł.

3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej

Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	107,1	rekompensata	107,1
Suma	107,1		

Pomoc dla podmiotów działających w sektorze wytwarzania energii elektrycznej została udzielona przez Zarządcę Rozliczeń w imieniu Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w ramach programu pomocowego:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (107,1 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.) - 90,4 mln zł,
- CEZ Chorzów S.A. - 16,7 mln zł.

3.3. Sektor kinematografii

Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	199,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	199,7
Suma	199,7		

Pomoc publiczna dla podmiotów działających w sektorze **kinematografii** została udzielona przez **Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej** w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (107,0 mln zł),
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej* (92,7 mln zł).

Pomoc o największej wartości w tym sektorze otrzymali:

- Message Film Sp. z o.o. - 15,3 mln zł,
- Alex Stern Sp. z o.o. - 15,0 mln zł,
- Aurum Film Bodzak Hickinbotham Sp.j. - 10,8 mln zł.

3.4. Sektor telekomunikacyjny

Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Marszałkowie województw	19,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	19,8
Suma	19,8		

Marszałkowie województw udzielili pomocy na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.46203(2017/N) - *Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej* (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440) (19,8 mln zł).

Beneficjentem pomocy w tym sektorze było:

- Lubelskie Centrum Innowacji i Technologii - 19,8 mln zł.

3.5. Sektor bankowy

Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	13 373,0 ¹⁸	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	6 516,0
		wniesienie kapitału	357,0
		gwarancja	6 500,0
Suma	13 373,0		

W 2022 roku w sektorze bankowym Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił pomocy indywidualnej:

- nr SA.100687(2022/N) - *Pomoc na likwidację dla Getin Noble Bank S.A. w ramach przymusowej restrukturyzacji* (13 373,0 mln zł).

Beneficjentem tej pomocy był:

- Getin Noble Bank S.A. - 13 373,0 mln zł.

¹⁸ Patrz przypis nr 12.

4. Inne przeznaczenia

3 593,4 mln zł

4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych

Tabela 34. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	2 575,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	2 575,7
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin, starostowie powiatów	905,4	wniesienie kapitału	436,4
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	251,2
		refundacja	175,3
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych	19,6
		rekompensata	14,7
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	7,1
		pożyczka preferencyjna	0,6
		kredyt preferencyjny	0,5
Bank Gospodarstwa Krajowego	61,3	kredyt preferencyjny	61,3
Marszałkowie województw	26,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	26,2
Organy podatkowe	24,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	24,5
Minister Aktywów Państwowych	0,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	0,3
Suma	3 593,4		

W 2022 roku w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielono pomocy o wartości 3 593,4 mln zł. Największą część (71,1 procent) stanowiły dotacje finansowane z opłat abonamentowych udzielone jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (2 575,7 mln zł) następującym spółkom:

- Telewizja Polska S.A. - 2 081,8 mln zł;
- Polskie Radio S.A. - 252,9 mln zł;
- 17 regionalnych rozgłośni Polskiego Radia - łącznie 241,1 mln zł.

25,2 procent (905,4 mln zł) pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych to **różnego rodzaju wsparcie udzielane przez gminy i starostwa**. Najwyższą kwotę rekompensaty otrzymały:

- Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. - 185,8 mln zł;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w M.St. Warszawie S.A. - 74,6 mln zł;
- Kraków5020 Sp. z o.o. - 67,2 mln zł;
- Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie - 59,9 mln zł.

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił kredytów preferencyjnych na kwotę nominalną 205,3 mln zł **towarzystwom budownictwa społecznego**. Wartość pomocy publicznej w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji brutto wyniosła 61,3 mln zł. Pomoc ta stanowiła rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych udzieloną na podstawie *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 766)*.

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości 26,2 mln zł, głównie na podstawie umów dotyczących powierzenia funduszom rozwoju zadań związanych z zarządzaniem aktywami pochodzącymi z instrumentów inżynierii finansowej w ramach regionalnych programów operacyjnych z lat 2007-2013.

Organy podatkowe udzieliły dotacji o wartości 24,5 mln zł na podstawie *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1318, z późn. zm.)*.

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU

17 425,8 mln zł

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono jedynie:

- pomoc udzieloną na szczególnych (tj. wynikających ze specyfiki sektora) zasadach, obowiązujących w następujących sektorach: żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu intermodalnego;
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym¹⁹, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu, dla podmiotów posiadających klasy PKD zaczynające się od liczby 49, 50, 51 lub 52.

Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytocznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

W 2022 roku udzielono 17 425,8 mln zł pomocy publicznej podmiotom działającym w sektorze transportu, co stanowiło 32,2 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy (poza pomocą kryzysową).

Pomoc ta została niemal w całości udzielona podmiotom działającym w sektorze transportu lądowego (17 411,6 mln zł). Szczegółowe informacje o pomocy w sektorze transportu przedstawiono w tabelach.

¹⁹ W celu uproszczenia prezentacji wyników przeprowadzonych analiz, w odniesieniu do wszystkich usług świadczonych w ramach tzw. służby publicznej zastosowano jednakowe określenie: „usługi w ogólnym interesie gospodarczym”. Jest to uzasadnione analogicznym charakterem tych usług w poszczególnych sektorach, jak również brakiem wpływu zastosowanego nazewnictwa na ocenę zgodności pomocy na świadczenie tych usług z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak trzeba mieć na względzie, że usługi o charakterze służby publicznej w transporcie nazywane są w prawie UE usługami publicznymi, a nie usługami w ogólnym interesie gospodarczym, jak ma to miejsce w pozostałych sektorach. Należy przy tym podkreślić, że ocena zgodności pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie oraz usług w ogólnym interesie gospodarczym jest dokonywana na podstawie art. 93 i art. 106 ust. 2 TFUE oraz odnoszącego się do nich prawodawstwa wtórnego.

Tabela 35. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2021-2022

Rodzaj transportu	2021		2022	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
Transport kolejowy*	3 594,8	62,1	5 586,9	32,1
Transport lądowy pozostały	2 196,4	37,9	11 799,8	67,7
Transport rurociągowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport morski**	0,3	0,01	1,6	0,01
Transport śródlądowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport lotniczy**	0,0	0,0	12,6	0,1
Transport intermodalny	0,0	0,0	0,0	0,0
Działalność wspomagająca transport***	1,6	0,03	24,9	0,1
Ogółem	5 793,1	100,0	17 425,8	100,0

* Kwoty uwzględniają pomoc udzieloną przewoźnikom kolejowym przez marszałków województw na podstawie art. 15zzzzl¹ i 15zzzzl² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

** W pozycjach „Transport morski” i „Transport lotniczy” uwzględnia się jedynie pomoc dla przewoźników, natomiast pomoc udzielana portom morskim i lotniczym traktowana jest jako „Działalność wspomagająca transport”.

*** Do działalności wspomagającej transport zalicza się m.in.: działalność portów lotniczych, morskich i śródlądowych, działalność w zakresie przeładunku, magazynowania i przechowywania towarów, działalność agencji transportowych.

Tabela 36. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2022 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Główna forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezydenci, burmistrzowie, starostowie, wójtowie	11 067,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	10 023,6
Marszałkowie województw	4 277,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	4 197,9
Minister Infrastruktury	1 943,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 943,2
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	136,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	136,8
Organy podatkowe i celne	1,6	zwolnienie z podatku	1,6
Ogółem	17 425,8		

2. Transport lądowy

Pomoc udzielona w 2022 roku w sektorze transportu trafiła niemal w całości do beneficjentów działających w sektorze transportu lądowego, którzy otrzymali 17 411,6 mln zł. Do pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu lądowego zaliczono pomoc dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, głównie transportu pasażerskiego (11 799,8 mln zł), pomoc dla przewoźników kolejowych (5 586,9 mln zł), a także pomoc na działalność wspomagającą transport lądowy w zakresie przeladunku towarów (24,9 mln zł).

Pomoc w sektorze transportu lądowego została udzielona głównie w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przez: prezydentów i burmistrzów miast, starostów powiatów, zarządy związków gmin i powiatów (11 067,2 mln zł), marszałków województw (4 239,5 mln zł)²⁰, Ministra Infrastruktury (1 943,2 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy publicznej przede wszystkim w sektorze transportu kolejowego (3 507,0 mln zł) na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343, z późn. zm.). Powyższa pomoc była wypłacana w ramach umów zawartych pomiędzy przewoźnikiem kolejowym i samorządem województwa, do którego zadań należy organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób. W 2022 roku marszałkowie udzielili pomocy o największej wartości spółkom: POLREGIO S.A. - 1 815,0 mln zł, Arriva RP Sp. z o.o. - 601,0 mln zł, Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o. - 498,5 mln zł.

Marszałkowie województw udzielili również pomocy podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy (732,6 mln zł), przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 295) (642,1 mln zł), a także pomocy na działalność wspomagającą transport w zakresie przeladunku towarów na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) (24,9 mln zł).

Minister Infrastruktury udzielił w 2022 roku przedsiębiorstwom działającym w sektorze transportu kolejowego dotacji o łącznej wartości 1 943,2 mln zł na podstawie dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym - 1 196,9 mln zł;
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - 746,3 mln zł.

Największym beneficjentem ww. pomocy była spółka PKP Intercity S.A. (1 613,8 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast (niekiedy także związki gmin i powiatów) udzielili w 2022 roku pomocy publicznej będącej rekompensatą za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, w całości w zakresie transportu pasażerskiego, o wartości 11 067,2 mln zł, przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Pomoc o największej wartości została udzielona przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy spółce Metro Warszawskie Sp. z o.o. (8 300,2 mln zł). Znacznej pomocy udzielił również Przewodniczący Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (987,3 mln zł), Prezydent Miasta Poznania (623,1 mln zł) i Prezydent Miasta Łodzi (539,4 mln zł). Beneficjentami tej pomocy były miejskie przedsiębiorstwa komunikacyjne i inne spółki świadczące usługi przewozów pasażerskich.

²⁰ Wartość pomocy nie zawsze pokrywa się z kwotą wydatków poniesionych w danym roku. Może ona dotyczyć okresu wieloletniego, na który podpisano umowę o świadczenie usług.

3. Transport morski

W 2022 roku urzędy skarbowe udzieliły pomocy w sektorze transportu morskiego na podstawie programu SA.46380(2016/N) - *Zwolnienie marynarzy z podatku dochodowego*. Łączna wartość udzielonej pomocy wyniosła 1,6 mln zł, a jej największymi beneficjentami były firmy: Bontveit Rederi AS (722,3 tys. zł), Rederiet Kattegat APS (219,3 tys. zł), Anthony Veder Rederijzaken B.V. (118,9 tys. zł), Marin Crew B.V. (103,0 tys. zł), Havila Shipping ASA (100,4 tys. zł).

4. Transport śródlądowy

W 2022 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu śródlądowego.

5. Transport lotniczy

Wartość pomocy publicznej związanej z transportem lotniczym w 2022 roku wyniosła 12,6 mln zł. Pomoc ta była w całości udzielona portom lotniczym i zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności została zaliczona do kategorii „działalność wspomagająca transport”. Marszałek Kujawsko-Pomorski udzielił Portowi Lotniczemu Bydgoszcz S.A. pomocy o wartości 10,0 mln zł (sprawa nr SA.102809), a Marszałek Warmińsko-Mazurski - 2,6 mln zł spółce Warmia i Mazury Sp. z o.o. (sprawa nr SA.103942).

6. Transport intermodalny

W 2022 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu intermodalnego.

7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie

Tabela 37. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2022 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Metro Warszawskie Sp. z o.o.	8 300,2
POLREGIO S.A.	1 942,5
PKP Intercity S.A.	1 613,8
Arriva RP Sp. z o.o.	604,6
Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o.	552,5
Suma	13 013,7

Wśród beneficjentów prowadzących działalność w sektorze transportu w 2022 roku **najwięcej pomocy udzielono spółkom**: Metro Warszawskie Sp. z o.o. (8 300,2 mln zł), POLREGIO S.A. (1 942,5 mln zł), PKP Intercity S.A. (1 613,8 mln zł), Arriva RP Sp. z o.o. (604,6 mln zł) oraz Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o. (552,5 mln zł). Pomoc udzielona tym pięciu podmiotom wyniosła łącznie 13 013,7 mln zł, co stanowiło niemal 3/4 wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu.

VII. POMOC KRYZYSOWA W 2022 ROKU

W pierwszej połowie 2022 roku w dalszym ciągu możliwe było udzielanie pomocy publicznej w ramach programów pomocy kryzysowej, notyfikowanych w latach 2020-2022 w związku z ogólnoswiatową sytuacją wywołaną wirusem Sars-CoV-2. Po raz pierwszy wystąpiła także pomoc kryzysowa wojenna, udzielana w związku z agresją Rosji wobec Ukrainy. Wartość pomocy kryzysowej w 2022 roku wyniosła **2 540,8 mln zł**, z czego prawie **80 proc.** (2 013,9 mln zł) to pomoc udzielona w ramach 23 programów pomocy kryzysowej covidowej, a ponad **20 proc.** (526,9 mln zł) stanowiła pomoc udzielona ramach 5 programów pomocy kryzysowej wojennej.

Tabela 38. Pomoc kryzysowa w 2022 roku - dane ogólne.

Pomoc kryzysowa w 2022 roku	Wartość pomocy kryzysowej		Udział [%]	% PKB	Liczba przypadków pomocy
	mln zł	mln euro			
Pomoc covidowa	2 013,9	429,7	79,3	0,07	12 811
Pomoc wojenna	526,9	112,4	20,7	0,01	898
Ogółem	2 540,8	542,1	100	0,08	13 709

W 2022 roku pomoc kryzysową otrzymało 10 871 beneficjentów, wśród których najliczniejszą grupę stanowiły podmioty spoza sektora MŚP (57 proc.), w tym duże przedsiębiorstwa. Średnia wartość udzielonej pomocy kryzysowej przypadającej na jednego beneficjenta wyniosła 233,7 tys. zł.

Tabela 39. Informacje ogólne o pomocy kryzysowej udzielonej w 2022 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	331
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	10 871
Liczba przypadków pomocy	13 709
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	1,3
Całkowita wartość pomocy	2 540,8 mln zł
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	233,7 tys. zł

Wśród 332 podmiotów udzielających w 2022 roku pomocy kryzysowej - wojennej i covidowej - największa jej część (62,5 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej) została udzielona przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach 8 programów pomocowych (3 covidowe i 4 wojenne). Ponadto, pomocy kryzysowej udzielili:

- Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 181 starostów powiatów,
- 56 podmiotów z grupy gmin, w tym - 43 prezydentów miast, 6 burmistrzów miast oraz 6 wójtów gmin,
- Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy,
- Marszałkowie Województw,
- 4 Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy,

- Naczelnicy Urzędów Skarbowych,
- Minister Aktywów Państwowych,
- Minister Sportu i Turystyki,
- Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Polski Fundusz Rozwoju S.A.,
- 33 inne podmioty, w tym: banki, fundusze pożyczkowo-poręczeniowe, stowarzyszenia, agencje rozwoju przedsiębiorczości, agencje rozwoju regionalnego, fundacje rozwoju i przedsiębiorczości.

Pomoc kryzysowa w 2022 roku stanowiła 0,08 proc. PKB oraz **4,5 proc.** ogólnej wartości pomocy publicznej i jednocześnie **6,9 proc.** wartości pomocy publicznej z wyłączeniem pomocy w transporcie, która wyniosła 36 766,2 mln zł.

Tabela 40. Pomoc publiczna w latach 2020-2022 - dane ogólne

Pomoc publiczna	Wartość pomocy publicznej [mln zł]			Udział w całkowitej wartości pomocy publicznej [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Pomoc kryzysowa, w tym:	94 244,7	18 915,4	2 540,8	71,4	28,4	4,5
pomoc covidowa	94 244,7	18 915,4	2 013,9	71,4	39,7	3,5
pomoc wojenna	-	-	526,9	-	-	0,9
Pomoc publiczna niezwiązana z pomocą kryzysową, w tym:	37 832,0	47 620,2	54 192,1	28,6	71,6	95,5
pomoc publiczna z wyłączeniem transportu	26 047,5	41 827,1	36 766,2	91,1	87,8	69,3
pomoc publiczna w sektorze transportu	11 784,5	5 793,1	17 425,9	8,9	12,2	30,7
Pomoc publiczna ogółem	132 076,7	66 535,6	56 732,9	100	100	100

W pierwszym roku obowiązywania programów pomocy kryzysowej wartość pomocy covidowej wyniosła **94 244,7 mln zł** i była ponad 3-krotnie większa niż wartość pomocy publicznej z wyłączeniem transportu (26 047,5 mln zł). W 2021 udzielono **18 915,4 mln zł** pomocy kryzysowej, a w 2022 roku - **2 540,8 mln zł**. Odwrotną tendencję zaobserwować można w odniesieniu do **pozostałej pomocy publicznej** niezwiązanej z sytuacją kryzysową, której **wartość wzrasta** na przestrzeni ostatnich lat. W 2020 roku pomoc publiczna wynosiła 37 832 mln zł, w 2021 roku - 47 620,2 mln zł, a w 2022 roku - 54 192,1 mln zł. Wskazane różnice obrazuje udział procentowy tych pomocy w całkowitej wartości pomocy publicznej. Udział pomocy publicznej niezwiązanej z pomocą kryzysową w **2020 roku** był na poziomie **28,6 proc.**, a w **2022** stanowił już **95,5 proc.** Tymczasem udział pomocy kryzysowej, który w **2020 roku** stanowił aż **71,4 proc.** całkowitej wartości pomocy publicznej, w **2022 roku** spadł do poziomu **4,5 proc.** ogólnej wartości pomocy publicznej.

1. Pomoc kryzysowa udzielana w związku z wystąpieniem COVID-19

W związku z ogólnoswiatową sytuacją wywołaną wirusem Sars-CoV-2 w marcu 2020 roku Komisja Europejska wydała komunikat „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”²¹ (dalej jako tymczasowe ramy). Celem tymczasowych ram było zapewnienie odpowiedniej równowagi między pozytywnymi skutkami środków pomocy udzielanej przedsiębiorstwom w czasie pandemii COVID-19, a ewentualnymi negatywnymi jej konsekwencjami dla konkurencji i wymiany handlowej. W odpowiedzi na zmieniającą się sytuację, ramy te były sześciokrotnie zmieniane, w tym też kilkukrotnie przedłużane. Ostatnia zmiana tymczasowych ram miała miejsce w listopadzie 2021 r.²² i przedłużyła ich okres obowiązywania do 30 czerwca 2022 r.²³. Zakończenie obowiązywania tymczasowych ram zostało dodatkowo ostatecznie potwierdzone komunikatem prasowym²⁴ oraz komunikatem Komisji z dnia 28 października 2022 r.²⁵

1.1. Programy pomocy kryzysowej covidowej

Wśród notyfikowanych 23 programów pomocy kryzysowej covidowej obowiązujących w 2022 roku, najwięcej pomocy udzielono w ramach poniższych:

- **SA.56876(2020/N)** - *Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa* (652,2 mln zł);
- **SA.62752(2021/N)** - *COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19* (385,1 mln zł);
- **SA.62472(2021/N)** i jego zmiana **SA.103415(2022/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19* (260,6 mln zł);
- **SA.63700(2021/N)** - *COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.* (216 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu* (151,5 mln zł);
- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (145,2 mln zł);
- **SA.56896(2020/N)** zmieniony decyzją **SA.58848(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE* (122,5 mln zł).

²¹ Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 roku, C(2020) 1863 (Dz.U. C 091 I z 20.3.2020, s. 1).

²² Komunikat Komisji z dnia 18 listopada 2021 roku, C(2021) 8442 (Dz.U. C 473 z 24.11.2021)

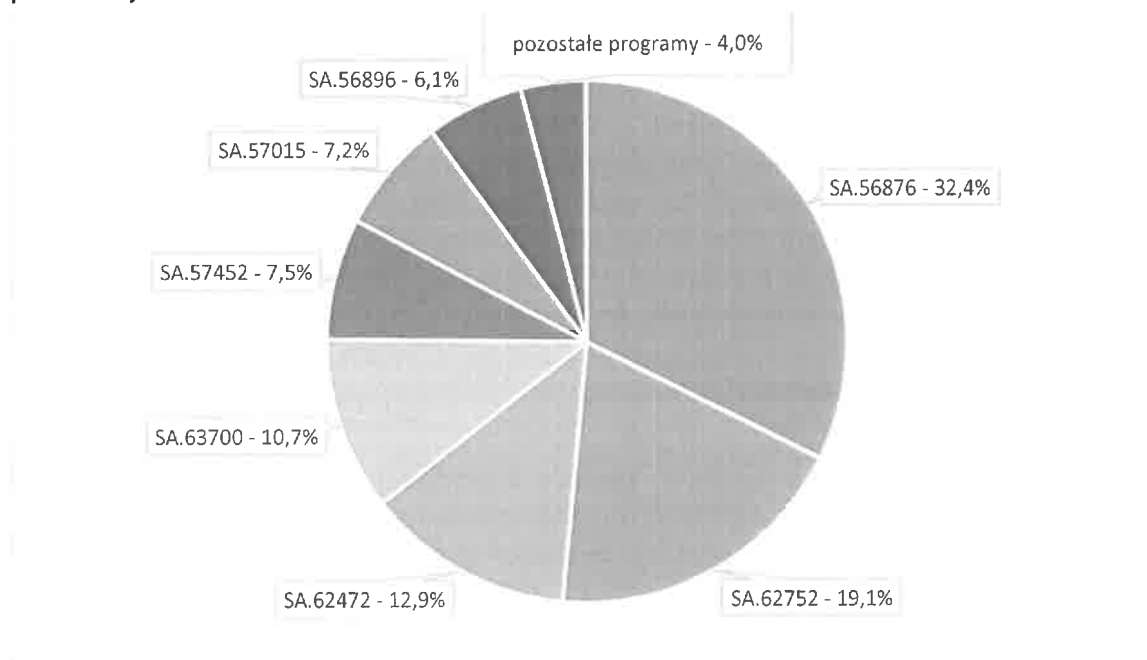
²³ Tym terminem określono zakończenie obowiązywania tymczasowych ram dla programów przyjętych na sekcjach 3.1-3.12. Po 30 czerwca 2022 r. nadal pozostała możliwość udzielenia pomocy publicznej na podstawie sekcji 3.13 i 3.14. Sekcja 3.13 zakładała umożliwienie udzielania wsparcia w dot. dofinansowaniu inwestycji (przedłużenie obowiązywało do końca roku 2022), natomiast sekcja 3.14 zakładała udzielanie wsparcia w zakresie wspierania wypłacalności beneficjentów (przedłużenie obowiązuje do końca roku 2023). Na podstawie obu ww. sekcji nie został zatwierdzony żaden polski antycovidowy środek pomocowy.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/statement_22_2980

²⁵ Komunikat Komisji z dnia 28 października 2022 roku, C(2022)

Wartość pomocy kryzysowej covidowej udzielonej w ramach pozostałych wyniosła niemal 81 mln zł (4 proc. całkowitej wartości udzielonej pomocy w danym roku).

Wykres 11. Udział wartość pomocy kryzysowej covidowej według największych programów pomocowych

Program **SA.56876(2020/N)**, opracowany na podstawie art. 15zzzd ustawy z dnia 2 marca 2020 roku *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*²⁶ dopuszczał udzielanie przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego pomocy w formie poręczeń oraz gwarancji. Ogólna wartość pomocy udzielonej w ramach tego programu wyniosła 2 837,7 mln zł, z czego w 2022 roku - **652,2 mln zł**, co stanowiło 32,4 proc. pomocy covidowej udzielonej w tym roku.

Polski Fundusz Rozwoju udzielał pomocy w formie umorzeń opłaty i pożyczek preferencyjnych na podstawie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. *o systemie instytucji rozwoju* w ramach programu **SA.62752(2021/N)**, a jej wartość wyniosła 386,9 mln zł, z czego w 2022 roku - **385,1 mln zł**.

Kolejnym istotnym programem pomocy kryzysowej covidowej był program **SA.62472(2021/N)** przedłużony decyzją SA.103415(2022/N), w ramach którego Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego udzielał gwarancji leasingu połączonych z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym. Ogólna wartość udzielonych gwarancji wyniosła 317 mln zł, a w 2022 roku - **260,6 mln zł**.

²⁶ Dalej jako ustawa antykryzysowa.

Decyzją nr SA.63700(2021/N) Minister Aktywów Państwowych udzielił Poczcie Polskiej S.A. pomocy indywidualnej w kwocie 215,9 mln zł na pokrycie szkód związanych z sytuacją wywołaną COVID-19.

W ramach środka SA.57452(2020/N) począwszy od 2022 roku Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego udzielał gwarancji faktoringu na podstawie art. 15zzzd ustawy antykryzysowej. Łączna wartość udzielanych gwarancji faktoringu wyniosła 456,1 mln zł, a w 2022 roku - 151,6 mln zł.

W celu zmniejszenia negatywnych skutków kryzysu wywołanego COVID-19, ze środków regionalnych programów operacyjnych udzielano dotacji i pomocy zwrotnej w ramach programu SA.57015(2020/N). Ogólna wartość udzielonej w latach 2020-2022 pomocy covidowej wyniosła 2 437,3 mln zł, natomiast w 2022 roku - 145,2 mln zł.

Z funduszy unijnych udzielane były także pożyczki preferencyjne w ramach programu SA.56896(2020/N), przedłużonego decyzją SA.58848(2020/N). Ogólna wartość pomocy wyniosła 188,5 mln zł, z czego w 2022 roku - 122,5 mln zł.

Pozostała pomoc kryzysowa covidowa o wartości 80,9 mln zł (4 proc.) została udzielona w ramach 12 programów pomocowych, w tym największa jej część udzielił Polski Fundusz Rozwoju S.A. w ramach dwóch programów:

- SA.57306(2020/N), SA.59872(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe* - (33,5 mln zł);
- SA.57054(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - umorzenie pożyczek* - (13,4 mln zł).

1.2. Przeznaczenia pomocy kryzysowej covidowej

W polskich programach pomocy kryzysowej covidowej notyfikowanych na podstawie tymczasowych ram, w latach 2020 - 2022 obowiązywało pięć przeznaczeń pomocy:

- pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot (97 903,3 mln zł);
- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19 (0 mln zł);
- pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19 (53,6 mln zł);
- pomoc inwestycyjną na produkcję wyrobów związanych z COVID-19 (1,5 mln zł);
- pozostała pomoc kryzysowa (16 212,5 mln zł);

Ponadto, Polska zgłosiła Komisji Europejskiej dwa programy pomocowe na podstawie art. 107 ust 2 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej²⁷ (TFUE), w ramach których w latach 2020-2022 udzielono pomoc kryzysowa covidowej o wartości 1 003,2 mln zł. Pomoc ta została zakwalifikowana jako pomoc mająca na celu **naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia**. W 2022 roku wartość pomocy udzielonej w ramach tych dwóch programów wyniosła 345,3 mln zł, co stanowi ok. 17 proc. całkowitej

²⁷ Dz. Urz. UE C 326/2012, str. 1-390.

pomocy kryzysowej związanej z COVID-19, a największa jej część została udzielona na podstawie programu:

- SA.62752(2021/N) - COVID-19 - *Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0* (332,1 mln zł).

Wykres 12. Pomoc kryzysowa covidowa wg przeznaczeń w okresie 2020 - 2022 [udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej]

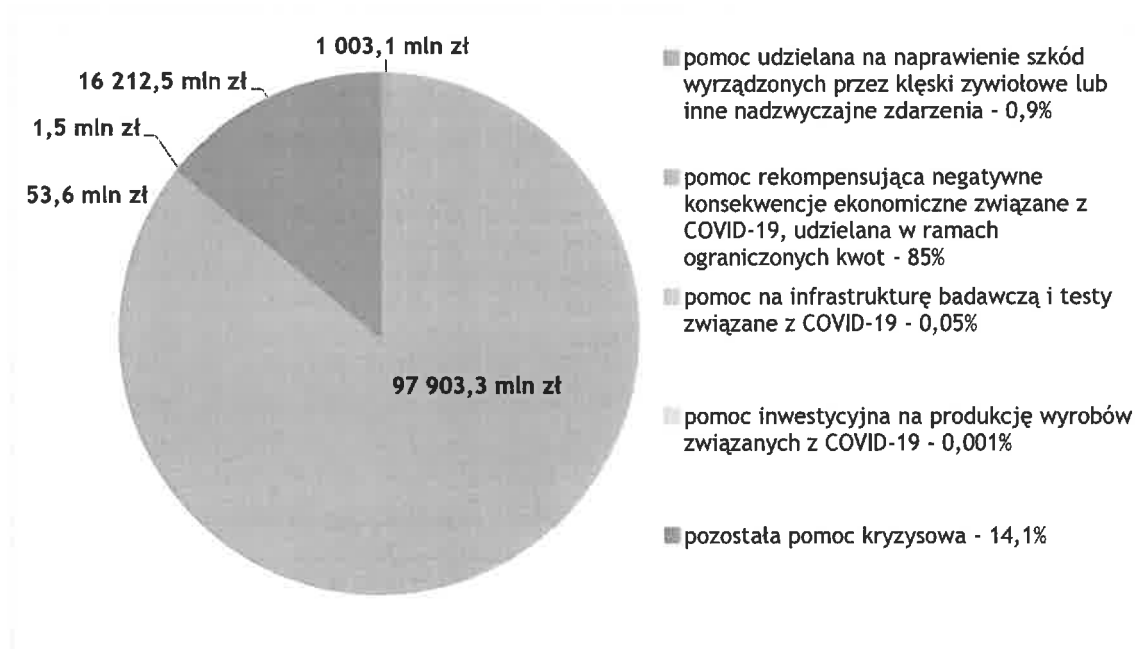

Tabela 41. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale wg jej przeznaczeń w latach 2020-2022

Podział pomocy covidowej	Wartość pomocy [mln zł]			Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	85 163,2	12 307,0	433,1	90,4	65,1	21,5
pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19	52,9	0,8	-	0,1	0,004	0
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19	-	-	-	0	0	0
pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19	-	1,5	-	0	0,008	0
pozostała pomoc kryzysowa (covidowa)	8 889,8	6 087,2	1 235,5	9,4	32,2	61,3
pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	138,9	519,0	345,3	0,1	2,7	17,1
Łączna wartość pomocy covidowej	94 244,7	18 915,4	2 013,9	100	100	100

Największą część pomocy kryzysowej covidowej w latach 2020-2022 - około 85 proc. - stanowiła pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot (97 903,3 mln zł). W 2022 roku jej wartość wyniosła 433,08 mln zł, co stanowiło ok. 21,5 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej związanej z COVID-19. W 2021 roku udział ten wynosił 65,1 proc. (12 307 mln zł), a wcześniej - w 2020 roku - udział pomocy o tym przeznaczeniu wynosił ponad 90 proc. W 2022 roku pomoc ta była udzielana głównie w ramach programów:

- **SA.62472(2021/N)**, zmieniony przez **SA.103415(2022/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19* (260,6 mln zł);
- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (145,2 mln zł).

W 2022 roku nie udzielono pomocy na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19, a jej wartość w latach 2020-2021 wyniosła łącznie 53,7 mln zł (0,05 proc. całkowitej wartości pomocy kryzysowej covidowej). Pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19 (1,5 mln zł) udzielana była jedynie w 2021 roku.

W latach 2020-2022 w ogóle nie udzielono pomocy na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19, choć takie przeznaczenie pomocy przewidziano w programie:

- **SA.57519(2020/N)** - *Pomoc na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomoc inwestycyjna na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, udzielana w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020.*

Wartość pozostałej pomocy kryzysowej covidowej w latach 2020-2022 wyniosła 16 212,5 mln zł (14,1 proc. całkowitej wartości pomocy związanej z COVID-19), natomiast w samym 2022 roku - 1 235,53 mln zł, co stanowi ponad 61 proc. całkowitej wartości pomocy udzielonej w tym roku. Pomoc ta została udzielona głównie na podstawie programów:

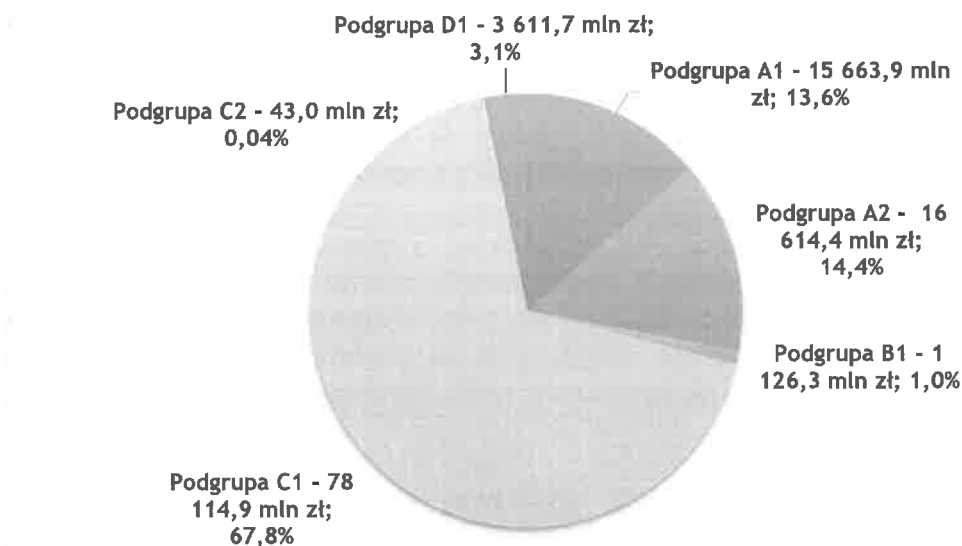
- **SA.56876(2020/N)** - *Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa* (652,2 mln zł);
- **SA.63700(2021/N)** - *COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.* (215,9 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu* (151,6 mln zł);

1.3. Formy pomocy kryzysowej covidowej

Pomoc kryzysowa covidowa w latach 2020 - 2022, podobnie jak pozostała pomoc publiczna, udzielana była w formach należących do następujących podgrup form pomocy:

1. Podgrupa A1 - dotacje, refundacje, dopłaty do oprocentowania pożyczek lub kredytów (15 664,0 mln zł);
2. Podgrupa A2 - zwolnienia, ulgi, umorzenia w podatkach, opłatach i innych należnościach (16 614,4 mln zł);
3. Podgrupa B1 - wniesienie kapitału (1 126,3 mln zł);
4. Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne, pożyczki warunkowo umorzone, zaliczki zwrotne (78 114,9 mln zł);
5. Podgrupa C2 - odroczenia lub rozłożenia na raty podatku, opłaty i innych należności (42,9 mln zł);
6. Podgrupa D1 - gwarancje (3 611,7 mln zł).

Wykres 13. Pomoc kryzysowej covidowej w okresie 2020-2022 w podziale według podgrup form pomocy.

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje.

Na początku obowiązywania programów pomocy kryzysowej covidowej największa część tej pomocy - prawie 75 proc. wartości pomocy kryzysowej covidowej w 2020 roku - została udzielona w formach z podgrupy C1 - pożyczki preferencyjne. Pomoc tą stanowiły przede wszystkim subwencje zwrotne udzielane przez PFR S.A. w ramach programu SA.56996(2020/N) oraz pożyczki warunkowo umorzone udzielane przez miejskie i powiatowe urzędy pracy (w ramach programu SA.56922(2020/N)). W kolejnych latach udział pomocy udzielanej w formach finansowania zwrotnego był zdecydowanie niższy i wynosił około 40 proc. w 2021 roku i około 11 proc. w 2022 roku. Ogólny udział pomocy udzielonej w formach z podgrupy C1 wyniósł prawie 68 proc. całkowitej wartości pomocy kryzysowej covidowej.

Drugą istotną formą pomocy kryzysowej covidowej były ulgi w spłacie podatków i innych należności (podgrupa A2), których wartość stanowiła ponad 14 proc. całkowitej wartości pomocy kryzysowej udzielonej w latach 2020-2022 (16 614,4 mln zł). Pomoc w formach dotacyjnych (podgrupa A1) stanowiła około 13,6 proc. (15 663,9 mln zł), była udzielana głównie jako dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników przedsiębiorstw dotkniętych obostrzeniami w prowadzeniu działalności (w ramach programu SA.56922(2020/N)) oraz dopłatami do odsetek przy spłacie kredytu. Pomoc udzielana w pozostałych formach (podgrupy C2, B1 i D1) wyniosła łącznie 4 780,8 mln zł - czyli 4,2 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej.

Tabela 42. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według form pomocy w latach 2020-2022

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy [mln zł]			Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Grupa A	21 484,4	10 065,3	723,2	22,8	53,2	35,9
Podgrupa A1	8 217,0	7 075,8	371,1	8,7	37,4	18,4
Podgrupa A2	13 272,4	2 989,9	352,1	14,1	15,8	17,5
Grupa B	1 126,3	-	-	1,2	0,0	0,0
Podgrupa B1	1 126,3	-	-	1,2	0,0	0,0
Grupa C	70 281,6	7 649,7	226,4	74,6	40,4	11,2
Podgrupa C1	70 279,1	7 612,3	223,5	74,6	40,2	11,1
Podgrupa C2	2,5	37,4	2,9	0,003	0,2	0,1
Grupa D	1 347,4	1 199,9	1 064,3	1,4	6,3	52,8
Podgrupa D1	1 347,4	1 199,9	1 064,3	1,4	6,3	52,8
Ogółem	94 244,7	18 915,4	2 013,9	100	100	100

Największą część pomocy kryzysowej covidowej w 2022 roku - 52,8 proc. ogólnej wartości tej pomocy - stanowiły gwarancje (**podgrupa D1**) udzielane na podstawie programów:

- **SA.56876(2020/N)** - *Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa* (652,2 mln zł);
- **SA.62472(2020/N)**, zmieniony przez **SA.103415(2022/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19* (260,6 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu* (151,6 mln zł).

Dotacje, refundacje i inne dopłaty (formy pomocy z **podgrupy A1**) w 2022 roku wyniosły 371,1 mln zł (18,4 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej), a były udzielane przede wszystkim w ramach programów:

- **SA.63700(2021/N)** - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A. (215,9 mln zł);
- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (145,2 mln zł).

Pomoc w formach należących do **podgrupy A2** - zwolnienia lub obniżenia wysokości podatku lub opłaty, częściowe czy całościowe umorzenia w podatkach, opłatach i innych należnościach - w 2022 roku wyniosła 352,1 mln zł (17,5 proc ogólnej wartości pomocy kryzysowej), a została udzielona głównie na podstawie programu:

- **SA.62752(2021/N)** - COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0 (332,1 mln zł).

Wartość pomocy kryzysowej covidowej w formach z **podgrupy C2** (pożyczki preferencyjne, pożyczki warunkowo umorzone, zaliczki zwrotne) wyniosła 223,5 mln zł (11,1 proc ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej w 2022 roku). Pomoc w formie finansowania zwrotnego była udzielana głównie w ramach programów:

- **SA.56896(2020/N)** zmienionego przez **SA.58848(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE* (122,5 mln zł);
- **SA.62752(2021/N)** - COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0 (52,9 mln zł);
- **SA.57306(2020/N)** zmienionego przez **SA.59872(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe* (33,5 mln zł).

Najmniejsza wartość pomocy kryzysowej covidowej w 2022 roku - 2,9 mln zł- została udzielona w formach z **podgrupy C2**, tj. pomoc w formie odroczenia terminu płatności lub rozłożeniami na raty podatku, opłaty i innych należności, w ramach programów:

- **SA.57172(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa* (2,0 mln zł);
- **SA.58102(2020/N)**, zmieniony przez **SA.62231(2021/NN)** oraz **SA.101979(2022/N)** - *Wsparcie dla touroperatorów dotkniętych COVID-19* (0,9 mln zł).

Tabela 43. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według form i przeznaczeń w 2022 roku

Podział pomocy publicznej	pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	pozostała pomoc kryzysowa	Łącznie
Grupa A	345,3	161,7	216,2	723,2
Podgrupa A1	0,0	154,9	216,2	371,1
Podgrupa A2	345,3	6,8	0,0	352,1
Grupa C	0,0	10,8	215,6	226,4
Podgrupa C1	0,0	9,9	213,6	223,5
Podgrupa C2	0,0	0,9	2,0	2,9
Grupa D	0,0	260,6	803,8	1 064,3
Podgrupa D1	0,0	260,6	803,8	1 064,3
Ogółem	345,3	433,1	1 235,5	2 013,9

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje.

1.4. Podmioty udzielające pomocy covidowej

Tabela 44. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według podmiotów/grup podmiotów jej udzielających w latach 2020-2022

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]			Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	1 347,4	1 199,9	1 064,3	1,4	6,3	52,8
Polski Fundusz Rozwoju S.A.	60 992,0	7 964,0	436,8	64,7	42,1	21,7
Minister Aktywów Państwowych	1 126,3	0,0	215,9	1,2	0,0	10,7
Agencje rozwoju regionalnego, fundusze pożyczkowo-poręczeniowe, banki, instytucje finansowe i inne	271,7	335,1	182,1	0,3	1,8	9,0
Marszałkowie województw	685,0	302,6	98,2	0,7	1,6	4,9
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	13 215,4	3 234,9	6,9	14,0	17,1	0,3

Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów	15 145,2	3 881,1	5,7	16,1	20,5	0,3
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,1	1,0	1,5	0,0001	0,01	0,1
Naczelnicy Urzędów Skarbowych	-	18,7	1,4	-	0,1	0,1
Minister Sportu i Turystyki	30,6	17,6	0,9	0,03	0,1	0,05
Dyrektorzy Wojewódzkich Urzędów Pracy	-	1 936,5	0,2	-	10,2	0,01
Nadleśniczy PGL Lasy Państwowe	-	23,2	-	-	0,1	0,0
Wojewodowie	0,1	0,00	-	0,0001	0,0	0,0
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	52,9	0,8	-	0,1	0,004	0,0
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury	-	0,2	-	-	0,001	0,0
Ogółem	92 244,7	18 915,4	2 013,9	100	100	100

Największa część pomocy kryzysowej covidowej w 2022 roku (52,8 proc.) została udzielona przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego (1 064,3 mln zł) w formie gwarancji w ramach programów:

- SA.56876(2020/N) - *Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa* (652,2 mln zł);
- SA.62472(2021/N), zmieniony przez SA.103415(2022/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19* (260,6 mln zł);
- SA.57452(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu* (151,6 mln zł).

Polski Fundusz Rozwoju S.A. udzielił pomocy kryzysowej covidowej o wartości 436,8 mln zł (ok. 22 proc. ogólnej wartości udzielonej pomocy kryzysowej w 2022 roku. Pomoc tą stanowiły umorzenia opłat (345,3 mln zł), pożyczki preferencyjne (86,9 mln zł) oraz zaliczki zwrotne udzielona w ramach programów:

- SA.62752(2021/N) - *COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0* (385,1 mln zł);
- SA.57306(2020/N) zmieniony przez SA.59872(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe* (33,5 mln zł);
- SA.57054(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - umorzenie pożyczek* (13,4 mln zł).

Minister Aktywów Państwowych w roku 2022 udzielił pomocy indywidualnej kryzysowej covidowej o wartości 215,9 mln zł (ok. 11 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej) w formie dotacji w ramach decyzji:

- **SA.63700(2021/N)** - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.

Agencje rozwoju regionalnego, fundusze pożyczkowo-poręczeniowe, banki oraz inne instytucje finansowe w roku 2022 udzieliły pomocy kryzysowej covidowej o wartości 182,1 mln zł (335,1 mln zł w 2021 roku). Pomoc ta udzielana była w formach: pożyczek preferencyjnych (132 mln zł) i dotacji lub innych bezzwrotnych świadczeń (50,1 mln zł), na podstawie programów:

- **SA.56896(2020/N)** zmieniony decyzją SA.58848(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE* (122,5 mln zł);
- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (50,1 mln zł);
- **SA.57191(2020/N)** - *Polska pomoc publiczna w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 na wsparcie polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19* (5,1 mln zł);
- **SA.57065(2020/N)** zmieniony decyzją SA.58849(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - udzielane w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z ponownego wykorzystania zasobów zwróconych z instrumentów finansowych na lata 2007-2013* (4,4 mln zł).

Marszałkowie województw w roku 2022 udzielili pomocy kryzysowej covidowej o łącznej wartości 98,2 mln zł (około 5 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej). Pomoc była udzielona w całości w formie dotacji lub innych bezzwrotnych świadczeń (98,2 mln zł), na podstawie programów:

- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (95,1 mln zł);
- **SA.62603(2021/N)** - *Pomoc dla przewoźników i operatorów wykonujących przewozy autobusowe w czasie pandemii COVID-19* (3,1 mln zł).

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych udzielił w roku 2022 pomocy kryzysowej covidowej o wartości 6,9 mln zł na podstawie programów:

- **SA.56922(2020/N)** zmienionego decyzją SA.58481(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki* (3,9 mln zł);
- **SA.60376(2020/N)** - *Wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, powziętych w celu przeciwdziałania COVID-19* (2,0 mln zł);
- **SA.61825(2021/N), SA.62885(2021/N), SA.101234(2021/NN)** - *Programy dotacji dla branż dotkniętych COVID-19* (0,5 mln zł);

- SA.58102(2020/N), SA.62231(2021/NN), SA.101979(2022/N) - *Wsparcie dla touroperatorów dotkniętych COVID-19* (0,5 mln zł).

Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów udzielili w roku 2022 łącznie pomocy kryzysowej covidowej o wartości 5,7 mln zł. Pomoc udzielona była w formach umorzeń opłat, rozłożeń na raty należnego podatku, odroczeń terminu płatności oraz dotacji lub innych bezzwrotnych świadczeń na podstawie programów:

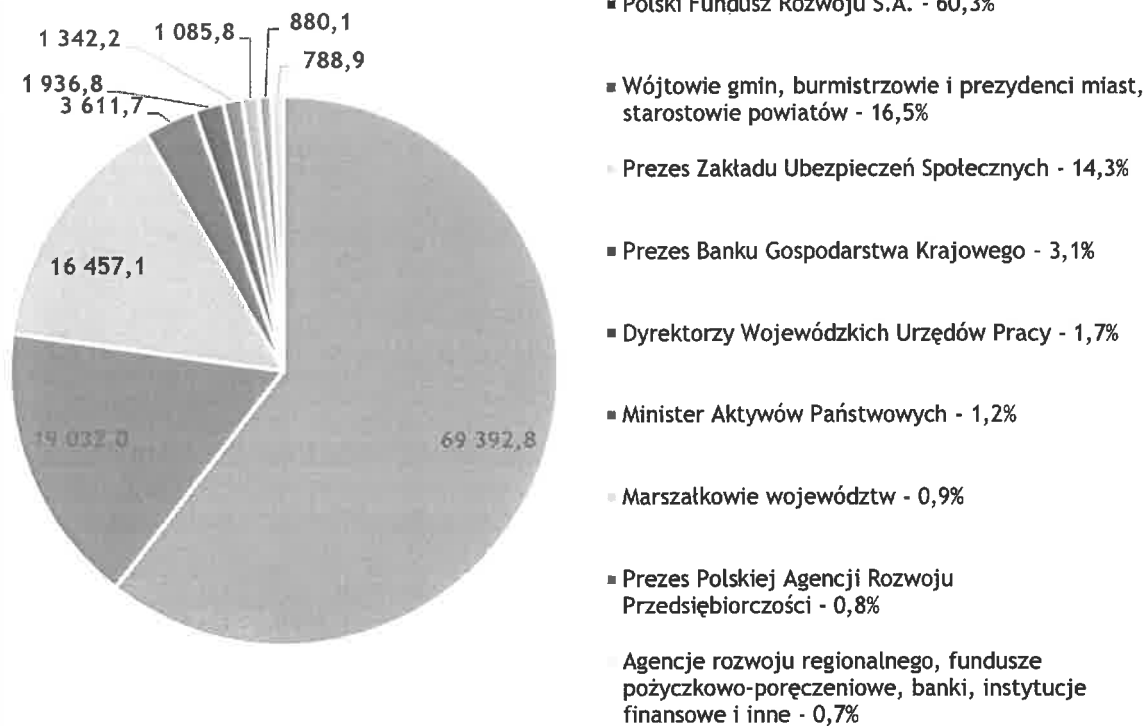
- SA.61825(2021/N), SA.62885(2021/N), SA.101234(2021/NN) - *Programy dotacji dla branż dotkniętych COVID-19* - (4,4 mln zł);
- SA.57172(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa* (0,6 mln zł);
- SA.56922(2020/N) zmieniony decyzją SA.58481(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki* - (0,4 mln zł)²⁸;
- SA.60376(2020/N) - *Wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, powziętych w celu przeciwdziałania COVID-19* (0,2 mln zł);
- SA.61173(2021/N) - *Pomoc publiczna w formie pożyczki na bieżące koszty prowadzenia działalności dla organizacji pozarządowych i organizacji pożytku publicznego oraz dofinansowanie do kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych* (0,01 mln zł).

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2022 udzielił w pomocy w formie dotacji o wartości 1,5 mln zł na podstawie programu:

- SA.56922(2020/N) zmieniony decyzją SA.58481(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki* (1,5 mln zł).

²⁸ Wartość pomocy udzielonej przez podmioty tej grupy na podstawie programu pomocowego SA.56922(2020/N) została zawyżona o 110,27 mln zł w skutek nieprawidłowego ich sprawozdania. Łącznie ponad 22 tys. przypadków pomocy udzielonej przez Starostów Powiatów w formie dotacji lub bezzwrotnych świadczeń. Pomoc mogła być udzielona wprost na ustawie był art. 15^z lub/i na podstawie tzw. rozporządzeń branżowych zakładających dodatkowe wsparcie dla przedsiębiorców objętych ograniczeniami okresu pandemii.

Wykres 14. Podmioty udzielające pomocy, które w okresie 2020-2022 udzieliły pomocy kryzysowej covidowej o największej wartości [mln zł].

Największa część pomocy kryzysowej covidowej (ponad 60 proc.) w okresie obowiązywania tymczasowych ram została udzielona przedsiębiorcom w formie subwencji zwrotnych przez **Polski Fundusz Rozwoju S.A.** (69 392,8 mln zł). Pomoc udzielana przez **wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast oraz starostów powiatów** stanowiła około **16,5 proc.** ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej i udzielana była głównie w formie pożyczek warunkowo umorzonych, dofinansowania do wynagrodzeń oraz ulg w spłacie podatków i innych należności. **Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** udzielał pomocy głównie w formie zwolnienia, umorzenia lub obniżenia opłaty w odniesieniu do składek na ubezpieczenie społeczne. Udział tej pomocy wyniósł ponad **14 proc.** wartości pomocy udzielonej w latach 2020-2022, natomiast udział pomocy kryzysowej covidowej udzielonej przez pozostałe podmioty nie przekraczał 3 proc. ogólnej wartości tej pomocy.

1.5. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według wielkości beneficjenta

Tabela 45. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku

Rodzaj przedsiębiorstwa	Pomoc kryzysowa covidowa		Pozostała pomoc (bez transportu i pomocy <i>de minimis</i>)	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy publicznej [%]
mikroprzedsiębiorstwa	221,5	11	1 685,9	4,6
małe przedsiębiorstwa	240,5	11,9	1 577,7	4,3
średnie przedsiębiorstwa	402,6	20	2 613,7	7,1
pozostałe, poza MŚP, w tym duże przedsiębiorstwa	1 148,4	57	30 889,0	84
brak danych (podmioty z sektora MŚP bez określonej wielkości) ²⁹	0,9	0,05	0,0	-
Ogółem	2 013,9	100	36 766,2	100

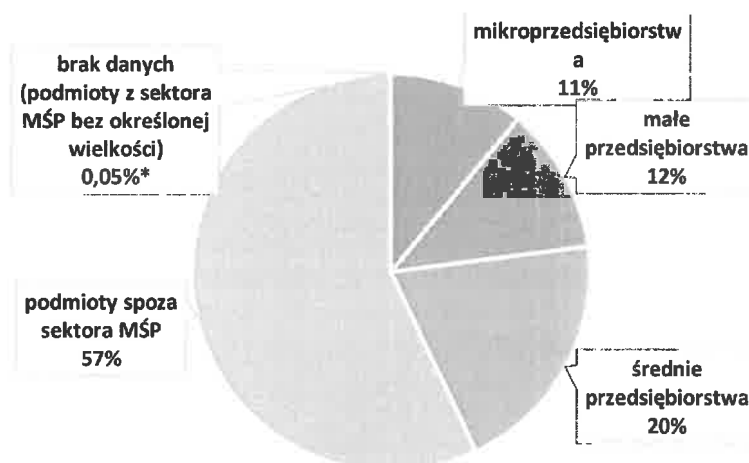
Podobnie jak w przypadku pomocy publicznej, dla pomocy kryzysowej związanej z COVID-19, w 2022 roku beneficjentami były przede wszystkim duże przedsiębiorstwa, otrzymując ponad połowę - 57 proc. - udzielonej pomocy (w 2021 roku duże przedsiębiorstwa otrzymały zaledwie 11,9 proc. wartości pomocy). Mikro i małe przedsiębiorstwa otrzymały łącznie prawie 23 proc. - 462,0 mln zł - wartości pomocy kryzysowej covidowej w 2022 roku, podczas gdy rok wcześniej beneficjenci tej wielkości otrzymali łącznie pomoc o wartości 14 600,45 mln zł, co stanowiło ponad 77 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej w 2021 roku). Tak duży udział beneficjentów z sektora MŚP w wartości pomocy w 2021 roku wiązał się przede wszystkim z brakiem możliwości lub z istotnym ograniczeniem prowadzenia działalności gospodarczej przez mikro- i małe podmioty. W 2022 roku zaś zwiększenie udziału pomocy udzielonej podmiotom spoza sektora MŚP (wzrost z 11,9 proc. w 2021 roku do 57 proc. w 2022 roku), związany był przede wszystkim z zatwierdzeniem programów pomocowych dedykowanych tej grupie. Pomoc udzielona była głównie na podstawie programów:

- **SA.56876(2020/N) - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa.** Program zakładał udzielanie pomocy w formie poręczeń i gwarancji przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego (415,3 mln zł);
- **SA.62752(2021/N) - COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0.** Program zakładał udzielanie pomocy w formie umorzeń opłaty oraz pożyczek preferencyjnych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. Program skierowany był wyłącznie do beneficjentów spoza sektora MŚP (385,1 mln zł);

²⁹ Brak danych o wielkości beneficjenta związany jest bezpośrednio z programami pomocowymi SA.62231(2021/NN) oraz SA.101979(2022/N), gdzie podmiotem udzielającym pomocy był Minister Sportu i Turystyki.

- **SA.63700(2021/N) - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.** Program zakładał udzielanie pomocy w formie dotacji lub innych bezzwrotnych świadczeń przez Ministra Aktywów Państwowych. Program skierowany był wyłącznie do beneficjentów spoza sektora MŚP (215,9 mln zł).

Wykres 15. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku.

*Wyjaśnienie: w części sprawozdań nie wskazano dokładnej wielkości beneficjenta, stąd wystąpiła konieczność wyodrębnienia dodatkowej pozycji pn. „brak danych (podmioty z sektora MŚP bez określonej wielkości)”.

Średniej wielkości przedsiębiorstwom udzielono pomocy głównie w formie gwarancji i pożyczek, na podstawie programów:

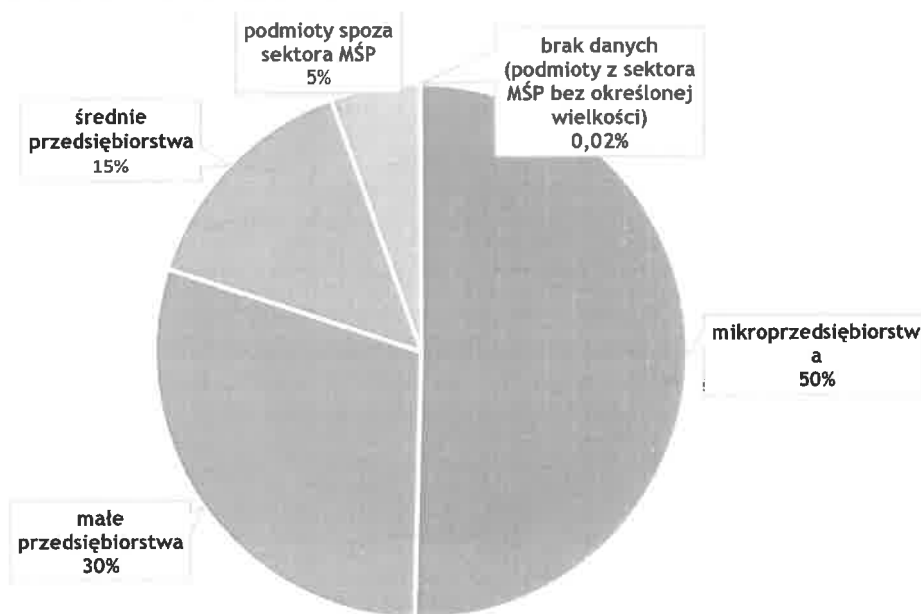
- **SA.56876(2020/N) - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa**, (236,9 mln zł);
- **SA.57452(2020/N) - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu** (55,7 mln zł);
- **SA.56896(2020/N) zmieniony decyzją SA.58848(2020/N) - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE** (46,1 mln zł).

Podmioty z sektora MŚP - mali i mikro przedsiębiorcy otrzymali łącznie 22,9 proc. wartości pomocy kryzysowej udzielonej w 2022 roku (462,0 mln zł), a rok wcześniej pomoc udzielona podmiotom z tego sektora stanowiła ponad 77,2 proc. (14 600,5 mln zł). Beneficjenci należący do tej grupy otrzymali pomoc kryzysową, która została udzielona przede wszystkim w ramach programów:

- **SA.62472(2021/N) zmieniony decyzją SA.103415(2022/N) - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19** (218,4 mln zł);

- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (124,3 mln zł).

Wykres 16. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej w podziale według wielkości beneficjenta w okresie 2020-2022 roku

W odróżnieniu od pomocy publicznej niezwiązanej z sytuacją kryzysową, której beneficjentami są przede wszystkim duże przedsiębiorstwa, ponad 90 proc. pomocy kryzysowej covidowej została udzielana podmiotom z sektora MŚP. Dominujący udział podmiotów z sektora MŚP w ubieganiu się o pomoc kryzysową obrazuje swoisty jej charakter w porównaniu z pozostałą pomocą publiczną (bez transportu i pomocy *de minimis*).

1.6. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według sektora działalności beneficjenta

Tabela 46. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku

Sektor działalności (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	258,6	12,8
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	226,7	11,3
Działalność pocztowa i kurierska	216,1	10,7
Transport lądowy o transport rurociągowy	119,8	5,9
Zakwaterowanie	114,9	5,7
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	98,2	4,9
Produkcja artykułów spożywczych	70,0	3,5
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	69,8	3,5
Transport lotniczy	61,9	3,1
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	51,8	2,6
Pozostałe sektory	726,0	36,0
Ogółem	2 013,9	100

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

Pomoc kryzysowa związana z COVID-19, udzielona w związku z działalnością prowadzoną w 10 sektorach wymienionych w ww. tabeli stanowiła ponad 60 proc. wartości pomocy tego rodzaju udzielonej w 2022 roku. Pomoc o największej wartości otrzymały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze usług handlu detalicznego, z wyłączeniem handlu detalicznego samochodami (sektor 47) - 258,6 mln zł. Pomoc ta stanowiła prawie 13 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej i została udzielona w formach gwarancji (42,6 proc.), pożyczek preferencyjnych (11,8 proc.), ulg w płatnościach podatku i innych należności publicznych (42,9 proc.) lub dotacji (2,7 proc.) , m.in. w ramach programów:

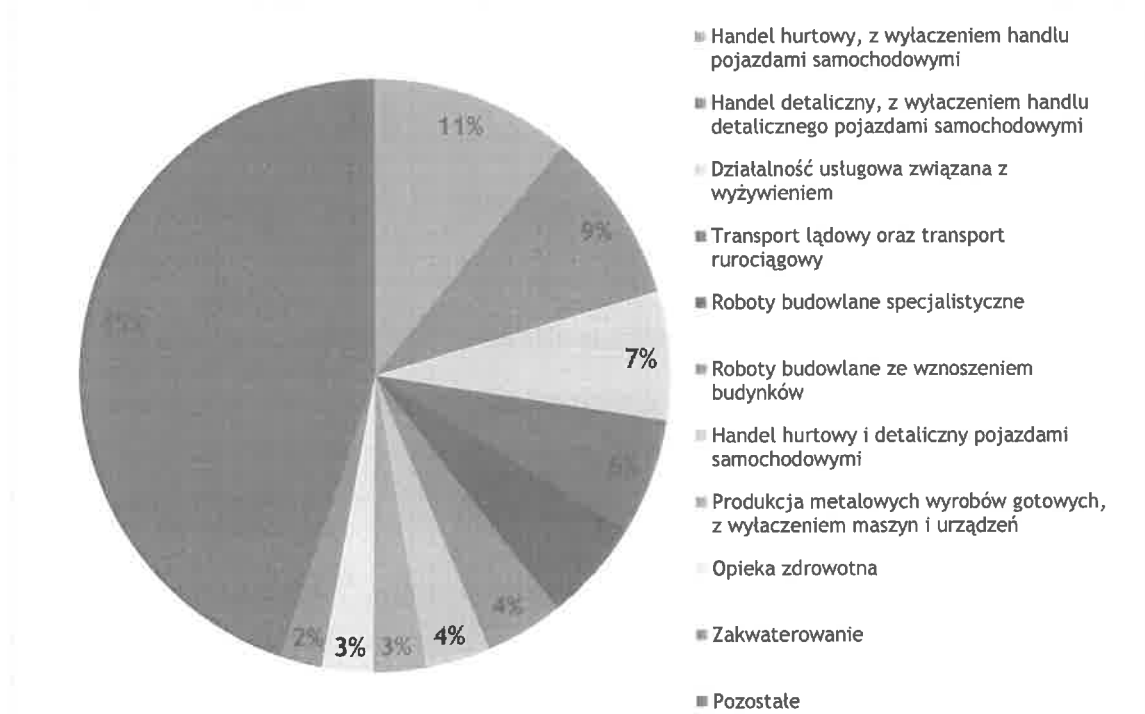
- SA.62752(2021/N) - COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0 (128,7 mln zł);
- SA.56876(2020/N) - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (53,8 mln zł);
- SA.57452(2020/N) - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu (45,2 mln zł).

Podmioty prowadzące działalność w sektorze handlu hurtowego, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi w 2022 roku otrzymały pomoc kryzysową covidową o wartości

226,7 mln zł (11,3 proc. wartości tej pomocy w 2022 roku), która była udzielona głównie w formie gwarancji w ramach programu:

- **SA.56876(2020/N)** - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (129,6 mln zł).

Wykres 17. Pomoc kryzysowa covidowa związana z COVID-19 udzielonej w latach 2020-2022 według sektorów działalności beneficjenta [mln zł]

Analizując całą pomoc kryzysową związaną z COVID-19 udzieloną w latach 2020-2022 można zauważyć, że ponad 60 proc ogólnej pomocy kryzysowej w latach 2020-2022 została udzielona podmiotom prowadzącym działalność w 10 głównych sektorach działalności, które wyodrębniono na wykresie nr 17. Pomoc o największej wartości otrzymały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze usług handlu hurtowego, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (12 724,0 mln zł). Pomoc ta stanowiła około 11 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej i została udzielona w formach finansowania zwrotnego³⁰. Podobna wartość pomocy została udzielona podmiotom w sektorze handlu detalicznego, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi (10 840,9 mln zł). Pomoc ta stanowiła ok. 9,4 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej, została udzielona głównie w formach pożyczek preferencyjnych oraz dotacji³¹.

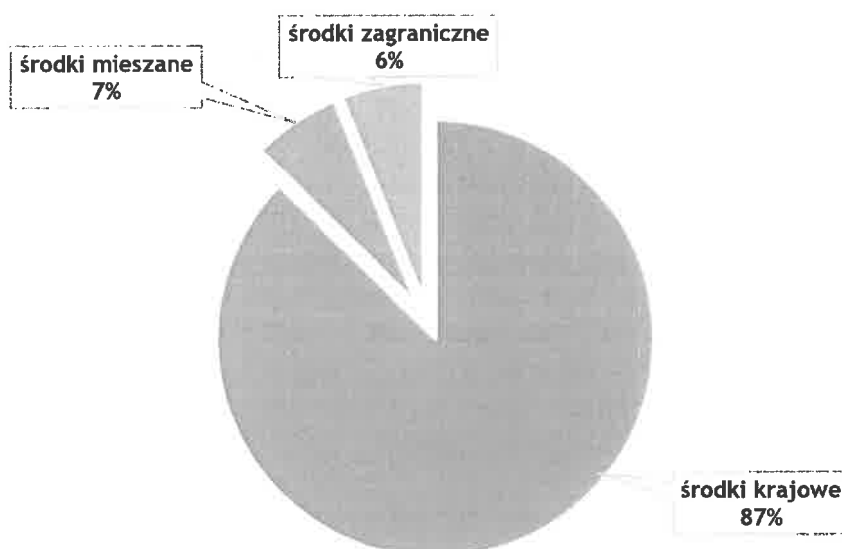
³⁰ Wg danych z *Raportu pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2021 r.* wartość pomocy udzielonej w formie subwencji zwrotnych wyniosła 10 525,9 mln zł i udzielona została na podstawie programu SA.56996(2020/N) - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw*.

³¹ Ibidem. Wartość pomocy udzielonej w formie subwencji zwrotnych, udzielona głównie na podstawie programów pomocowych SA. 56996 oraz SA.56922(2020/N).

1.7. Źródła finansowania pomocy kryzysowej covidowej

Pomoc kryzysowa związana z COVID-19, została sfinansowana przede wszystkim z krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa i z budżetu jednostek samorządów terytorialnych - łącznie 1 759,21 mln zł.

Wykres 18. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według źródeł pochodzenia środków w 2022 roku

W roku 2022 do największych programów pomocowych w całości finansowanych ze środków krajowych należały:

- **SA.56876(2020/N)** - *Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa* (652,2 mln zł);
- **SA.62752(2021/N)** - *COVID-19 - Polskie środki antykryzysowe - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych epidemią COVID-19 2.0* (385,1 mln zł);
- **SA.62472(2021/N)** zmieniony decyzją **SA.103415(2022/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19* (260,6 mln zł);
- **SA.63700(2021/N)** - *COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.* (215,9 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu* (151,6 mln zł).

Środki zagraniczne występowały w programach przyjętych w związku z realizacją programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych. Ogólna wartość pomocy kryzysowej covidowej udzielona ze środków krajowych i zagranicznych lub wyłącznie ze środków

zagranicznych wyniosła 254,7 mln zł, a największa jej część pomocy została udzielona w ramach programu:

- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (99,0 mln zł).

2. Pomoc kryzysowa wojenna udzielana w związku z agresją Rosji wobec Ukrainy³²

W lutym 2022 roku, w związku z agresją Rosji wobec Ukrainy, Komisja Europejska opracowała Tymczasowe Kryzysowe Ramy Prawne³³ (dalej jako tymczasowe ramy wojenne), w których określiła warunki, na podstawie których będzie uznawała zgłaszane jej środki jako zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit b) oraz c) TFUE. Tymczasowe ramy wojenne powstały, aby wspierać gospodarki państw członkowskich za pomocą przepisów odnoszących się do pomocy państwa i zabezpieczyć je przed zawirowaniami i ewentualnymi zagrożeniami mogącymi nastąpić przez wybuch wojny. Tymczasowe ramy wojenne miały pomóc ukierunkować wsparcie dla gospodarki, ograniczając jednocześnie negatywny wpływ na równe warunki działania na jednolitym rynku. Miały także zapewnić bezpieczeństwo gospodarkom państw członkowskich w trakcie konfliktu, w szczególności po decyzji o nałożeniu przez Unię Europejską wraz z jej międzynarodowymi partnerami sankcji na Rosję. W celu złagodzenia gospodarczych konsekwencji wojny Komisja zdecydowała o wsparciu sektorów i przedsiębiorstw, które najbardziej ucierpiały w związku z jej wybuchem. Pomoc przyznawana zgodnie z tymczasowymi ramami wojennymi stanowiła uzupełnianie już istniejących środków pomocowych i działań w ramach unijnego planu REPowerEU³⁴. W dniu 20 lipca 2022 r. Komisja przyjęła pierwszą zmianę tymczasowych ram wojennych³⁵. Zakładała ona rozszerzenie dotychczasowych form wsparcia, zwiększenie limitu kwot pomocy oraz doprecyzowanie warunków przyznawania pomocy na pokrycie rosnących kosztów energii elektrycznej oraz gazu. Zmiana ta miała uzupełniać przyjęty tego samego dnia tzw. pakiet gotowości do zimy. Dopuszczone zostały nowe rodzaje środków pomocowych: przyspieszające wprowadzanie energii odnawialnej oraz ułatwiające obniżenie emisyjności procesów przemysłowych³⁶. W dniu 28 października 2022 r. przyjęto drugą zmianę tymczasowych ram wojennych³⁷. W zakresie tej zmiany m.in. przedłużono obowiązywanie wszystkich środków pomocowych do 31 grudnia 2023 r. oraz ponownie podniesiono limit kwot pomocy.

Pierwszym z polskich aktów prawnych przyjętych w reakcji na agresję Rosji na Ukrainę była *ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*³⁸. Ustawa ta uszczegóławiała kwestie przyjmowania i pobytu obywateli Ukrainy na terytorium naszego kraju. Umożliwiła ona zaistnienie wsparcia dla polskich przedsiębiorców dotkniętych wojną. Nadała bowiem kompetencje Prezesowi

³² zwana dalej pomocą wojenną.

³³ Komunikat Komisji z dnia 23 marca 2022, C (2022) 1890, (Dz.Urz. UE C 131 I/01 z 24.03.2022).

³⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/statement_22_1949.

³⁵ Komunikat Komisji z dnia 20 lipca 2022, C (2022) 5342 (Dz.Urz. UE C 280/01).

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_22_4622.

³⁷ Komunikat Komisji z dnia 28 października 2022, C (2022) 7945 (Dz.Urz. UE C 426/01).

³⁸ Dz. U. poz. 583, z późn. zm.

Banku Gospodarstwa Krajowego na udzielanie pomocy publicznej w formie pożyczek i gwarancji dla przedsiębiorców w celu zapewnienia im płynności finansowej i finansowanie inwestycji. Pierwsze z powstałych w Polsce programów pomocowych zostały opracowane na podstawie przepisów tej ustawy.

Ponadto na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych powstały rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, które stanowiły podstawę dla kolejnych środków pomocowych:

- na podstawie art.31 i art.32 w związku z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych³⁹ - rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 4 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy⁴⁰;
- na podstawie art. 31 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych⁴¹ - rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pożyczki ze środków programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy⁴².

Ponadto, na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu notyfikowano jeden ze środków pomocy wojennej - program SA.105347. Natomiast ustawa z dnia 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024⁴³ wprowadziła możliwość uzyskania pomocy przez określone grupy przedsiębiorców, którzy ponoszą dodatkowe koszty wynikające ze wzrostu cen energii elektrycznej i gazu ziemnego w latach 2022-2024.

³⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 986 oraz z 2022 r. poz. 1079.

⁴⁰ Dz. U. 2022 poz. 1675.

⁴¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1758.

⁴² Dz. U. 2022 poz. 1941.

⁴³ Dz. U. poz. 2088.

2.1. Przeznaczenia pomocy kryzysowej wojennej

Tabela 47. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według jej przeznaczeń w 2022 roku

Podział pomocy kryzysowej wojennej	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej wojennej [%]
pomoc na wsparcie gospodarki w następstwie agresji militarnej Rosji na Ukrainę w ramach ograniczonych kwot pomocy (a18.6)	0,0	0,0
wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie (a18.7)	526,9	100,0
pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z wyjątkowo znaczącym wzrostem cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w wyniku wojny na Ukrainie (a18.8)	0,0	0,0
pozostała pomoc kryzysowa	0,0	0,0
Łączna wartość pomocy kryzysowej wojennej	526,9	100,0

Pomimo istnienia kilku programów o zróżnicowanych przeznaczeniach pomocy, pomoc wojenna w 2022 roku udzielana była wyłącznie w ramach wsparcia płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie. Wartości tej pomocy wyniosła **526,9 mln zł**.

2.2. Formy pomocy kryzysowej wojennej

Tabela 48. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według form pomocy w 2022 roku

Podział pomocy kryzysowej wojennej	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]
Grupa A	0,0	0,0
Podgrupa A1	0,0	0,0
Grupa C	2,1	0,1
Podgrupa C1	2,1	0,1
Grupa D	524,8	20,7
Podgrupa D1	524,8	20,7
Ogółem	526,9	20,7

Podgrupy: A1 - dotacje, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, D1 - poręczenia i gwarancje.

Pomoc wojenna w 2022 roku była rzeczywiście udzielana w formach należących do dwóch podgrup form pomocy:

1. Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne (2,1 mln zł);
2. Podgrupa D1 - gwarancje (524,8 mln zł).

Pomoc w formie gwarancji udzielana była na podstawie czterech programów pomocowych:

- **SA.102867(2022/N)** - Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych (29,9 mln zł);
- **SA.103903(2022/N)** - Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych - zmiana programu SA.102867(2022/N) (54,5 mln zł);
- **SA.102866(2022/N)** - Program gwarancji kredytów w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych (2,04 mln zł);
- **SA.103902(2022/N)** - Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych - zmiana programu SA.102866(2022/N) (438,4 mln zł).

Programy te działały na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁴⁴. Pomoc w formie pożyczek referencyjnych udzielano na podstawie programu:

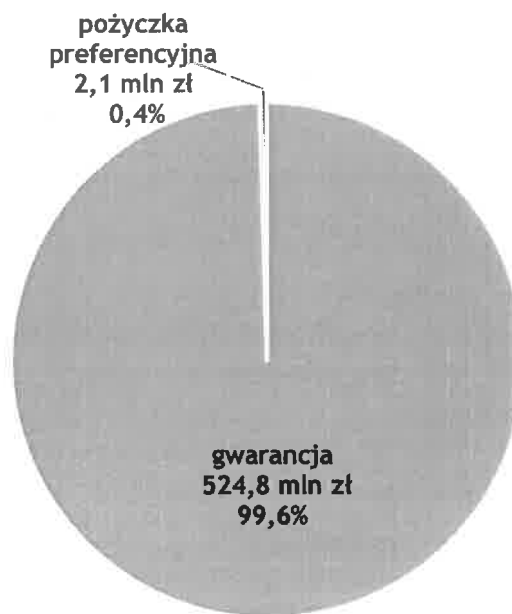
- **SA.103176(2022/N)** - Pomoc z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (2,1 mln zł).

Jego podstawę prawną stanowił art. 31 i art. 32 w związku z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych oraz Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 4 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy⁴⁵. Pomimo obowiązywania w 2022 roku programów, które jako formę pomocy dopuszczały dotacje lub inne świadczenia bezzwrotne, nie udzielono na ich podstawie żadnej pomocy.

⁴⁴ Dz. U. poz. 583, z późn. zm.

⁴⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1675

Wykres 19. Wartość pomocy kryzysowej wojennej w odniesieniu do form pomocy

Wykres 20. Wartość pomocy kryzysowej wojennej w podziale na poszczególne programy pomocowe

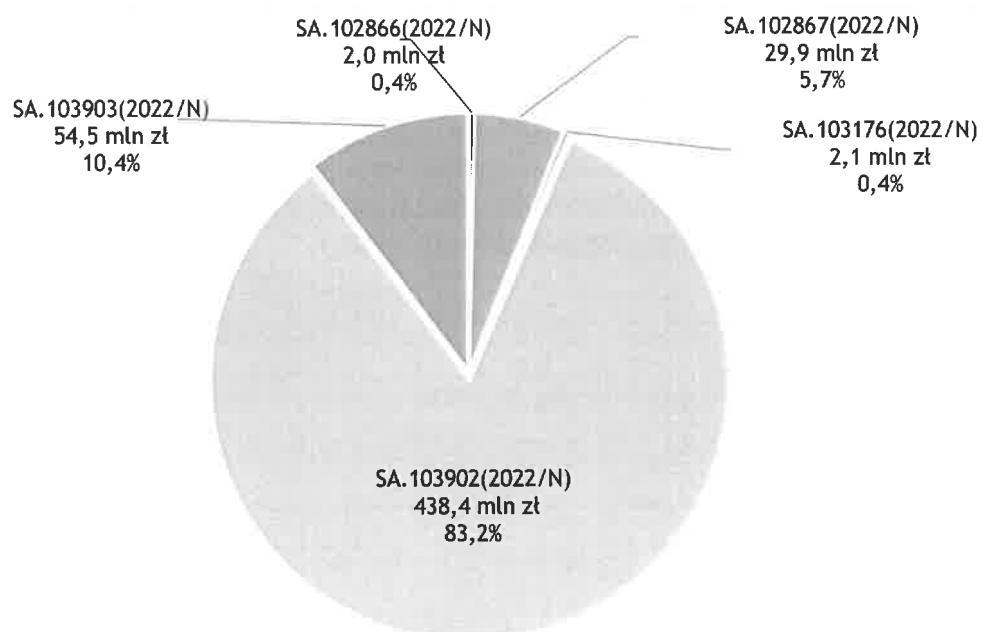

Tabela 49. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według form i przeznaczeń w 2022 roku

Podział pomocy kryzysowej wojennej	pomoc na wsparcie gospodarki w następstwie agresji militarnej Rosji na Ukrainę w ramach ograniczonych kwot pomocy	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z wyjątkowo znaczącym wzrostem cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w wyniku wojny na Ukrainie	pozostała pomoc kryzysowa	Łącznie
Grupa A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Podgrupa A1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C	0,0	2,1	0,0	0,0	2,1
Podgrupa C1	0,0	2,1	0,0	0,0	2,1
Grupa D	0,0	524,8	0,0	0,0	524,8
Podgrupa D1	0,0	524,8	0,0	0,0	524,8
Ogółem	0,0	526,9	0,0	0,0	526,9

Podgrupy: A1 - dotacje, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, D1 - poręczenia i gwarancje.

Pomoc udzielana w formach C1 i D1 miała takie samo przeznaczenie pomocy: wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie. Pomoc wojenną o największej wartości udzielono w formie gwarancji (podgrupa D1). Stanowiła ona **99,6 proc.** całkowitej wartości pomocy wojennej. Pomocy w formie gwarancji udzielał Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego. Pomoc udzielana w formie pożyczek preferencyjnych (podgrupa C1) stanowiła 0,4 proc. wartości pomocy wojennej i wyniosła 2,1 mln zł. Pomoc ta udzielana była w największej mierze przez Marszałka Województwa Podlaskiego.

2.3. Podmioty udzielające pomocy kryzysowej wojennej

Tabela 50. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według podmiotów jej udzielających w 2022 roku

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	524,8	20,7
Marszałek Województwa Podlaskiego	2,1	0,08
Podkarpacki Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	0,03	0,001
Ogółem	526,9	20,7

W 2022 roku kryzysowej pomocy wojennej udzieliły trzy podmioty. Pomocy o największej wartości udzielił **Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego** - 524,8 mln zł. Znacznie mniejsza wartość pomocy została udzielona przez **Marszałka Województwa Podlaskiego** - 2,1 mln zł. Trzecim podmiotem, który udzielił pomocy (0,03 mln zł) był **Podkarpacki Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.**

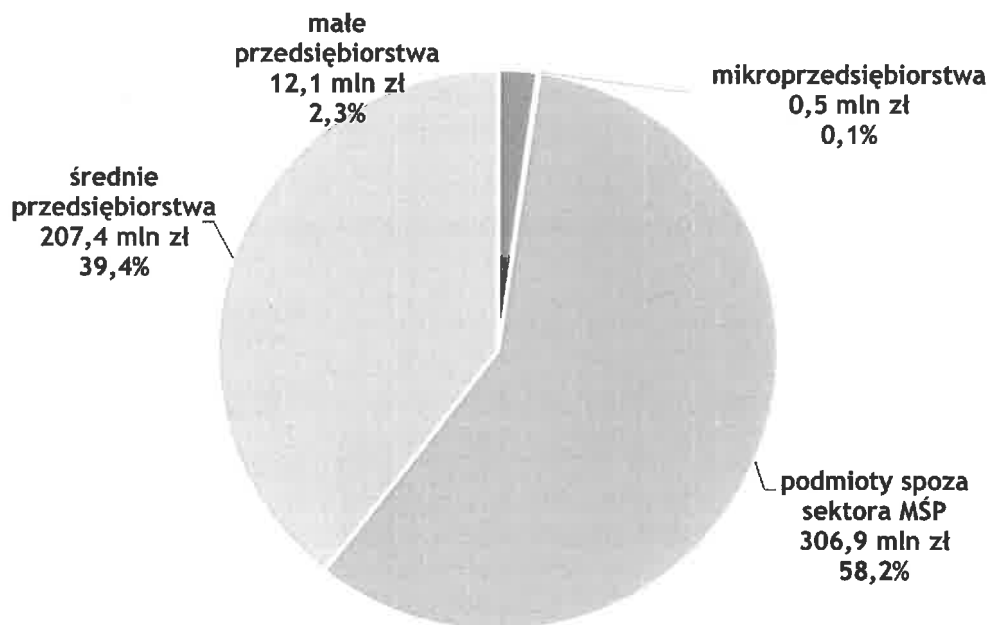
2.4. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według wielkości beneficjentów

Tabela 51. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku

Rodzaj przedsiębiorstwa	Pomoc kryzysowa wojenna		Pozostała pomoc (bez transportu i pomocy <i>de minimis</i>)	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy publicznej [%]
mikroprzedsiębiorstwa	0,5	0	1 685,9	3
małe przedsiębiorstwa	12,1	0,5	1 577,7	2,8
średnie przedsiębiorstwa	207,4	8,2	2 613,7	4,6
pozostałe, poza MŚP, w tym duże przedsiębiorstwa	306,9	12,1	30 889	54,4
Ogółem	526,9	20,7	36 766,2	64,8

Pomoc przyznawana w podziale według wielkości przedsiębiorców zarówno w pomocy publicznej (bez transportu i pomocy *de minimis*) jak i pomocy wojennej rozkładała się podobnie. Największą część przyznanej pomocy stanowiła pomoc dla beneficjentów spoza MŚP.

Wykres 21. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej wojennej w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku

2.5. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według sektora działalności beneficjenta

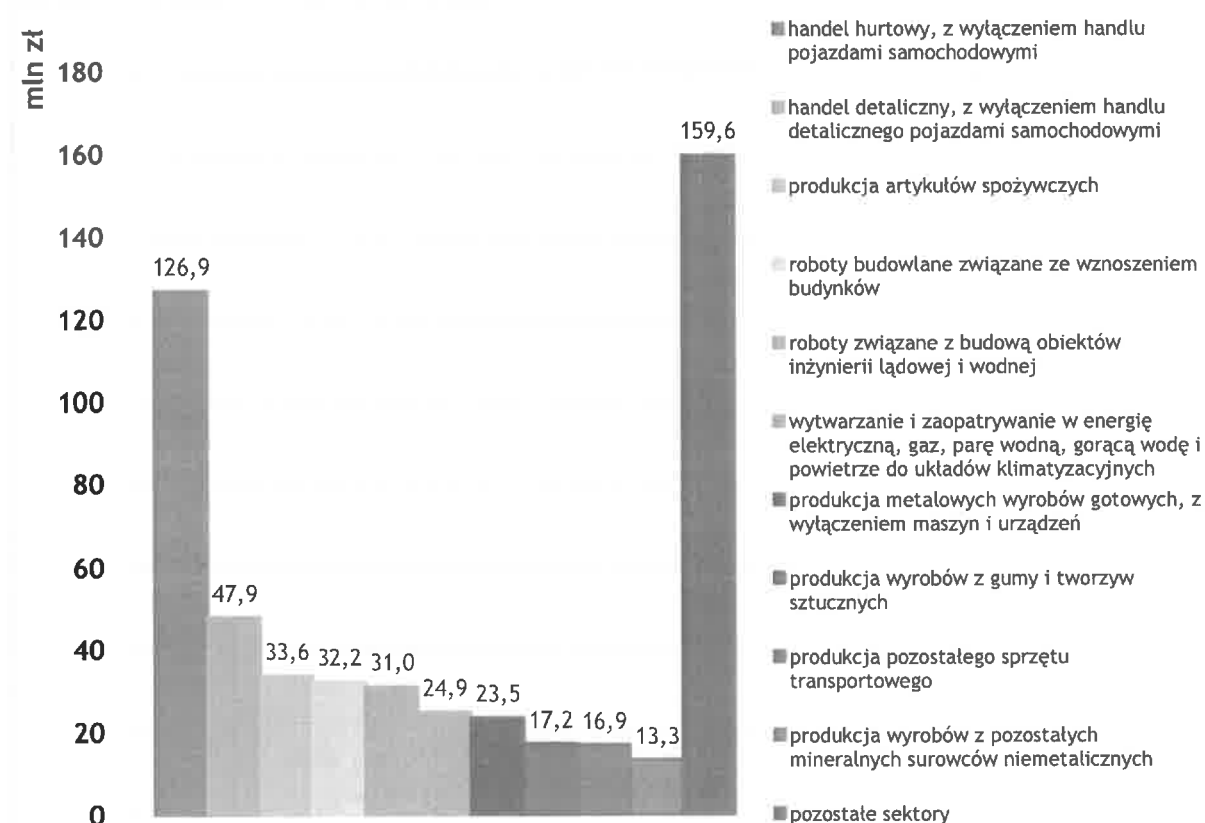
Tabela 52. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej wojennej według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku

Sektor działalności (dział PKD)	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej [%]
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	126,9	5,0
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	47,9	1,9
Produkcja artykułów spożywczych	33,6	1,3
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	32,2	1,3
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	31,0	1,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	24,9	1,0
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	23,5	0,9
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	17,2	0,7
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	16,9	0,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	13,3	0,5
Pozostałe sektory	159,6	6,3
Ogółem	526,9	20,7

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

Pomoc kryzysowa wojenna w wymienionych w tabeli 10 sektorach stanowiła **14,5 proc.** całkowitej pomocy kryzysowej i wyniosła 367,3 mln zł. Największą część pomocy wojennej udzielono przedsiębiorcom zajmującym się handlem hurtowym, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, wyniosła ona 126,9 mln zł (24,1 proc. wartości pomocy wojennej). Udzielana w tych 10 sektorach pomoc w formie gwarancji (365,6 mln zł) oraz pożyczek preferencyjnych (1,7 mln zł) stanowiła **69,7 proc.** całej pomocy wojennej udzielonej w 2022 roku.

Wykres 22. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku

VIII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ

W 2022 roku udzielono przedsiębiorcom pomocy publicznej w kwocie 56 732,9 mln zł (12 104,6 mln euro), przy czym 4,5 proc. tej wartości (2 540,8 mln zł) stanowiła pomoc kryzysowa, udzielona w celu wsparcia gospodarki w czasie epidemii COVID-19 oraz w związku z wybuchem wojny w Ukrainie. Jako że pomoc tę należy uznać za wsparcie o charakterze nadzwyczajnym, udzielone na podstawie szczególnych przepisów, została ona przeanalizowana odrębnie w rozdziale VII.

Po odliczeniu pomocy kryzysowej wartość pozostałej pomocy publicznej wyniosła 54 192,1 mln zł (11 562,5 mln euro), z czego 17 425,8 mln zł stanowiła pomoc udzielona w sektorze transportu.

Wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,76 procent PKB (równego 3 078 325 mln zł). Zgodnie z metodologią stosowaną przez Komisję Europejską, wszelkie szczegółowe zestawienia i analizy struktury udzielonej pomocy publicznej dokonywane są z wyłączeniem pomocy udzielonej podmiotom prowadzącym działalność w sektorze transportu. Wartość pomocy publicznej po wyłączeniu pomocy w transporcie wyniosła 36 766,2 mln zł i była o 5 060,8 mln zł niższa niż wartość pomocy udzielonej w 2021 roku (41 827,1 mln zł). Jej udział w PKB wyniósł 1,19 procent, zatem był wyższy niż udział wartości udzielonej pomocy z wyłączeniem transportu w PKB w 2021 roku, który wynosił 1,59 procent PKB.

Tak jak w latach poprzednich, również w 2022 roku najczęściej udzielano pomocy w formie dotacji lub zwolnień z podatku (grupa A) - 28 859,6 mln, czyli prawie 4/5 wartości pomocy ogółem (wzrost o 1 505,0 mln zł w stosunku do roku poprzedniego). Pomoc w formie wniesienia kapitału (grupa B1) stanowiła niecałe 3 proc. wartości pomocy ogółem (974,4 mln zł, spadek o 761,7 mln zł). Wyższa w stosunku do poprzedniego roku była także wartość pomocy udzielonej w postaci tzw. „miękkiego kredytowania” (grupa C1), czyli w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych - 307,7 mln zł (wzrost o 97,4 mln zł). Największy spadek wartości miał natomiast miejsce w przypadku pomocy udzielonej w formie poręczeń i gwarancji (grupa D1) - w 2022 roku wyniosła ona 6 518,5 mln zł, czyli była niższa o 6 003,0 mld zł niż w roku poprzednim. Wydatki bezpośrednie stanowiły prawie 70 procent wartości pomocy udzielonej w 2022 roku, natomiast ponad 30 proc. zostało udzielone w tzw. formach pasywnych (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu).

Pomoc horyzontalna wyniosła 14 716,3 mln zł, co oznacza, że 2/5 wartości udzielonej w 2022 roku pomocy była przeznaczona na cele horyzontalne, wśród których należy wymienić pomoc udzieloną na ochronę środowiska i cele związane z energią (8 964,5 mln zł), pomoc na zatrudnienie (3 542,7 mln zł) oraz pomoc na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne (910,0 mln zł). W porównaniu z rokiem wcześniejszym wartość pomocy horyzontalnej spadła o 2 645,8 mln zł (17 362,1 mln zł w 2021 roku). Wartość udzielonej pomocy regionalnej (4 578,9 mln zł) w porównaniu do 2021 roku była niższa o 1 571,8 mln zł, a wartość pomocy sektorowej (13 877,6 mln zł) spadła o 899,5 mln zł. Największa część pomocy sektorowej była skierowana do sektora bankowego (13 373,0 mln zł) ponadto do sektora kinematografii (199,7 mln zł), górnictwa węgla (178,0 mln zł), energetyki (107,1 mln zł) i telekomunikacji (19,8 mln zł). Wartość pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych (3 593,4 mln zł) wzrosła o 56,3 mln zł w stosunku do 2021 roku.

Spśród 26 podmiotów/grup podmiotów, które udzielały pomocy publicznej w 2022 roku (poza sektorem transportu), pomocy o największej wartości udzielili: Bankowy Fundusz Gwarancyjny, podmioty z grupy Pozostałe, w tym przedsiębiorcy (większość pomocy udzieliły Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.), organy podatkowe, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wójtowie gmin oraz prezydenci i burmistrzowie miast, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej, marszałkowie województw, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Tabela 53. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2022 roku

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	13 373,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	6 855,3*
Organy podatkowe	3 567,2
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 084,4
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	2 575,7
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 402,3
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	1 027,8
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	721,8
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	623,3
Marszałkowie województw	565,2
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	544,8

* W tym Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. - 6 571,9 mln zł.

Wskazane w tabeli podmioty (grupy podmiotów), udzieliły łącznie pomocy o wartości 34 340,9 mln zł, tj. ponad 93 proc. całkowitej wartości pomocy.

W 2022 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najwięcej pomocy publicznej zostało skierowane do beneficjentów spoza sektora MŚP (w tym dużych przedsiębiorców)**. Udział pomocy udzielonej tym beneficjentom wzrósł o prawie 9 punktów procentowych w stosunku do analogicznego udziału z 2021 roku i wyniósł 84 proc. wartości udzielonej pomocy publicznej. Gdyby uwzględnić całkowitą wartość pomocy udzielonej przedsiębiorcom (pomoc publiczną oraz dedykowaną małym i średnim przedsiębiorcom pomoc *de minimis*), wartość pomocy udzielonej beneficjentom innym niż MŚP byłaby o ponad 17 punktów procentowych mniejsza i wyniosłaby 66,6 procent. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały 4,6 procent całkowitej wartości pomocy publicznej, natomiast w przypadku uwzględnienia pomocy *de minimis* ich udział byłby wyższy o ponad 13 punktów procentowych (17,7 procent).

Tabela 54. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2022 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Getin Noble Bank S.A.	13 373,0
Telewizja Polska S.A.	2 081,8
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	1 498,0
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	1 184,7
Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	844,8
PGE Energia Ciepła S.A.	394,9
LG Energy Solution Wrocław Sp. z o.o.	383,9
PGE Energia Odnawialna S.A.	370,8
Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	333,7
ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.)	294,5

Zdecydowana większość pomocy udzielonej w 2022 roku pochodziła ze źródeł krajowych - 93,6 procent wartości pomocy. Udział środków zagranicznych i mieszanych (w tym funduszy unijnych) wyniósł 6,4 procent.

W 2022 roku udzielono pomocy na podstawie 85 programów pomocowych⁴⁶. Ta stosunkowo wysoka liczba wynika, przynajmniej częściowo, z przyjętej przez Komisję Europejską zasady, iż każda notyfikowana zmiana, przedłużenie, zwiększenie budżetu zatwierdzonego programu pomocowego uznawana jest za nowy, odrębny program. Część programów obowiązujących w 2022 roku związana była jeszcze z realizacją programów operacyjnych w ramach unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Łączna wartość pomocy udzielonej na podstawie wszystkich programów pomocowych wyniosła 19 007,2 mln zł. Udzielono także pomocy indywidualnej, której łączna wartość wyniosła 14 341,4 mln zł. Listę 45 beneficjentów pomocy indywidualnej zawiera załącznik nr 2. Pozostała kwota pomocy (3 593,4 mln zł) udzielona została w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, np. pomoc udzielana jednostkom radiofonii i telewizji (w ramach programu pomocy istniejącej), pomoc w zakresie gospodarki odpadami, budownictwa społecznego czy dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych.

Ocena wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest pochodną ogólnej kwestii zasadności wywierania przez państwo wpływu na gospodarkę rynkową. Głównym założeniem rozważań w tym kierunku jest stwierdzenie, że gospodarka rynkowa, dla której podstawowym warunkiem efektywności jest istnienie konkurencji, nie jest optymalnym sposobem na zapewnienie dostępu do wszystkich dóbr i usług. Niektóre z nich muszą być zapewnione przez państwo, a inne uznawane są przez społeczeństwo za takie, które państwo powinno sfinansować i udostępnić obywatelom. Ponadto, w gospodarce rynkowej wiele gałęzi gospodarki generuje negatywne efekty zewnętrzne takie jak np. zanieczyszczenie środowiska, które ograniczone być mogą na przykład na skutek interwencji państwa. Ingerencje państwa w gospodarce tłumaczone mogą być również potrzebą wyrównania szans osobom mającym określone trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy, jak również potrzebą stymulowania gospodarczego rozwoju jakiegoś regionu, wsparcia handlu zagranicznego czy też promowania nowoczesnych gałęzi przemysłu. Wszystkie wymienione wyżej przejawy zasadnych interwencji Państwa w gospodarkę rynkową zakłócają lub mogą zakłócić konkurencję. Podstawowym zagadnieniem przy ocenie wpływu pomocy publicznej jest więc nie tylko, czy i jak znaczący był wpływ przyznanej pomocy na konkurencję, ale też czy dana interwencja państwa osiągnęła zakładany cel przy możliwie najmniejszym zakłóceniu konkurencji na rynku. Należy bowiem pamiętać, iż nazbyt rozbudowany system pomocy publicznej może wyeliminować z danego rynku wszelkie mechanizmy rynkowe, czego skutkiem będzie zmniejszenie efektywności tegoż rynku.

Przedstawiając ogólną ocenę wpływu udzielonej pomocy na konkurencję należy na wstępie zaznaczyć, iż **Prezes UOKiK jako organ krajowy, dokonując takiej oceny może czynić to jedynie z perspektywy krajowej**. Natomiast Komisja Europejska, będąca organem unijnym, bierze pod uwagę szerszy (unijny) kontekst udzielonej przez Polskę pomocy i jej wpływ na przedsiębiorców w innych państwach członkowskich. W związku z powyższym, konkluzje w zakresie oceny wpływu udzielonej pomocy na konkurencję dokonane przez Prezesa UOKiK i Komisję mogą się w pewnych sytuacjach różnić.

Ogólną analizę wpływu pomocy publicznej na konkurencję przeprowadzić można w oparciu o cztery podstawowe czynniki wynikające z doświadczeń Urzędu oraz materiałów publikowanych przez Komisję Europejską: **przeznaczenie pomocy, sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy, poziom selektywności pomocy oraz wielkość beneficjenta i wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi**.

⁴⁶ Liczba ta uwzględnia pomoc w transporcie oraz pomoc istniejącą przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, wykazaną w załączniku 1 z oznaczeniem PI.

Przeznaczenie pomocy

Pomoc sektorowa oraz pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowią potencjalnie największe zagrożenie naruszenia konkurencji. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowi doraźną reakcję państwa na problemy poszczególnych podmiotów, zwykle bez względu na przyczyny ich powstania (np. niegospodarność, błędy w zarządzaniu) i w pewnych sytuacjach powstrzymuje działanie normalnych mechanizmów rynkowych, które samoistnie eliminują z rynku przedsiębiorstwa nieefektywne, dając miejsce innym sprawniej działającym.

Natomiast **pomoc sektorowa** ze względu na fakt, iż jest dostępna tylko dla przedsiębiorców z danego sektora i w związku z tym **może być bardziej selektywna** niż pomoc horyzontalna i regionalna, **może, co nie znaczy że musi (o czym poniżej), w większym stopniu wpływać na warunki konkurencji.** Z drugiej strony za **pomoc o mniej niekorzystnym wpływie na konkurencję uznaje się pomoc horyzontalną** (np. pomoc na badania i rozwój, na zatrudnienie, na ochronę środowiska) oraz **pomoc regionalną.** Pomoc taka nie jest ograniczona do określonych sektorów, a jej głównym zadaniem jest wsparcie realizacji określonego celu społeczno-gospodarczego, np. zmniejszenie bezrobocia czy też wyrównanie dysproporcji w rozwoju ekonomicznym pomiędzy regionami. Osiągnięcie tych celów rekompensuje ewentualne negatywne skutki wynikające z niekorzystnego wpływu udzielanej pomocy na konkurencję.

Sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy

Poszczególne sektory działalności gospodarczej różnią się od siebie pod względem struktury, tzn.: liczby działających podmiotów, ich wielkości, udziału w rynku, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, nasilenia konkurencji, itp. **W zależności od struktury danego sektora, pomoc udzielona podmiotom w nim działającym może wywierać mniejszy lub większy wpływ na konkurencję.** Przykładowo, jeśli w danym sektorze występuje tzw. nadwyżka mocy produkcyjnych, nawet niewielka wartość pomocy publicznej pozwala poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w stosunku do jego konkurentów.

Poziom selektywności pomocy

Aby dany instrument wsparcia (w ramach programu pomocowego lub jako pomoc indywidualna) mógł zostać uznany za pomoc publiczną, musi być selektywny tzn. dotyczyć określonego, ograniczonego kręgu beneficjentów. Jednakże **poziom selektywności różnego rodzaju pomocy może być różny.** Im szerszy krąg beneficjentów oraz im większy **automatyzm uzyskiwania pomocy** (np. pomoc otrzymują automatycznie wszyscy, którzy spełnią określone warunki) **tylko selektywność jest mniejsza, a w konsekwencji mniejsze zakłócenie konkurencji.** I odwrotnie - wąski krąg beneficjentów, będący często pochodną znacznej uznaniowości podmiotów udzielających pomocy (które w ramach obowiązujących przepisów oraz w granicach wyznaczonych przez tzw. swobodę uznania administracyjnego mogą decydować o tym, by pewnym podmiotom pomocy udzielić a innym odmówić) oznacza bardziej niekorzystny wpływ na konkurencję.

Wielkość beneficjenta oraz wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi

Należy przyjąć, że im większa jest wartość pomocy, tym większe wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorcy, który ją otrzymał. Ponadto, **pomoc publiczna udzielana dużym podmiotom dodatkowo wzmacnia ich pozycję, przez co może bardziej ograniczać lub eliminować istniejącą konkurencję lub też utrudniać jej powstanie.** Należy jednak zaznaczyć, iż analizowanie wysokości pomocy w powiązaniu z wielkością podmiotu, który ją otrzymał, **nie powinno następować w oderwaniu od sektora, w którym przedsiębiorca**

proceeds economic activity and especially its structure (number and size of operating entities in the sector benefiting from aid). Aid granted symmetrically to all, even large entities operating on a defined market, need not have a negative impact on competition (e.g. compensation for termination of long-term sales contracts, power and electricity or free allocation of emission rights for gas and heat). Each market participant receives such aid at the same time, and achieving better financial results and development opportunities will depend on their efficiency. Simultaneously, even a small aid granted asymmetrically to one entity on a defined market can significantly improve its competitive position, and thus distort market mechanisms (e.g. local transport markets). Moreover, in a situation where aid is granted to large entities operating in a natural monopoly on regulated markets (aid for operators of transmission and distribution networks in the gas and electricity sectors), and thus when there are no or cannot be competitors, it may lead to distortion of competition (viewed from a national perspective).

In this context, it is also worth noting the fact that the value of aid, in the division according to the size of beneficiaries, also depends on the adopted construction of aid programs⁴⁷, which however does not result directly from the aim of supporting a defined group of business entities (large, medium or small).

When taking into account the above, it is possible to indicate categories of public aid granted in 2022 that may potentially constitute the greatest threat to competition, and categories of aid beneficiaries, in the case of which granting significant aid may have the greatest influence on competition.

In 2022, aid was granted to several dozen beneficiaries for **rescue or restructuring** with a total value of **152.9 million PLN**. Aid of this type may have a certain impact on competition in specific cases, but it constitutes a small part of public aid granted in Poland (**0.4%**). The share of **sectoral aid** was 37.7% and increased by 2.4 percentage points compared to the previous year. The value of this aid was then significant (13,877.6 million PLN), and taking into account the significant probability of distortion of competition by aid of this type, it is worth looking at it in the context of its possible negative impact on competition.

About 96.4% of the value of sectoral aid was granted in 2022 in the **banking sector** - 13,373.0 million PLN (where the value indicates the maximum potential loss due to the transfer of property rights and obligations, to which the guarantor is obliged to cover the losses of the Bank Fundusz Gwarancyjny, and not the actual amount paid). The beneficiary of this aid was Getin Noble Bank S.A., which received aid in the form of a grant, guarantee of coverage of losses and contribution of capital on the basis of the *Act of 10 June 2016 on the Bank Fundusz Gwarancyjny, system of guaranteeing deposits and compulsory restructuring* (Dz. U. z 2022 r., poz. 793, z późn. zm.). The aim of such aid is the orderly restructuring and liquidation of the entity threatened with insolvency in a way

⁴⁷ For example, in relation to the means paid in the form of subsidies for employment of disabled persons (one of the largest in the last years of aid programs - in 2020, 310.43 million PLN) it should be noted that art. 21 of the *Act of 27 August 1997 on rehabilitation and social integration of disabled persons* (Dz. U. z 2021 r., poz. 573, z późn. zm.) obliges employers employing more than 25 employees to employ at least 6% of disabled persons or to make contributions to the State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons. The same mechanism is used in practice to obligate entities employing more than 25 persons to participate in the program, which for smaller entities is completely facultative.

kontrolowany, pozwalający uniknąć lub zminimalizować negatywne efekty dla społeczeństwa i gospodarki państwa, które wystąpiłyby w razie braku pomocy. Jednocześnie naruszenie konkurencji w wyniku udzielenia tej pomocy jest ograniczone, bowiem efektem pomocy jest opuszczenie rynku przez beneficjenta pomocy, który znajdował się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Odnosząc się natomiast do pomocy stwarzającej relatywnie mniejsze zagrożenie dla konkurencji, czyli pomocy horyzontalnej oraz pomocy regionalnej należy zauważyć, iż stanowiły one w 2022 roku łącznie więcej niż połowę wartości udzielonej pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy w sektorze transportu).⁴⁸ Biorąc powyższe pod uwagę (a w szczególności wskazane powyżej szczegółowe przeznaczenia pomocy sektorowej), strukturę pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku pod względem przeznaczenia można ocenić pozytywnie.

Przechodząc do wielkości beneficjenta oraz wartości pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi należy zauważyć, iż raport ten nie obejmuje pomocy *de minimis* (pomocy, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów). Z tego powodu prezentowane w raporcie dane z samego założenia będą dotyczyć pomocy o większej wartości, której absorpcja jest najbardziej prawdopodobna w dużych podmiotach. W 2022 roku 84 proc. wartości pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym, 7,1 proc. - przedsiębiorcom średnim, a 8,9 proc. - małym i mikroprzedsiębiorcom. Budzić to może pewne obawy o negatywny wpływ pomocy publicznej na konkurencję. Gdy jednak uwzględną się udzieloną pomoc *de minimis* proporcje ulegają zmianie i wyglądają następująco: duzi przedsiębiorcy - 66,6 procent, średni przedsiębiorcy - 8,0 procent, mali i mikroprzedsiębiorcy łącznie - 25,4 procent.⁴⁹

Skalę potencjalnego niekorzystnego wpływu pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi w dużej wysokości w warunkach polskich rozpatrywać można na przykładzie analizy największych beneficjentów pomocy, wśród których znalazły się spółki z sektora bankowego, usług radiowo-telewizyjnych, energetyki oraz kultury.

Największym beneficjentem pomocy w 2022 roku był Getin Noble Bank S.A. (13 373,0 mln zł). Wpływ tej pomocy na konkurencję przedstawiono powyżej w ramach oceny wpływu pomocy udzielonej w sektorze bankowym (zob. str. 106).

Beneficjentem pomocy o znacznej wartości była Telewizja Polska S.A. (2 081,8 mln zł), która uzyskała dofinansowanie z opłat abonamentowych i rekompensatę za wpływy utracone z tytułu ustawowych zwolnień z abonamentu. Środki z opłat abonamentowych zostały przeznaczone na realizację misji publicznej i stanowią rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Beneficjentem tego rodzaju pomocy było również Polskie Radio S.A. (252,9 mln zł).

Podmiotom działającym na rynku energetycznym: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., PGE Energia Ciepła S.A., PGE Energia Odnawialna S.A. oraz ZE PAK S.A. (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.) udzielono pomocy (w sumie 4 587,8 mln zł) przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy. Pomoc przyznana tym sześciu beneficjentom stanowiła 12,5 proc. całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej w 2022 roku.

⁴⁸ W przypadku wyłączenia z analizy pomocy dla Getin Noble Banku S.A. łączny udział pomocy horyzontalnej i regionalnej wzrósłby do 82,5 procent.

⁴⁹ Gdyby ponadto wyłączyć z analizy pomoc dla Getin Noble Banku S.A., udział dużych przedsiębiorców spadłby do 53,2 proc., a udział MŚP wzrósłby do 46,8 proc.

Rynek energii elektrycznej w UE jest zliberalizowany. Polski rynek energii jest powiązany z wewnętrznym (unijnym) rynkiem energii elektrycznej. Energia elektryczna podlega obrotowi w ramach tego rynku, a jego funkcjonowanie gwarantuje, że energia jest wytwarzana tam, gdzie kosztuje najmniej i przesyłana przez połączenia międzysystemowe w celu zużycia tam, gdzie zapotrzebowanie jest największe. Stworzenie osobnego strumienia przychodów dla mocy i zapewnienie określonej wielkości inwestycji w moce na polskim rynku wpływa na ceny energii elektrycznej, np. obniża ceny energii lub przynajmniej zmniejsza zmienność tych cen. Na podstawie przedstawionych wyjaśnień przez władze polskie, w trakcie postępowania notyfikacyjnego, KE uznała w decyzji z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie SA.46100 (2017/N) - *Polski mechanizm rynku mocy*, iż zgłoszony środek pomocowy ma ograniczony negatywny wpływ na konkurencję i handel na wewnętrznym rynku energii elektrycznej.

Analizując dane dotyczące największych beneficjentów pomocy z ostatnich pięciu lat warto zauważyć, że udział udzielonej im pomocy zazwyczaj nie przekraczał połowy całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w danym roku. W latach 2018-2019 pomoc udzielona dziesięciu największym beneficjentom stanowiła 23 procent całkowitej wartości pomocy, w 2020 roku - 28 procent, w 2021 roku - 49 procent, a w 2022 roku - 56 procent⁵⁰. W związku z tym wpływ udzielonej pomocy na konkurencję jest w pewnym stopniu ograniczony.

Pomoc kryzysowa

W 2022 roku udzielano także pomocy kryzysowej i to zarówno ze względu na ogólnoswiatową sytuację wywołaną wirusem Sars-CoV-2 (pomoc kryzysowa covidowa), jak i w związku z agresją Rosji na Ukrainę (pomoc kryzysowa wojenna). Całkowita wartość pomocy kryzysowej udzielonej w latach 2020-2022 wyniosła prawie **115 701 mln zł**, a w samym 2022 roku - **2 540,8 mln zł**.

Pomoc kryzysowa covidowa miała na celu wsparcie polskiej gospodarki i niwelowanie niekorzystnych konsekwencji ekonomicznych związanych z COVID-19, a udzielana była przede wszystkim na podstawie notyfikowanych Komisji Europejskiej programów pomocowych zgodnych z komunikatem Komisji Europejskiej „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”. W ramach 39 programów pomocy covidowej w Polsce udzielono w latach 2020-2022 łącznie **115 174 mln zł** pomocy, przy czym w 2022 roku pomoc ta wynosiła **2 013,9 mln zł**.

W lutym 2022 roku Komisja Europejska ogłosiła komunikat pn. „Tymczasowe Kryzysowe Ramy Prawne” w celu wsparcia gospodarki państw członkowskich po agresji Rosji na Ukrainę. Polska notyfikowała 6 programów pomocy kryzysowej wojennej, z czego dwa programy zostały zgłoszone dopiero w grudniu 2022 roku. Wartość pomocy kryzysowej wojennej w 2022 roku wyniosła **526,9 mln zł**, była udzielana głównie przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytu lub pożyczki, gwarancji leasingu, gwarancji faktoringu.

⁵⁰ Znaczny wzrost w 2021 roku jest efektem pomocy dla Idea Bank S.A., która stanowiła 30 proc. wartości pomocy ogółem, a wzrost w 2022 roku wynika z pomocy dla Getin Noble Bank S.A. (zob. str. 106-107), stanowiącej 36 proc. wartości pomocy.

SPIS TABEL

Tabela 1. Formy pomocy publicznej	9
Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej)	12
Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2022 roku	14
Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2022 roku	14
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2018-2022	15
Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2018-2022	18
Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2018-2022	20
Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2013-2022	21
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2021-2022	23
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2022	25
Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2021-2022	28
Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2022 roku ...	37
Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2018-2022	42
Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2018-2022 w podziale według wielkości przedsiębiorcy	43
Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku	44
Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2022 roku	45
Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2022 roku	46
Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2022 roku	48
Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2022 roku	50
Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2022 roku	54
Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2022 roku	55
Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ratowanie i restrukturyzację w 2022 roku	57
Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2022 roku	58
Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2022 roku	59
Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2022 roku	61
Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną w 2022 roku ..	62
Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2022 roku	63
Tabela 28. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2022 roku	65
Tabela 29. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2022 roku	69
Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2022 roku	70
Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2022 roku	71

Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2022 roku	71
Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2022 roku	72
Tabela 34. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2022 roku	73
Tabela 35. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2021-2022	76
Tabela 36. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2022 roku.....	76
Tabela 37. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2022 roku..	78
Tabela 38. Pomoc kryzysowa w 2022 roku - dane ogólne.....	79
Tabela 39. Informacje ogólne o pomocy kryzysowej udzielonej w 2022 roku	79
Tabela 40. Pomoc publiczna w latach 2020-2022 - dane ogólne.....	80
Tabela 41. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale wg jej przeznaczeń w latach 2020-2022	84
Tabela 42. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według form pomocy w latach 2020-2022	87
Tabela 43. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według form i przeznaczeń w 2022 roku	89
Tabela 44. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według podmiotów/grup podmiotów jej udzielających w latach 2020-2022	89
Tabela 45. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku	94
Tabela 46. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku	97
Tabela 47. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według jej przeznaczeń w 2022 roku...	102
Tabela 48. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według form pomocy w 2022 roku	102
Tabela 49. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według form i przeznaczeń w 2022 roku	105
Tabela 50. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według podmiotów jej udzielających w 2022 roku	106
Tabela 51. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku	106
Tabela 52. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej wojennej według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku	107
Tabela 53. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2022 roku	110
Tabela 54. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2022 roku	110

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej	6
Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2018-2022.....	16
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2018-2022.....	16
Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2018-2022 (2018 r. = 100)	17
Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2022 roku	19
Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2018-2022	19
Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2022 roku	24
Wykres 8. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2022.....	25
Wykres 9. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2018-2022	26
Wykres 10. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku.....	42
Wykres 11. Udział wartości pomocy kryzysowej covidowej według największych programów pomocowych.....	82
Wykres 12. Pomoc kryzysowa covidowa wg przeznaczeń w okresie 2020 - 2022 [udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej covidowej]	84
Wykres 13. Pomoc kryzysowej covidowej w okresie 2020-2022 w podziale według podgrup form pomocy.	86
Wykres 14. Podmioty udzielające pomocy, które w okresie 2020-2022 udzieliły pomocy kryzysowej covidowej o największej wartości [mln zł].	93
Wykres 15. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku.	95
Wykres 16. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej covidowej w podziale według wielkości beneficjenta w okresie 2020-2022 roku	96
Wykres 17. Pomoc kryzysowa covidowa związana z COVID-19 udzielonej w latach 2020-2022 według sektorów działalności beneficjenta [mln zł]	98
Wykres 18. Pomoc kryzysowa covidowa w podziale według źródeł pochodzenia środków w 2022 roku.....	99
Wykres 19. Wartość pomocy kryzysowej wojennej w odniesieniu do form pomocy	104
Wykres 20. Wartość pomocy kryzysowej wojennej w podziale na poszczególne programy pomocowe	104
Wykres 21. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej wojennej w podziale według wielkości beneficjenta w 2022 roku	107
Wykres 22. Pomoc kryzysowa wojenna w podziale według sektora działalności beneficjenta w 2022 roku.....	108

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Lista programów pomocowych (z wyłączeniem programów pomocy kryzysowej), w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2022 roku*

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
1.	SA.46100(2017/N)	Polski mechanizm rynku mocy	Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy	18.04.2018	07.02.2018 - 07.02.2030	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	—	—	—	5 936,32	6 571,86
2.	SA.64119(2021/X) (zmiana SA.40525(2015/X))	Dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych	Art. 26a-26c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	—	—	—	1 602,51	3 073,08
3.	X193/2009	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych; Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	—	Od 01.01.2007	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna i pomoc na zatrudnienie	Organy podatkowe	938,24	970,19	1 146,88	1 246,40	1 109,67
4.	SA.40523(2015/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwoleń wydanych w okresie od 25 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	—	25.12.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc regionalna	Organy podatkowe	255,48	301,95	522,26	668,25	895,26
5.	PL 39/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych; Rozporządzenie Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	2005	Od 13.05.2004	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	901,04	847,02	607,58	728,06	802,73
6.	SA.64719(2022/N)	Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych 2021-2030	Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych	08.09.2021	01.01.2022 - 31.12.2031	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	—	—	—	—	785,34

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
7.	SA.58757(2020/X) (zmiana SA.41471(2015/X))	Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	—	01.09.2020 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc dla MŚP, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, pomoc na koszty rozpoznania, badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury	Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	—	—	31,42	3 343,79	721,84
8.	SA.37345(2015/NN)	Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne; Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	—	01.10.2005 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	460,01	138,76	271,31	390,99	480,33

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
9.	SA.101484 (zmiana SA.61012(2021/X))	Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska; Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027	—	01.01.2022 - 30.06.2024	małe przedsiębiorstwa, średnie przedsiębiorstwa, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych, pomoc na gospodarowanie odpadami, pomoc na gospodarowanie odpadami lub wspieranie przejścia na gospodarkę w obiegu zamkniętym, pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów, pomoc inwestycyjna na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zanieczyszczonych terenów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania do niej, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych, pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc na wysokosprawną kogenerację, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na badania lub usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii związanych z energią, pomoc na badania środowiska, pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc na systemy ciepłownicze i chłodnicze	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	—	—	466,88
10.	SA.46134(2016/N) (zmiana SA.33608(2011/N))	Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności	Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności; Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszanych Zakładów Pracy	30.01.2017	od 01.06.2017	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	181,03	154,65	100,46	103,44	461,35

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
11.	SA.52028(2018/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji; Ustawa z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych; Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	—	05.09.2018 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Organy podatkowe	—	—	52,63	120,01	396,51
12.	SA.64594(2021/X) (przedłużenie SA.52995(2019/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP	pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniową, pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw, regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	243,92	285,72
13.	XR98/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych; Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	—	Od 01.01.2007	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	394,22	364,47	239,23	216,66	226,64
14.	SA.51192(2019/N)	System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji	Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji	15.04.2019	15.04.2019 - 31.12.2028	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wysokosprawną kogenerację	Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	—	—	92,16	46,11	219,66
15.	SA.60659(2020/X) (przedłużenie SA.51902(2018/X))	Pomoc w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	—	01.07.2021 - 31.12.2023	MŚP	pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	PFR Ventures Sp. z o.o.	—	—	—	106,37	183,04
16.	SA.52832(2019/N) (zmiana SA.46891(2017/N))	Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego; Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska; Ustawa z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw	19.07.2019 (z mocą od 15.04.2019)	15.04.2019 - 31.12.2023	spółki węglowe	rozwój sektorowy - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	Minister Energii, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PFRON, właściwe Urzędy Marszałkowskie i Urzędy Skarbowe, PGW Wody Polskie	—	508,58	1 960,40	1 651,20	178,02

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
17.	SA.63179(2021/X)	Pomoc publiczna udzielana za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych	Art. 24 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Agencji Badań Medycznych; Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 września 2019 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych	—	01.05.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc na studia wykonalności, pomoc szkoleniowa, pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	Agencja Badań Medycznych	—	—	—	186,05	177,85
18.	SA.60012(2020/X) (zmiana SA.55396(2019/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	—	20.08.2020 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc na studia wykonalności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne, pomoc dla klastrów innowacyjnych, pomoc szkoleniowa, pomoc na gospodarowanie odpadami, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc na koszty rozpoznania, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw, regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	523,49	163,32
19.	SA.55443(2019/N)	Pomoc na realizację projektów w zakresie zmniejszenia emisji hałasu przez wagony towarowe w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Strukturalnej z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie pomocy publicznej na realizację projektów w zakresie zmniejszenia emisji hałasu przez wagony towarowe w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020	16.12.2019	07.02.2020 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	sektor kolejowy - pomoc na koordynację transportu	Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych	—	—	0,0	0,0	136,77

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
20.	SA.101605 (zmiana SA.59211(2020/X))	Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Marszałkowie województw	—	—	—	—	135,87
21.	SA.101633 (zmiana SA.64582(2021/X))	Program pomocy publicznej niezwiązanej z programami operacyjnymi udzielanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości; Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi	—	01.01.2022 - 30.04.2024	MŚP	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych, pomoc na gospodarowanie odpadami, pomoc na gospodarowanie odpadami lub wspieranie przejścia na gospodarkę w obiegu zamkniętym, pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych, pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc na wysokosprawną kogenerację, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, regionalna pomoc inwestycyjna, żegluga śródlądowa - pomoc na rzecz portów śródlądowych, żegluga morska - pomoc inwestycyjna, żegluga morska - pomoc na rzecz portów morskich, inna pomoc w sektorze transportu	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	—	134,09

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
22.	C 43/2005	Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	25.09.2007	01.01.2008 - 31.12.2025	wytwórcy energii, u których powstały koszty osieroczone i koszty gazu w wyniku przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	sektor energetyczny	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	355,45	288,98	268,13	229,04	107,13
23.	N 292/2009 (zmiana N 505/2005)	Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii; Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii	23.10.2009	nieokreślony	podmioty działające w sektorze kinematografii	wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	100,00	116,77	199,49	154,98	107,00
24.	SA.101607 (zmiana SA.59143(2020/X))	Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wysokosprawną kogenerację, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na badania lub usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii związanych z energią, pomoc na badania środowiska	Marszałkowie województw	—	—	—	—	106,14
25.	SA.54399(2019/X)	Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej	Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej; Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2018 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej	—	19.02.2019 - 31.12.2027	MŚP, duże przedsiębiorstwa	sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	—	35,86	85,87	93,67	92,73
26.	SA.59139(2020/X) (przedłużenie SA.42839(2015/X))	Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc na studia wykonalności	Marszałkowie województw	—	—	—	127,93	90,71

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
27.	SA.101555 (zmiana SA.59387(2020/X))	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	—	—	81,87
28.	SA.59558(2020/X) (przedłużenie SA.43180(2015/X))	Pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Marszałkowie województw	—	—	—	25,79	71,31
29.	SA.41495(2015/X)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	—	17.02.2015 - 31.12.2023	różne podmioty	pomoc regionalna, wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	33,78	55,98	70,73	75,85	71,18
30.	SA.58255(2020/N) (przedłużenie SA.43594(2015/N))	Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP	Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne; Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców	12.11.2020	12.11.2020 - 31.12.2026	MŚP	pomoc na ratowanie pomoc na restrukturyzację tymczasowa pomoc na restrukturyzację	Minister Rodziny i Polityki Społecznej Ministerstwo Finansów, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., Organy podatkowe	—	—	4,20	80,41	52,93
31.	SA.60914(2020/X) (przedłużenie SA.52028(2018/X))	Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji	—	01.01.2021 - 31.12.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Organy podatkowe	—	—	—	1,12	52,40

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
32.	SA.101482 (zmiana SA.63115(2021/X))	Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska; Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027	—	01.01.2022 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	—	—	50,35
33.	PI	Pomoc przyznana przed akcesją w formie dotacji i zwolnień podatkowych, których realizacja (wypłata) nastąpiła w roku xxxx („xxxx” oznacza rok, za który są dane)	Różne	—	nieokreślony	różne podmioty	różne	Różne podmioty	931,89	2 077,41	2 660,39	16,28	49,99
34.	SA.101606 (zmiana SA.59147(2020/X))	Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach, pomoc na badania lub usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii związanych z energią, pomoc na badania środowiska	Fundacje, stowarzyszenia, przedsiębiorstwa i inne	—	—	—	—	44,49
35.	SA.43697(2015/N)	Polski system wspierania OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	13.12.2017	01.01.2016 - 30.12.2040	wytwórcy energii elektrycznej, wytwórcy i dystrybutorzy pary wodnej, gorącej wody i powietrza do układów klimatyzacyjnych	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; pomoc w formie ulg podatkowych na odnawialne źródła energii	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	87,83	41,28	142,59	100,24	37,46
36.	SA.101556 (zmiana SA.59385(2020/X))	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wysokosprawną kogenerację	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	—	—	36,71
37.	SA.101609 (zmiana SA.59210(2020/X))	Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Marszałkowie województw	—	—	—	—	36,23

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
38.	SA.59213(2020/X) (przedłużenie SA.43541(2015/X))	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	Marszałkowie województw	—	—	—	5,04	28,94
39.	SA.59384(2020/X) (przedłużenie SA.43905(2015/X))	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu, Minister Klimatu i Środowiska	—	—	—	76,07	27,44
40.	SA.63449(2021/X) (przedłużenie SA.51852(2018/X))	Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w instalacjach działających na małą skalę	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	—	—	—	41,41	21,61
41.	SA.63718(2021/N)	Rozwój infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i stacji tankowania wodoru	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska; Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych; Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"	29.10.2021	29.10.2021 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	—	0,0	21,24
42.	SA.46203(2017/N)	Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440)	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych; Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne; Ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi; Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na tworzenie i umożliwienie dostępu do sieci szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013; Decyzja Komisji Europejskiej C (2007) 4568 w sprawie przyjęcia programu operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji w Polsce; Umowy z operatorami infrastruktury	21.12.2017	10.11.2011 - 21.12.2037	MŚP, duże przedsiębiorstwa, JST oferujące usługi dostępu hurtowego w sektorze teleinformatycznym	sektor telekomunikacyjny	Marszałek Lubelski, Podkarpacki, Podlaski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski	8,18	13,17	16,20	13,54	19,77

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
43.	SA.101508 (zmiana SA.60657(2020/X))	Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	—	01.01.2022 - 31.12.2027	MŚP	regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	—	—	—	—	18,49
44.	SA.60908(2020/X) (przedłużenie SA.43906(2015/X))	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc na badania środowiska	Marszałkowie województw	—	—	—	11,81	17,37
45.	SA.59143(2020/X) (przedłużenie SA.43229(2015/X))	Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 31.12.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wysokosprawną kogenerację, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na badania środowiska	Marszałkowie województw	—	—	—	28,84	17,17
46.	SA.101604 (zmiana SA.59214(2020/X))	Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	—	—	—	—	15,45
47.	SA.50427(2018/X) (zmiana SA.41495(2015/X))	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną, infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną, infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	—	09.01.2018 - 31.12.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych, lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	1,64	2,71	6,19	9,00	12,72

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
48.	SA.59212(2020/X) (przedłużenie SA.43141(2015/X))	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (przedłużenie)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Marszałkowie województw	—	—	—	148,54	12,25
49.	SA.101610 (zmiana SA.59144(2020/X))	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na badania lub usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii związanych z energią, pomoc na badania środowiska, pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc na systemy ciepłownicze i chłodnicze	Marszałkowie województw	—	—	—	—	11,03
50.	SA.58400(2020/X) (przedłużenie SA.49363(2017/X))	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, dla bibliotek, archiwów, muzeów, przedsiębiorstw prowadzących działalność miejsc historycznych i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych	Pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	—	—	—	4,47	9,84
51.	SA.58899(2020/X) (przedłużenie SA.50221(2018/X))	Ulgą w podatku dochodowym od osób prawnych na działalność B+R dla przedsiębiorców posiadających status centrum badawczo-rozwojowego	Art. 18d ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	Organy podatkowe	—	—	—	0,0	9,36
52.	SA.59140(2020/X) (przedłużenie SA.46091(2016/X))	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dn. 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	Marszałkowie województw	—	—	—	9,45	7,92
53.	XR119/2008	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie warunków udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną; Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	27.08.2008 - 31.12.2027	różne podmioty	pomoc regionalna	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	27,58	21,67	13,76	7,53	6,85

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
54.	SA.104902 (zmiana SA.104568)	Pomoc udzielana w ramach pobreitowej rezerwy dostosowawczej	Art. 24 b ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielania przedsiębiorcom pomocy w ramach pobreitowej rezerwy dostosowawczej	—	13.10.2022 – 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc szkoleniowa, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw, regionalna pomoc inwestycyjna	Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.	—	—	—	—	6,76
55.	SA.64078(2021/X) (przedłużenie SA.40693(2015/X))	Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	—	01.07.2021 – 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	—	—	—	0,39	6,59
56.	SA.59386(2020/X) (przedłużenie SA.46088(2015/X))	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.07.2021 – 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	—	0,0	4,65
57.	PL. 40/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 stycznia 2001 r. i zmienionego w trybie art. 6 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 10 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	2005	Od 13.05.2004	przedsiębiorstwa duże i z sektora motoryzacji, prowadzące działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych	pomoc regionalna pomoc inwestycyjna	Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	4,57	4,34	4,22	3,40	3,51
58.	SA.59383(2020/X) (przedłużenie SA.43904(2015/X))	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	01.07.2021 – 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc na systemy ciepłownicze i chłodnicze	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	—	0,0	3,47

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
59.	SA.40339(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	—	11.11.2014 - 31.12.2036	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	2,17	2,76	2,92	4,46	3,46
60.	SA.60660(2020/X) (przedłużenie SA.43179(2015/X))	Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział MŚP w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP	pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	Marszałkowie województw	—	—	—	1,07	2,64
61.	SA.101365(2021/N) (przedłużenie SA.42843(2015/N))	Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2022-2025)	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do świadczonych usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych; Ustawa z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych; Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe; Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2013 r. w sprawie wykazu bibliotek, organizacji osób niewidomych lub ociemniałych oraz organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych; Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	29.07.2022	29.07.2022 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	Minister Aktywów Państwowych	—	—	—	—	2,44
62.	SA.60606(2020/X) (przedłużenie SA.57177(2020/X))	Kredyt na innowacje technologiczne	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	—	01.01.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw, regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	—	—	—	1 067,49	2,32

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
63.	XR185/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 I 2001 i zmienionego w trybie art. 6 ustawy z 2 X 2003 o zmianie ust. o spec. strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	—	16.08.2007 - 31.12.2027	różne podmioty	pomoc regionalna pomoc inwestycyjna	Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	4,37	4,87	2,01	2,21	2,26
64.	SA.39770(2014/X)	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej - Stargard Szczeciński	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała nr XLII/490/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 września 2014 r.	—	01.07.2014 - 30.11.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargard Szczeciński	0,36	1,02	2,84	2,72	2,13
65.	SA.102525 (przedłużenie SA.43910(2015/X))	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki	Art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	—	—	—	0,00	2,03
66.	SA.105216 (przedłużenie SA.60913(2020/X))	Rozp. RM z 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infr. rekreacyjną, pomoc na infr. lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	—	01.01.2022 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, żegluga śródlądowa - pomoc na rzecz portów śródlądowych, żegluga morska - pomoc na rzecz portów morskich, lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych, lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych, inna pomoc w sektorze transportu	Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	—	—	—	—	2,02
67.	SA.58909(2020/X) (przedłużenie SA.49970(2018/X))	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury	Art. 87 ust. 7 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych; Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury	—	01.01.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	—	—	—	1,35	1,62
68.	SA.46380(2016/N)	Zwolnienie marynarzy z podatku dochodowego	Art. 85, 118 i 132 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu; Art. 1 i 2 ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	16.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2029	MŚP, duże przedsiębiorstwa	żegluga morska - pomoc na poprawę konkurencyjności	Organy podatkowe	—	—	0,0	0,31	1,60

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
69.	SA.40340(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	—	10.11.2014 - 31.12.2026	MŚP, duże przedsiębiorstwa	regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Wrocławia	1,18	1,76	0,47	0,08	1,25
70.	SA.60120(2020/X) (przedłużenie SA.55236(2019/X))	Zerowa stawka akcyzy na gaz ziemny o kodach CN 2711 11 00 i 2711 21 00 (LNG i CNG) oraz biogaz, wodór i biowodór przeznaczony do napędu silników spalinowych (przedłużenie)	Art. 89 ust. 1 pkt 12 lit. aa i lit. b oraz art. 163b ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym	—	01.01.2021 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w formie ulg podatkowych na ochronę środowiska na mocy dyrektywy 2003/96/WE	Organy podatkowe	—	—	—	0,54	1,14
71.	XR181/2007	Program pomocy w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała nr 157/XIV/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2007 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	—	01.10.2007 - 31.12.2027	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	0,99	0,99	1,00	1,01	1,10
72.	SA.64079(2021/X) (przedłużenie SA.40694(2015/X))	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	Art. 26 i 26d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	Starostowie powiatów	—	—	—	0,11	0,77

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
73.	SA.101611 (zmiana SA.59145(2020/X))	Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.01.2022 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska, pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych, pomoc na badania lub usługi doradcze w zakresie ochrony środowiska i kwestii związanych z energią, pomoc na badania środowiska	Marszałkowie województw	—	—	—	—	0,76
74.	SA.101509	UCHWAŁA NR XXVII/576/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego	Art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa; Art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	—	07.01.2022 - 30.06.2024	Duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	—	—	—	—	0,74
75.	SA.63131 (2021/X) (zmiana SA.61218(2021/X))	Pomoc de minimis oraz pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	—	17.04.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych, pomoc szkoleniowa, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	Marszałkowie województw, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Minister Rodziny i Polityki Społecznej	—	—	—	0,27	0,51
76.	SA.39771 (2014/X)	Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	—	21.10.2014 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Rawicz	0,09	0,09	0,44	0,45	0,42

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
77.	XR100/2007	Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT + na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym; Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	19.01.2007 - 31.12.2030	przedsiębiorcy innowacyjni lub prowadzący działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,30	0,18	0,18	0,33	0,34
78.	SA.63132(2021/X) (zmiana SA.61219(2021/X))	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	—	24.04.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc szkoleniowa, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	0,26	0,34
79.	N 526/2005	Program ramowy pomocy regionalnej udzielanej przez gminy na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją; Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	11.05.2006	od 24.08.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe lub tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi	pomoc regionalna	Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	0,75	0,86	0,21	0,23	0,18
80.	SA.59116(2020/X) (przedłużenie SA.43929(2015/X))	Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	Marszałkowie województw	—	—	—	1,65	0,11
81.	SA.63026(2021/X)	Zwolnienie z podatku akcyzowego wyrobów gazowych do celów opałowych w pracach rolniczych i ogrodniczych	Art. 31b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym	—	01.05.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w formie ulg podatkowych na ochronę środowiska na mocy dyrektywy 2003/96/WE	Organy podatkowe	—	—	—	—	0,05
82.	SA.60913(2020/X) (przedłużenie SA.50427(2018/X))	Rozp. RM z 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infr. rekreacyjną, pomoc na infr. lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	—	01.01.2021 - 31.12.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, żegluga śródlądowa - pomoc na rzecz portów śródlądowych, żegluga morska - pomoc na rzecz portów morskich, lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych, lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych, inna pomoc w sektorze transportu	Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	—	—	—	0,0	0,03

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [w mln zł]				
									2018	2019	2020	2021	2022
83.	SA.61953(2021/X) (przedłużenie SA.39770(2014/X))	Zmiana programu regionalnej pomocy inwestycyjnej - Stargard	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; Uchwała Nr XXIII/258/2020 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 22 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie Miasta Stargard Szczeciński	—	01.01.2021 - 30.11.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Miasta Stargard	—	—	—	0,005	0,03
84.	SA.64120(2021/X) (przedłużenie SA.40691(2015/X))	Refundacja kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych	Art. 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych	—	01.07.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc szkoleniowa	Starostowie powiatów	—	—	—	0,0	0,03
85.	SA.101752	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości; Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	—	18.10.2021 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc szkoleniowa, pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	0,0	0,002
Suma												19 007,23	

* Lista uwzględnia programy pomocowe w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2022 r., w tym programy, których termin obowiązywania wprawdzie upłynął przed 1 stycznia 2022 r., ale na ich podstawie w 2022 r. udzielono pomocy. W przypadku, gdy pomoc została udzielona na kilka lat, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, dane o niej mogą być przekazywane przez podmioty udzielające pomocy również po upływie okresu obowiązywania programu. Beneficjent nabył bowiem prawo do otrzymania pomocy jeszcze w trakcie tego okresu i zachował je po jego zakończeniu.

Załącznik 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2022 roku

Lp.	Nr sprawy	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
1.	SA.100687(2022/N)	Pomoc na likwidację dla Getin Noble Bank S.A. w ramach przymusowej restrukturyzacji	13 373,0	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	sektor bankowy
2.	SA.59171(2020/X)	Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	333,7	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
3.	SA.53903(2019/NN)	Regionalna pomoc inwestycyjna dla LG CHEM 2 - LIP	275,9	Minister Rozwoju i Technologii, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., Wójt Gminy Kobierzyce	regionalna pomoc inwestycyjna
4.	SA.64760(2021/N)	Pomoc na restrukturyzację RAFAKO S.A.	100,0	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	pomoc na restrukturyzację
5.	SA.102066	Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Wieliczka"	85,0	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
6.	SA.101928	Dotacja na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Bochnia"	26,3	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
7.	SA.52716(2018/N)	Budowa terminalu przeładunkowego Treeden Group na stacji PKP LHS w Woli Baranowskiej	24,9	Marszałek Województwa Podkarpackiego	sektor kolejowy - pomoc na koordynację transportu
8.	SA.102067	Dotacja przeznaczona na prace zabezpieczające prowadzone przez Muzeum Górnictwa Węglowego	22,0	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
9.	SA.103622	Bifol Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	15,4	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
10.	SA.105819	HiProMine S.A. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	14,4	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
11.	SA.102809	Pomoc operacyjna dla Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A.	10,0	Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego	lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych
12.	SA.105823	Porta KMI Poland S.A. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	8,6	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
13.	SA.102524	Schnee Polska Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	7,5	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
14.	SA.105171	Intel Technology Poland Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	5,7	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
15.	SA.102523	Cube ID Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
16.	SA.103435	Yangtze Optical Fibre and Cable (Poland) Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna

Lp.	Nr sprawy	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
17.	SA.103604	Smart Foods International Rokicki Mitzalis Sp. Jawna - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
18.	SA.104104	SaMASZ Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
19.	SA.104489	Zf Automotive Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
20.	SA.105821	Sapa Polska Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
21.	SA.105822	Genpact Services Poland Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu tworzenia nowych miejsc pracy	3,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
22.	SA.104389	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Opolu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-01023	2,8	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
23.	SA.103942	Pomoc inwestycyjna dla Regionalnego Portu Lotniczego Warmia i Mazury Sp. z o. o.	2,6	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego	lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych
24.	SA.104567	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Na Szańcach” z siedzibą we Wrocławiu - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-02225	2,3	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
25.	SA.105814	SD Worx Poland Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu tworzenia nowych miejsc pracy	2,0	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
26.	SA.103444	Retkińska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Botanik” w Łodzi - Likwidacja barier architektonicznych wraz z wymianą wind	1,4	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
27.	SA.105820	Amber-Glass Sp. z o.o. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	1,2	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
28.	SA.102489	Intap Advanced Technology Sp. z o.o. Sp.k. - dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji	1,2	Minister Rozwoju i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
29.	SA.105815	Umowa pożyczki nr 385/201/001/2022 z 14.12.2022 r. - Pożyczka z Funduszu Dostępności na realizację Projektu: „Likwidacja barier architektonicznych poprzez kompleksową modernizację dźwigów osobowych i infrastruktury towarzyszącej w budynkach wielorodzinnych przy ul. Tyskiej 49, Radockiego 54, 82, 128, 168, 188, 216, 272 w Katowicach, znajdujących się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej SILESIA”	0,9	Polska Fundacja Przedsiębiorczości	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
30.	SA.104805	we love data	0,7	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna
31.	SA.104808	ZAPROM Tomasz Pruszyński	0,5	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna
32.	SA.104807	SAGITUM S.A.	0,4	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna

Lp.	Nr sprawy	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
33.	SA.105215	Spółdzielnia Mieszkaniowa Ruczaj-Zaborze - umowa pożyczki nr 335/601/002/2022	0,3	Polska Fundacja Przedsiębiorczości	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
34.	SA.105213	Spółdzielnia Mieszkaniowa Ruczaj-Zaborze - umowa pożyczki nr 335/601/003/2022	0,3	Polska Fundacja Przedsiębiorczości	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
35.	SA.104714	Spółdzielnia Mieszkaniowa Ruczaj-Zaborze - pożyczka z Funduszu Dostępności na realizację Projektu dotyczącego likwidacji barier architektonicznych	0,3	Polska Fundacja Przedsiębiorczości	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
36.	SA.104803	SIGMA S.A.	0,3	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna
37.	SA.104806	ToM-PaR Jerzy Rutkowski	0,2	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna
38.	SA.104809	Handbud sp. z o.o.	0,2	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	regionalna pomoc inwestycyjna
39.	SA.104388	Beskidzka Spółdzielnia Mieszkaniowa - umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD20-04306	0,1	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
40.	SA.104386	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Zatorze" w Koninie - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-00138	0,05	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
41.	SA.104765	Starachowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa z siedzibą w Starachowicach - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD22-02848	0,05	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
42.	SA.100376	Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD21-01735 - Spółdzielnia Mieszkaniowa "Złote Łany" (Bielsko-Biała)	0,04	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
43.	SA.104384	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Dąbrowie Tarnowskiej - Umowa pożyczki inwestycyjnej na zapewnienie dostępności budynków (Fundusz Dostępności) Nr PD20-03269	0,02	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
44.	SA.103443	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Dobrzec” w Kaliszu - Zastosowanie systemu domofonowego dla wymagań osób niepełnosprawnych w budynku Podmiejska 32	0,003	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
45.	SA.103442	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Dobrzec” w Kaliszu - Likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych i starszych poprzez wykonanie pochwyków w wejściach do klatek	0,001	Bank Gospodarstwa Krajowego	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
Suma			14 341,4		

Załącznik 3. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej covidowej w latach 2021-2022

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [min zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
1.	SA.56876(2020/N)	Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	03.04.2020 - 31.12.2021	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja; poręczenie	pozostała pomoc kryzysowa	1 292,4	893,1	652,2
2.	SA.62752(2021/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na naprawę szkód oraz poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych pandemią COVID-19 2.0	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	17.06.2021 - 30.06.2022	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna	pomoc na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia, pozostała pomoc kryzysowa	0,0	1,8	385,1
3.	SA.63700(2021/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód dla Poczty Polskiej S.A.	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	od 16.12.2021	Minister Aktywów Państwowych	Poczta Polska S.A.	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	0,0	0,0	215,9
4.	SA.57452(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	23.07.2020 - 31.12.2021	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	55,0	249,6	151,5
5.	SA.57015(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania 6. polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	30.04.2020 - 30.06.2022	pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie; pożyczka preferencyjna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	1 750,9	541,2	145,2
6.	SA.103415(2022/N) (zmiana SA.62472(2021/N))	COVID-19 - Przedłużenie programu gwarancji leasingu połączonych z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym	Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne; Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 lipca 2022 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji transakcji leasingowych w związku ze skutkami COVID-19	01.07.2022 - 31.12.2022	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa	poręczenie; gwarancja	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	0,0	130,9

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
7.	SA.62472(2021/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - gwarancje leasingu połączone z Paneuropejskim Funduszem Gwarancyjnym w odpowiedzi na COVID-19	Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne; Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji transakcji leasingowych w związku ze skutkami COVID-19	06.05.2021 - 31.12.2022	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa	poręczenie gwarancja	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	56,4	129,7
8.	SA.58848(2020/N) (zmiana SA.56896(2020/N))	Polskie środki antykrzysowe COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	27.10.2020 - 30.06.2022	pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna; kredyt preferencyjny; poręczenie; gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	0,6	18,3	122,5
9.	SA.59872(2020/N) (zmiana SA.57306(2020/N))	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe (przedłużenie)	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju; Uchwała Rady Ministrów w sprawie programu rządowego „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla dużych firm”	01.03.2021 - 30.06.2022	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna	pozostała pomoc kryzysowa	0,0	22,6	33,5
10.	SA.57054(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - umorzenie pożyczek	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	29.05.2020 - 30.06.2022	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna; umorzenie pożyczek preferencyjnych	pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia; pozostała pomoc kryzysowa	54,8	567,0	13,4
11.	SA.56922(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	23.04.2020 - 30.06.2022	Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów, marszałkowie województw, organy wykonawcze JST	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie, refundacja, pożyczka warunkowo umorzona, zwolnienie z podatku, obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku, odroczenie terminu płatności podatku, odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty), rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty) umorzenie opłaty (składki, wpłaty), umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary), zwolnienie z opłaty, zaniechanie pobory opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot, pozostała pomoc kryzysowa	28 185,9	1 016,2	5,8

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
12.	SA.57191(2020/N)	Polska pomoc publiczna w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 na wsparcie polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	28.05.2020 30.06.2022	pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja kredyt preferencyjny poręczenie pożyczka preferencyjna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	45,5	30,9	5,1
13.	SA.56996(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	27.04.2020 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	zaliczka zwrotna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	60 426,4	0,03	4,8
14.	SA.58849(2020/N) (zmiana SA.57065(2020/N))	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - udzielane w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z ponownego wykorzystania zasobów zwróconych z instrumentów finansowych na lata 2007-2013	Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.	27.10.2020 30.06.2022	pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poręczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	0,0	0,9	4,4
15.	SA.62603(2021/N)	Pomoc dla przewoźników i operatorów wykonujących przewozy autobusowe w czasie pandemii COVID-19	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	24.06.2021 30.06.2022	marszałkowie województw	Podmioty realizujące przewozy pasażerskie w transporcie lądowym	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	32,9	3,1
16.	SA.101234(2021/NN) (zmiana SA.61825(2021/N))	Nowe wsparcie dla branż dotkniętych pandemią COVID-19 - czwarta zmiana programu SA.61825(2021/N)	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19	22.12.2021 30.06.2022	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów, dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy	przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie branż określonych w rozporządzeniu po jego zmianie	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	0,0	3,1

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
17.	SA.60376(2020/N)	Wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, powziętych w celu przeciwdziałania COVID-19	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	21.12.2020 - 30.06.2022	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prezydenci miast na prawach powiatu, starostowie powiatów, dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, działające w branżach na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	40,9	1 653,6	2,3
18.	SA.57172(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	10.04.2020 - 30.06.2021	wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, naczelnicy urzędów skarbowych	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	odroczenie terminu płatności podatku odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej lub z odsetkami rozłożenie na raty płatności podatku rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub z odsetkami	pozostała pomoc kryzysowa	0,6	19,6	2
19.	SA.62885(2021/N) (zmiana SA.61825(2021/N))	Nowe wsparcie dla branż dotkniętych pandemią COVID-19 - zmiana programu SA.61825(2021/N)	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19	28.02.2021 - 14.02.2022	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prezydenci miast na prawach powiatu, starostowie powiatów, dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy	przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie branż określonych w rozporządzeniu	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	4 556,3	1,7
20.	SA.101979(2022/N) (zmiana SA.62231(2021/NN))	COVID-19 - Pomoc dla tour-operatorów w formie odroczenia spłaty pożyczki z grudnia 2021 r. na grudzień 2022 r.	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	29.04.2023 - 30.06.2023	Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny / Minister Sportu i Turystyki	Podmioty prowadzące działalność kulturalną, rozrywkową, artystyczną i turystyczną	odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty)	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	0,0	0,9
21.	SA.61825(2021/N)	Nowe wsparcie dla branż dotkniętych pandemią COVID-19	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19	01.02.2021 - 30.06.2022	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prezydenci miast na prawach powiatu, starostowie powiatów, dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy	przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie branż określonych w rozporządzeniu	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	1 660,5	0,5

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
22.	SA.62231(2021/NN)	COVID-19 - Wsparcie dla touroperatorów i innych przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze turystyki i kultury	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	01.01.2021 - 30.06.2022	Minister Sportu i Turystyki, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	Podmioty prowadzące działalność kulturalną, rozrywkową, artystyczną i turystyczną	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty (składki, wpłaty) odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty)	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	72,5	0,5
23.	SA.61173(2021/N)	Pomoc publiczna w formie pożyczki na bieżące koszty prowadzenia działalności dla organizacji pozarządowych i organizacji pożytku publicznego oraz dofinansowanie do kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	24.06.2020 - 30.06.2022	wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów	Organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego, kościoły	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie pożyczka warunkowo umorzona	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	19,0	7,7	0,01
24.	SA.56896(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	16.04.2020 - 26.10.2020	pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poreczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	28,2	8,9	0,0
25.	SA.59763(2020/N)	COVID-19 - Tarcza finansowa dla MŚP 2.0 (pomoc w formie dotacji dla mikro- i w formie dopłat do niepokrytych kosztów stałych dla małych i średnich przedsiębiorstw)	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	23.12.2020 - 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19 ⁵¹	zaliczka zwrotna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot pozostała pomoc kryzysowa	0,0	7 117,3	0,0

⁵¹ Z pomocy kryzysowej w ramach programu SA.59763(2020/N) mogły skorzystać także podmioty, które pod względem liczby zatrudnionych osób i obrotów kwalifikują się do sektora MŚP, jednak utraciły ten status z uwagi na udział podmiotu publicznego.

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
26.	SA.57519(2020/N)	Pomoc na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomoc inwestycyjna na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, udzielana w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie udzielania pomocy na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomocy inwestycyjnej na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020	18.06.2020 - 30.06.2022	Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, marszałkowie województw	Instytuty badawcze, uczelnie wyższe Przedsiębiorstwa prowadzące działalność badawczo-rozwojową lub produkcyjną związaną z branżą medyczną i leczniczą	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie zaliczka zwrotna	pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19 pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19 pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19	52,9	2,3	0,0
27.	SA.57306(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe	Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	25.05.2020 - 30.06.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna	pozostała pomoc kryzysowa	92,4	255,2	0,0
28.	SA.56979(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - dopłaty do oprocentowania	Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami covid-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19	10.04.2020 - 30.06.2021	Banki, które podpisały umowę o współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	9,6	3,1	0,0
29.	SA.59915(2020/N) (zmiana SA.57726(2020/N))	Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	11.12.2020 - 30.06.2021	starostowie powiatów i prezydenci miast na prawach powiatu, organy stanowiące JST	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	obniżenie wysokości opłaty zaniechanie poboru opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	28,5	0,0
30.	SA.58481(2020/N) (zmiana SA.56922(2020/N))	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (zmiana programu SA.56922(2020/N) w zakresie środka nr 3 - mikropożyczki i nr 5 - zwolnienia z podatku od nieruchomości)	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	23.04.2020 - 30.06.2022	wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie pożyczka warunkowo umorzona zwolnienie z podatku	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	0,01	0,0

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł] udzielonej w roku:		
									2020	2021	2022
31.	SA.58185(2020/N)	Pomoc publiczna udzielana przez Lasy Państwowe	Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2	29.10.2020 - 31.03.2021	jednostki organizacyjne Lasów Państwowych	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	umorzenie opłaty umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty umorzenie kary lub odstąpienie od nalożenia kary	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	0,0	23,2	0,0
32.	SA.57726(2020/N)	Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	28.07.2020 - 30.06.2021	starostowie powiatów i prezydenci miast na prawach powiatu organy stanowiące JST	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	obniżenie wysokości opłaty zaniechanie poboru opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach ograniczonych kwot	9,0	73	0,0
Suma									18 915,4	2 013,9	

Załącznik 4. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej wojennej w 2022 r.

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2022 roku [mln zł]
1.	SA.103902(2022/N) (zmiana SA.102866(2022/N))	Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych - zmiana programu SA.102866(2022/N)	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	11.08.2022 - 31.12.2023	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Średnie i duże przedsiębiorstwa	gwarancja poręczenie	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	438,4
2.	SA.103903(2022/N) (zmiana SA.102867(2022/N))	Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych - zmiana programu SA.102867(2022/N)	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	11.08.2022 - 31.12.2023	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	MŚP i duże przedsiębiorstwa	gwarancja poręczenie	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	54,5
3.	SA.102867(2022/N)	Program gwarancji faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	01.07.2022 - 10.08.2022	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	MŚP i duże przedsiębiorstwa	gwarancja poręczenie	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	29,9
4.	SA.102866(2022/N)	Program gwarancji kredytów w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	01.07.2022 - 10.08.2022	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Średnie i duże przedsiębiorstwa działające w Polsce	gwarancja poręczenie	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	2,05
5.	SA.103176(2022/N)	Pomoc z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę	Art. 31 i art. 32 w związku z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 4 sierpnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy	10.08.2022 - 31.12.2023	Pośrednicy finansowi	MŚP i duże przedsiębiorstwa w województwach podlaskim, podkarpackim oraz świętokrzyskim	pożyczka preferencyjna	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	2,1
6.	SA.103175(2022/N)	Pomoc w formie dotacji lub pożyczki ze środków programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę	Art. 31 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych; Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pożyczki ze środków programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy	15.09.2022 - 31.12.2022	Instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające lub beneficjenci, partnerzy projektu, pośrednicy finansowi	MŚP i duże przedsiębiorstwa	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie pożyczka preferencyjna	pomoc na wsparcie gospodarki w następstwie agresji militarnej Rosji na Ukrainę w ramach ograniczonych kwot pomocy	0,0
7.	SA.104932(2022/N)	TCF: Pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z wyjątkowo poważnymi podwyżkami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej poniesionymi w 2022 r.	Ustawa z dnia 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024; Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia programu rządowego pod nazwą „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.”	20.12.2022 - 31.12.2023	Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	MŚP i duże przedsiębiorstwa	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z wyjątkowo znaczącym wzrostem cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w wyniku wojny na Ukrainie, pozostała pomoc kryzysowa	0,0
8.	SA.105347(2022/N)	TCF: Program subsydiowanych kredytów dla przedsiębiorstw na rynku gazu	Ustawa z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu	22.12.2022 - 31.12.2023	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	MŚP i duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny	wsparcie płynności przedsiębiorców dotkniętych wojną na Ukrainie	0
Suma									526,9

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2022 ROKU

Warszawa, grudzień 2023 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	11
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	11
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy	12
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	16
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	18
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy	23
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	24
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjenta pomocy	25
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	26
IV. PODSUMOWANIE	27

I. POMOC *DE MINIMIS* I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 z późn. zm., str. 1, dalej: rozporządzenie 1407/2013)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów (uwzględnia się wszelką pomoc *de minimis* otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. pomoc *de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Ponadto, od 29 kwietnia 2012 roku obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (dalej: rozporządzenie 360/2012)³, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych i związany jest ściśle z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem, pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy *de minimis* do wysokości 500 tys. euro w ciągu 3 kolejnych lat podatkowych.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc *de minimis* nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy *de minimis* jest stosunkowo duża (w roku 2022 wyniosła 10 138,9 mln zł)⁴, od 2008 roku Prezes UOKiK przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Niniejszy raport dotyczy pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż niniejszy raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych⁵, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tym sektorze. Raport obejmuje także pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem 360/2012.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9,

¹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5, z późn. zm.).

² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 47.

³ Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.

⁴ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 3 lipca 2023 r.

⁵ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

z późn. zm.)⁶ oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45, z późn. zm.)⁷ Pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 oraz rozporządzeniem 360/2012:

- łączna kwota pomocy *de minimis* na jedno przedsiębiorstwo⁸ nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech kolejnych lat podatkowych, 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów oraz 500 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury i transportu),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia 1407/2013 oraz art. 3 rozporządzenia 360/2012, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tę pomoc oświadczenie w formie pisemnej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat. Zobowiązanie to zostało odzwierciedlone w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁹, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia) o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

Zaświadczenia o pomocy *de minimis*, o których szczegółowo mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie¹⁰, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Umożliwiają one weryfikowanie nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony poprzez

⁶ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35, z późn. zm.).

⁷ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 lipca 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury była uregulowana rozporządzeniem nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* dla sektora rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 193 z 25.7.2007, str. 6 z późn. zm.).

⁸ za „jedno przedsiębiorstwo” uznaje się wszystkie jednostki gospodarcze, które są ze sobą powiązane w sposób określony w art. 2 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 702.

¹⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 350.

udzielenie nowej pomocy, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis* w centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazie danych o udzielonej pomocy *de minimis* (obsługiwanej przez aplikację SHRIMP). Baza ta, stanowiąca część centralnego systemu sprawozdawania pomocy publicznej, umożliwia podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* dodatkową weryfikację bezpośrednio przed udzieleniem pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji zbadania możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do przekazywania poprzez aplikację SHRIMP sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy *de minimis* w 2022 roku.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami rozporządzenia 1407/2013 oraz rozporządzenia 360/2012 i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocowych *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w jej udzielaniu (niezgodność z przepisami rozporządzenia 1407/2013 lub rozporządzenia 360/2012) oraz sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Do jego sporządzania przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1. Statystyka ogólna.

Wskaźniki	2021	2022
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,63 tys.	3,60 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	307 tys.	304 tys.
Liczba aktów pomocy*	445 tys.	485 tys.
Liczba aktów pomocy przypadających średnio na jednego beneficjenta	1,45	1,59
Liczba przypadków pomocy	683 tys.**	698 tys.**
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,22	2,30
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	30,2 tys. zł (6,6 tys. euro***)	33,3 tys. zł (7,1 tys. euro***)

* Aktem pomocy jest zazwyczaj umowa lub decyzja.

**Liczba przypadków pomocy jest kilkukrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnej formie, źródle pochodzenia,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania każdorazowo na moment przysporzenia korzyści pomocy w formie pokrycia wydatków ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

***Przyjmując średnie kursy: w 2021 r. 1 euro = 4,5674 zł, w 2022 r. 1 euro = 4,6869 zł.

Tabela 2. Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku.

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2022		
	mln zł	mln euro	% PKB
	10 138,9	2 163,2	0,33

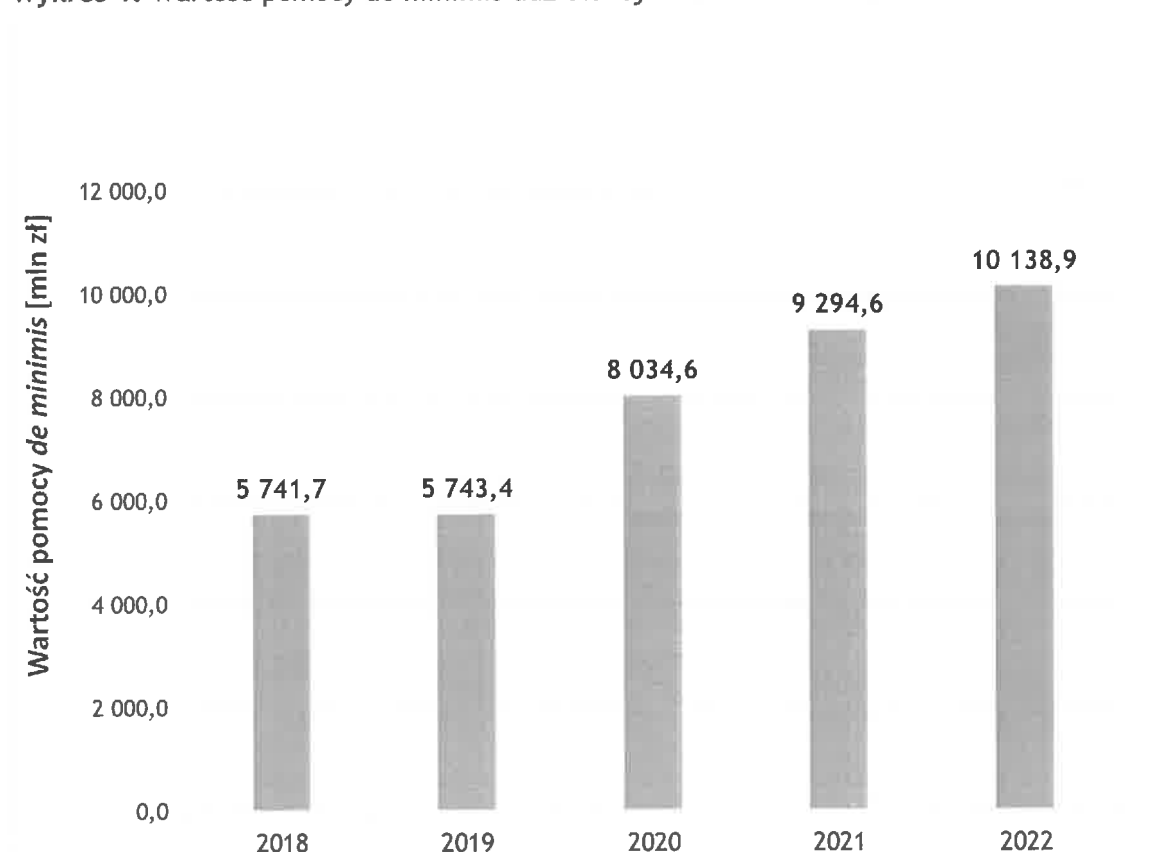
Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku wyniosła **10 138,9 mln zł**, co stanowi **2 163,2 mln euro¹¹**. Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom stanowiła **0,33 proc. produktu krajowego brutto (PKB)**.

¹¹ Przyjmując średni kurs w 2022 roku: 1 euro = 4,6869 zł.

W porównaniu z rokiem wcześniejszym, w 2022 roku nieznacznie zmalała liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* oraz liczba beneficjentów tej pomocy - w obu przypadkach o ok. 3 tysiące. Natomiast liczba przypadków pomocy *de minimis* wzrosła o ok. 16 tysięcy. Wzrosła także (o ok. 10 proc.) wartość pomocy *de minimis* przypadająca średnio na jednego beneficjenta, a ogólna wartość udzielonej pomocy *de minimis* w 2022 roku wzrosła o ok. 844 mln zł w porównaniu do wartości tej pomocy w 2021 roku (9 294,6 mln zł).

Na wykresie 1 przedstawiono wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2018-2022. W 2019 roku wartość pomocy *de minimis* była na podobnym poziomie jak w 2018 roku. Natomiast w 2020 roku nastąpił znaczący wzrost wartości pomocy *de minimis* - o ok. 40 proc. W 2021 roku nastąpił kolejny wzrost jej wartości - o ok. 16 proc. Dalszy wzrost wartości pomocy *de minimis* przyniósł rok 2022, tym razem o 9 proc.

Wykres 1. Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2018-2022.

W latach 2018 - 2019 wartość udzielonej pomocy *de minimis* była na podobnym poziomie (różniła się jedynie o 1,7 mln zł). W 2018 roku rozpoczęto udzielanie pomocy *de minimis* na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Wzrosła także (w stosunku do wcześniejszego roku) wartość pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (zwiększenie o 64 proc.), ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (zwiększenie o 31 proc.) oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (zwiększenie o 10 proc.). Te programy zniwelowały znaczny spadek (o 57 proc.) wartości pomocy udzielonej na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju

obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Znaczący wzrost wartości pomocy *de minimis* odnotowany w 2020 roku - o ok. 40 proc. w porównaniu do wartości z 2019 roku - wynikał z udzielania na większą skalę pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (trzykrotne zwiększenie wartości udzielonej pomocy), ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (zwiększenie o ponad 100 proc.), ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (dwudziestokrotne zwiększenie wartości) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (zwiększenie prawie 2,5-krotnie).

W 2021 roku zanotowano kolejny wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* o ok. 16 proc. w porównaniu do 2020 roku. Zwiększenie wartości w głównej mierze było spowodowane wzrostem wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (wzrost o 65 proc.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wzrost o ok. 22 proc.) oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (wzrost o 20 proc.).

W 2022 roku wartości udzielonej pomocy *de minimis* ponownie wzrosła (o 9 proc. w porównaniu do 2021 roku), co w głównej mierze było spowodowane wzrostem wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (wzrost o ok. 134 proc.), ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (wzrost o ok. 133 proc.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wzrost o ok. 20 proc.), ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (wzrost o ok. 11 proc.).

Z uwagi na ograniczony limit pomocy *de minimis* możliwej do uzyskania przez jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat podatkowych, rokrocznie wartość udzielonej pomocy *de minimis* jest zdecydowanie niższa niż wartość pomocy publicznej¹² spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE¹³. W 2018 roku udział pomocy *de minimis* w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej stanowił 17,6 proc. W 2019 roku udział ten spadł do poziomu 13,5 proc., mimo nieznacznego wzrostu ogólnej wartości udzielonej pomocy *de minimis*. Następnie, w 2020 roku udział pomocy *de minimis* wrócił do poziomu 17,5 proc., a w 2021 roku - spadł do poziomu 16,3 proc. W 2022 roku udział wartości pomocy *de minimis* w porównaniu do ogólnej wartości udzielonej pomocy stanowił 15,8 proc. W latach 2018-2022 średnia wartość pomocy *de minimis* wynosiła 16 proc. ogólnej wartości pomocy.

W omawianym okresie (lata 2018-2022) tendencja zmian wartości pomocy publicznej (wzrost lub spadek) była często zbieżna z tendencją zmian pomocy *de minimis*. W latach 2018-2019 wartość udzielonej pomocy *de minimis* była na podobnym poziomie (5 741,7 mln zł i 5 743,4 mln zł). Wprawdzie wartość udzielonej w 2019 roku pomocy publicznej była znacząco większa niż w 2018 roku (o ok. 36 proc.), jednak wzrostem ten wynikał ze wzrostu wartości pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu lądowego m.in. kolejowego i drogowego (pomoc stanowiąca rekompensatę za usługi świadczone w sektorze transportu

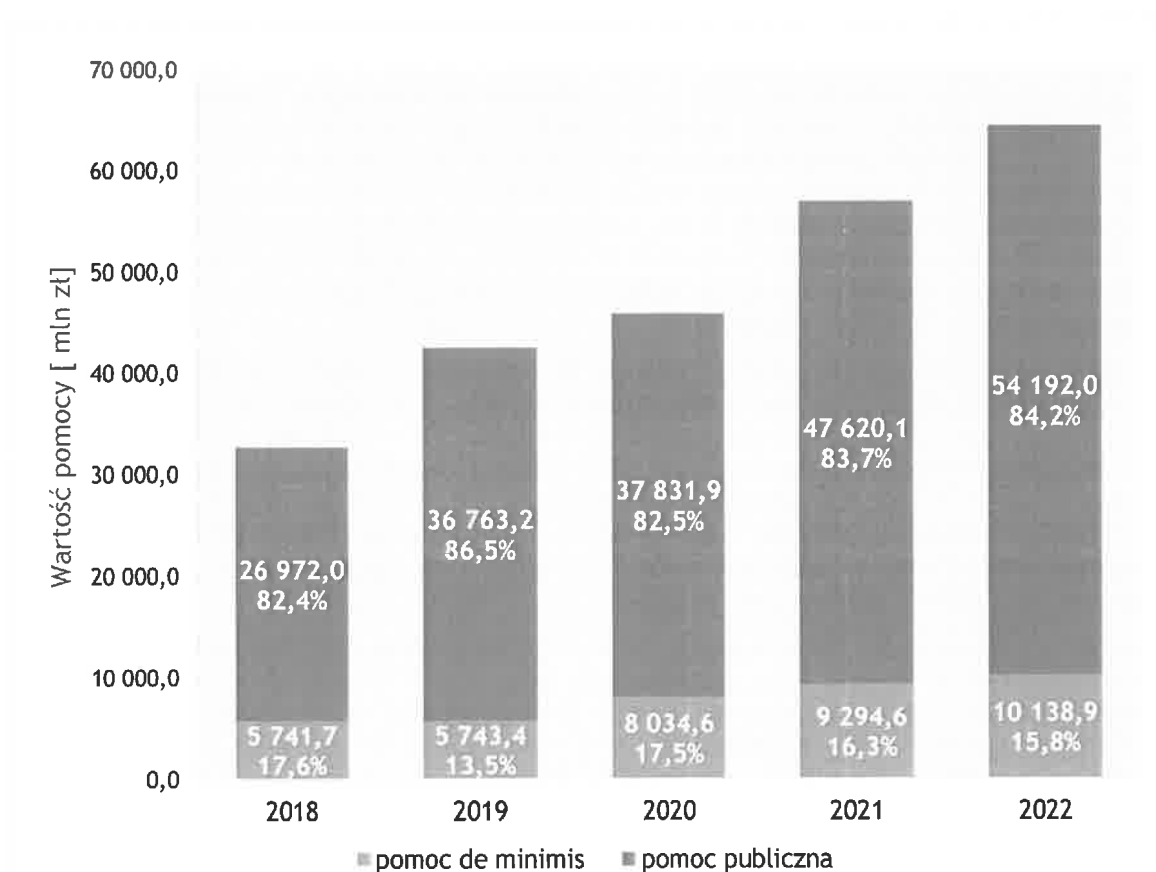
¹² Porównanie nie uwzględnia pomocy publicznej kryzysowej udzielanej w związku z sytuacją wywołaną COVID-19 ani pomocy kryzysowej związanej z agresją Rosji na Ukrainę.

¹³ Dalej zwana także pomocą publiczną.

publicznego). W 2020 roku wielkość pomocy publicznej wzrosła jedynie o ok. 3 proc., a wartość pomocy *de minimis* wzrosła aż o 40 proc. W 2021 roku ponownie wzrosła zarówno wartość pomocy *de minimis* jak i pomocy publicznej odpowiednio o ok. 16 i ok. 26 proc. W 2022 roku nastąpił kolejny wzrost obu rodzajów pomocy, odpowiednio o 9 proc i o 14 proc.

Należy jednak pamiętać o tym, że powyższe dane wyrażone są w ujęciu nominalnym. Kwoty pomocy nie uwzględniają czynników zewnętrznych, takich jak np. zmiana wartości pieniądza w czasie.

Wykres 2. Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2018-2022.

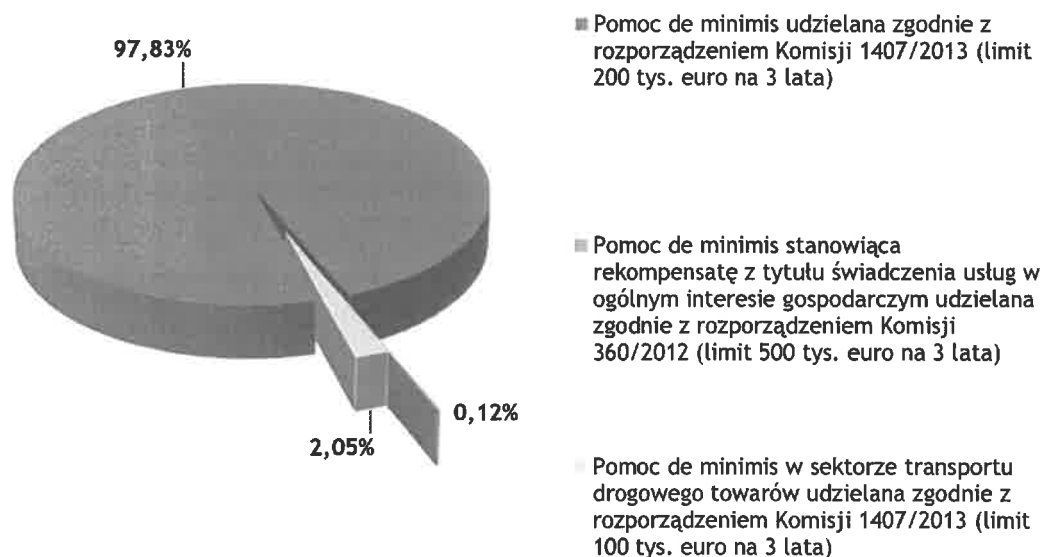

III. POMOC *DE MINIMIS* W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2022 roku blisko 98 proc. pomocy *de minimis* (9 919,2 mln zł) zostało udzielone zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013, zgodnie z którym limit pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat podatkowych wynosi 200 tys. euro. Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego towarów (limit 100 tys. euro na 3 lata podatkowe) udzielana zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 stanowiła jedynie 2,05 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (207,75 mln zł). Najmniejsza część pomocy *de minimis* została udzielona zgodnie z rozporządzeniem 360/2012¹⁴ (limit 500 tys. euro na 3 lata kalendarzowe) - 11,88 mln zł, co stanowiło zaledwie 0,12 proc. Powyższe dane zostały przedstawione na wykresie 3.

Wykres 3. Wartość pomocy *de minimis* w 2022 roku według jej rodzaju.

¹⁴ rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8, sprostowanie, Dz.U. L 290 z 4.10.2014, s. 11 (360/2012)

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszej części dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono formy pomocy przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Formy pomocy *de minimis* udzielanej w 2022 roku.

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kary lub odstąpienie od nałożenia kary
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
		umorzenie kosztów procesu sądowego

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki lub kredyty warunkowo umorzone (w całości lub w części)
		zaliczka zwrotna
	C2	odroczenie terminu płatności podatku
		odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		rozłożenie na raty płatności podatku
		rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty)
		odroczenie terminu zapłaty zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami
		rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty)
		rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami
		odroczenie terminu płatności kary
		rozłożenie na raty kary
		rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie terminu płatności odsetek
		rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
D	D1	poręczenia i gwarancje
E inne		

Wśród form pomocy *de minimis*, podobnie jak w 2021 roku, **dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje i ulgi podatkowe (7 215,43 mln zł)**. Udział wartości pomocy udzielonej w formach z grupy A w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł 71,17 proc. i był, pomimo wzrostu całkowitej wielkości pomocy udzielonej w tych formach, niższy o 1,23 punktu procentowego od udziału w roku poprzednim (72,40 proc.).

W przypadku pomocy *de minimis* w **grupie B, tj. subsydiów kapitałowo-inwestycyjnych**, nastąpił zarówno wzrost wartości, jak i wzrost udziału form z tej grupy w całkowitej wartości pomocy *de minimis*. Pomoc udzielona w 2022 roku wyniosła 4,94 mln zł (0,05 proc. całej pomocy *de minimis*), zwiększając się o 2,11 mln zł (o 74,54 proc.) w stosunku do roku poprzedniego.

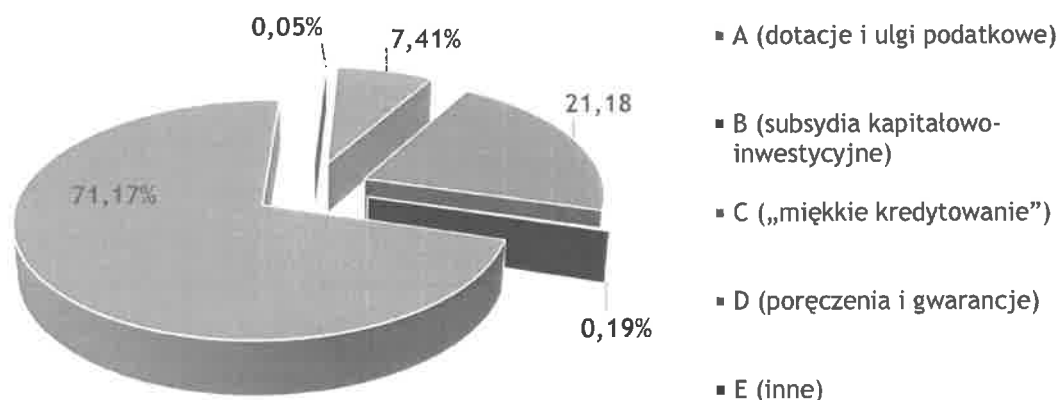
Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w formie z grupy C, czyli tzw. „miękkiego kredytowania”, osiągnęła wartość **751,39 mln zł** (7,41 proc. pomocy *de minimis* ogółem), co oznacza znaczący wzrost o 331,76 mln zł (o 79,06 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wartość pomocy *de minimis* z grupy D, tj. **poręczeń i gwarancji kredytowych** wzrosła nieznacznie o 22,66 mln zł (o 1,07 proc.) i wyniosła w 2022 roku **2 147,87 mln zł** (21,18 proc. całej pomocy *de minimis*) powodując spadek jej udziału w całkowitej wartości pomocy *de minimis* o 1,68 punktu procentowego.

Pomoc *de minimis* udzielona w formie E - inne wyniosła w 2022 roku 19,25 mln zł. Forma E wskazywana jest wtedy, gdy podmiot udzielający pomocy nie zdołał jej przyporządkować do żadnej z opisanych form pomocy zakwalifikowanych do grup od A do D.

Podsumowując, zaobserwowany w 2022 roku wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* w porównaniu z 2021 rokiem związany jest ze zwiększeniem wartości pomocy udzielonej w formach pomocy z grupy A i grupy C. Największy wzrost wystąpił w podgrupie C2 obejmującej pomoc w formie **odroczenia i rozłożenia na raty płatności podatkowych i kosztów egzekucyjnych wraz z karami i odsetkami wobec budżetu i funduszu** - w 2022 roku pomocy udzielono o 298,88 mln zł (117,82 proc.) więcej niż w 2021 roku. Największy, w ujęciu procentowym, spadek wartości pomocy nastąpił natomiast w podgrupie A2. Pomoc udzielana w formie **zwolnień i odliczeń podatkowych** była mniejsza o 209,06 mln zł (o 33,24 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wykres 4. Udział poszczególnych form pomocy *de minimis* w ogólnej jej wartości w 2022 roku.

Analizując bardziej szczegółowo strukturę pomocy *de minimis* w podziale na formy pomocy zauważyć można zdecydowaną przewagę pomocy udzielanej w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 67,02 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku - wzrost udziału o 1,39 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim.

Drugiej co do wielkości pomocy *de minimis* udzielono w formie poręczeń i gwarancji (podgrupa D1), przy czym udział tych form w całkowitej wartości udzielonej pomocy w 2022 roku nieznacznie spadł - z 22,8 proc. w 2021 roku do 21,1 proc. w 2022 roku.

Udział pomocy *de minimis* udzielonej w formie ulg podatkowych (podgrupa A2) nieznacznie zmalał - z 6,8 proc. w 2021 roku do 4,1 proc. w 2022 roku, a w przypadku pomocy udzielanej

w formach odroczeń, rozłożeń na raty (podgrupa C2) nieznacznie wzrósł - z 2,7 proc. w 2021 roku do 5,5 proc w 2022 roku.

Tabela 4. Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy w latach 2021-2022.

Forma pomocy	2021			2022		
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	6 729,7	100,0%	72,4%	↗ 7 215,43	100,0%	↘ 71,1%
A1 - dotacje i refundacje	6 100,6	90,6%	65,6%	↗ 6 795,5	94,2%	↗ 67,0%
A2 - ulgi podatkowe	629,0	9,4%	6,8%	↘ 419,1	5,8%	↘ 4,1%
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	2,8	100,0%	0,03%	↗ 4,9	100,0%	↗ 0,05%
B1 - wniesienie kapitału	2,8	100,0%	0,03%	↗ 4,9	100,0%	↗ 0,05%
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	419,6	100,0%	4,5%	↗ 751,4	100,0%	↗ 7,5%
C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	165,9	39,5%	1,8%	↗ 198,8	26,5 %	↗ 2,0%
C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	253,6	60,5%	2,7%	↗ 552,6	73,5%	↗ 5,5%
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	2 125,2	100,0%	22,8%	↗ 2 147,8	100,0%	↘ 21,1%
Grupa E - Inne	17,2	100,0%	0,19%	↗ 19,2	100,0%	↔ 0,19%

Na podobnym poziomie w stosunku do roku poprzedniego pozostała pomoc udzielana w formie pożyczek preferencyjnych (podgrupa C1) oraz pomoc w formie wniesienia kapitału

(podgrupa B1). Udział w całkowitej wartości pomocy w 2022 roku wyniósł 2 proc. a w 2021 roku - 1,8 proc. dla podgrupy C1 oraz 0,05 proc. w 2022 roku, a w roku 2021 - 0,03proc. dla podgrupy B1.

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2022 roku w Polsce wskazuje, że podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej udzielano tej pomocy w postaci bezpośrednich wydatków¹⁵ - 67,1 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących głównie uszczuplenia wpływów czyli ulgi podatkowe, pożyczki preferencyjne, odroczenia i rozłożenia na raty, poręczenia i gwarancje oraz inne do budżetu wyniósł 32,7 proc. pomocy *de minimis* ogółem.

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2022 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* - 2 765,7 mln zł, co stanowiło 27,3 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w tym roku. W porównaniu z 2021 rokiem wartość tej pomocy wzrosła o 456,8 mln (tj. o 19,8 proc.).

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* wzrosła o 31,5 mln i tym samym osiągnęła w 2022 roku wartość 2 133,3 mln zł, czyli poziom o 1,5 proc. większy w stosunku do 2021 roku. Stanowiło to 21,0 proc. udziału w całej udzielonej pomocy *de minimis* w tym okresie.

Okolo 15 proc. pomocy *de minimis* (1 517,4 mln zł) udzielono na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020*. Wartość pomocy na tej podstawie wzrosła o 152,93 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (o 11,2 proc.).

Pomoc *de minimis* udzielona na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* wyniosła w 2022 roku 1 473,7 mln zł (14,5 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Wartość tej pomocy zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 79,17 mln zł (co stanowiło spadek o 5,1 proc.).

Okolo 4,5 proc. pomocy *de minimis* (455,95 mln zł) udzielono w 2022 roku na podstawie *ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*. Wartość tej pomocy spadła w stosunku do 2021 roku o 11,56 mln zł (o 2,5 proc.).

Ponad 97 proc. pomocy *de minimis* w roku 2022 udzielono na podstawie piętnastu aktów prawnych. Zostały one przedstawione w tabeli 5.

¹⁵ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

Tabela 5. Pomocy *de minimis* według podstaw prawnych jej udzielenia w 2022 roku.

Podstawa prawna	2021		2022	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	2 308,9	24,8%	↗ 2 765,7	↗ 27,3%
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	2 101,7	22,6%	↗ 2 133,3	↘ 21,0%
ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	1 364,5	14,7%	↗ 1 517,4	↗ 14,9%
ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 552,8	16,7%	↘ 1 473,7	↘ 14,5%
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	467,5	5,03%	↘ 455,9	↘ 4,5%
ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	162,2	1,74%	↗ 377,1	↗ 3,7%
ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	144,2	1,6%	↗ 337,0	↗ 3,3%
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	171,3	1,8%	↗ 206,4	↗ 2,0%
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	159,3	1,7%	↗ 173,7	↔ 1,7%
ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	247,5	2,7%	↘ 119,7	↘ 1,2%
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	104,6	1,1%	↘ 99,4	↘ 1,0%
ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	58,2	0,6%	↗ 86,4	↗ 0,9%
ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	62,9	0,7%	↘ 61,0	↘ 0,6%
ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	23,4	0,3%	↗ 29,0	↗ 0,3%
ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	0,5	0,01%	↘ 28,2	↗ 0,3%
pozostałe akty prawne	364,1	3,9%	↘ 275,0	↘ 2,7%
Ogółem	9 294,6	100,0%	10 138,9	100,0%

*W tabeli wyszczególniono ustawy, na podstawie których udzielono w 2022 roku najwięcej pomocy *de minimis*; dla porównania podano również wartości pomocy udzielonej w 2021 roku na podstawie tych samych ustaw.

4. Pomoc de minimis w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 6. Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2022 roku.

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 656
▪ marszałkowie województw	16
▪ starostowie powiatów	304 (spośród 314*)
▪ wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast (w tym prezydenci miast na prawach powiatu)	2 336 (spośród 2 543*)
Organy podatkowe**	412
Organy centralne	45
Organy terenowe	47
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	445
Ogółem	3605

*Zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2022 r.

**Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

W 2022 roku pomocy *de minimis* udzieliło 3,6 tys. podmiotów spośród około 5 tysięcy podmiotów, które posiadały kompetencje do jej udzielania. Największą grupę udzielających stanowiły organy jednostek samorządu terytorialnego (ok. 2,6 tys.), w tym wszyscy marszałkowie województw, ok. 97 proc. starostów powiatów i ok. 92 proc. wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast.

Tabela 7. Pomoc *de minimis* w 2022 roku według podmiotów udzielających pomocy oraz podstaw prawnych.

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (ogółem) [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy głównych form (ogółem) [mln zł]	Główne formy pomocy	Wartość pomocy dla wskazanej formy pomocy [mln zł]
Bank Gospodarstwa Krajowego	2 186,4	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	2 133,3	gwarancja	2 133,3
Starostowie powiatów	1 556,0	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 524,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	863,6
				refundacja	659,4

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (ogółem) [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy głównych form (ogółem) [mln zł]	Główne formy pomocy	Wartość pomocy dla wskazanej formy pomocy [mln zł]
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1 254,8	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 251,1	refundacja	1 251,0
Beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych, przedsiębiorcy publiczni	1 229,8	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	1 014,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	775,4
				refundacja	108,9
				pożyczka preferencyjna	105,1
		ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	107,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	59,7
				refundacja	30,6
Wójtowie gmin/ Burmistrzowie/ Prezydenci miast	1 210,4	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	472,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	259,2
				refundacja	212,7
		ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	336,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	331,1
		ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	108,4	zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	94,7
		ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	99,3	zwolnienie z podatku	87,7
Ochotnicze Hufce Pracy	754,2	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	754,2	refundacja	754,2
Marszałkowie województw	703,9	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	222,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	150,7
				refundacja	71,7

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (ogółem) [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy głównych form (ogółem) [mln zł]	Główne formy pomocy	Wartość pomocy dla wskazanej formy pomocy [mln zł]
		ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	413,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	392,7
				refundacja	20,4
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	378,9	ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	377,0	rozłożenie na raty opłaty	202,9
				rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty lub zaległej opłaty wraz z odsetkami	148,7
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	330,4	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	330,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	330,3
Urzędy Skarbowe	209,7	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	146,3	rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	123,7
		ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	60,1	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	49,4
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	120,1	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	119,1	refundacja	113,9
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	59,1	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	59,0	pożyczka preferencyjna	28,8
				pożyczki warunkowo umorzone	16,2
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	13,5
Minister Edukacji i Nauki	27,7	ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	27,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	27,7
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	27,2	ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	27,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	26,1
Inne podmioty	90,2				

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (ogółem) [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy głównych form (ogółem) [mln zł]	Główne formy pomocy	Wartość pomocy dla wskazanej formy pomocy [mln zł]
Ogółem	10 138,9				

* formy pomocy z najwyższą wartością pomocy udzieloną przez podmiot udzielający pomocy na podstawie wskazanej podstawy prawnej

W 2022 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielił **Bank Gospodarstwa Krajowego** - 2 186,4 mln zł czyli 21,6 proc. całkowitej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w tym roku. Pomoc ta była przyznana głównie w formie gwarancji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (2 133,3 mln zł).

Starostowie powiatów udzielili pomocy *de minimis* na łączną kwotę 1 556,0 mln zł (15,4 proc. wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta została przyznana przede wszystkim w formie dotacji i świadczeń bezzwrotnych¹⁶ oraz refundacji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (1 524,0 mln zł).

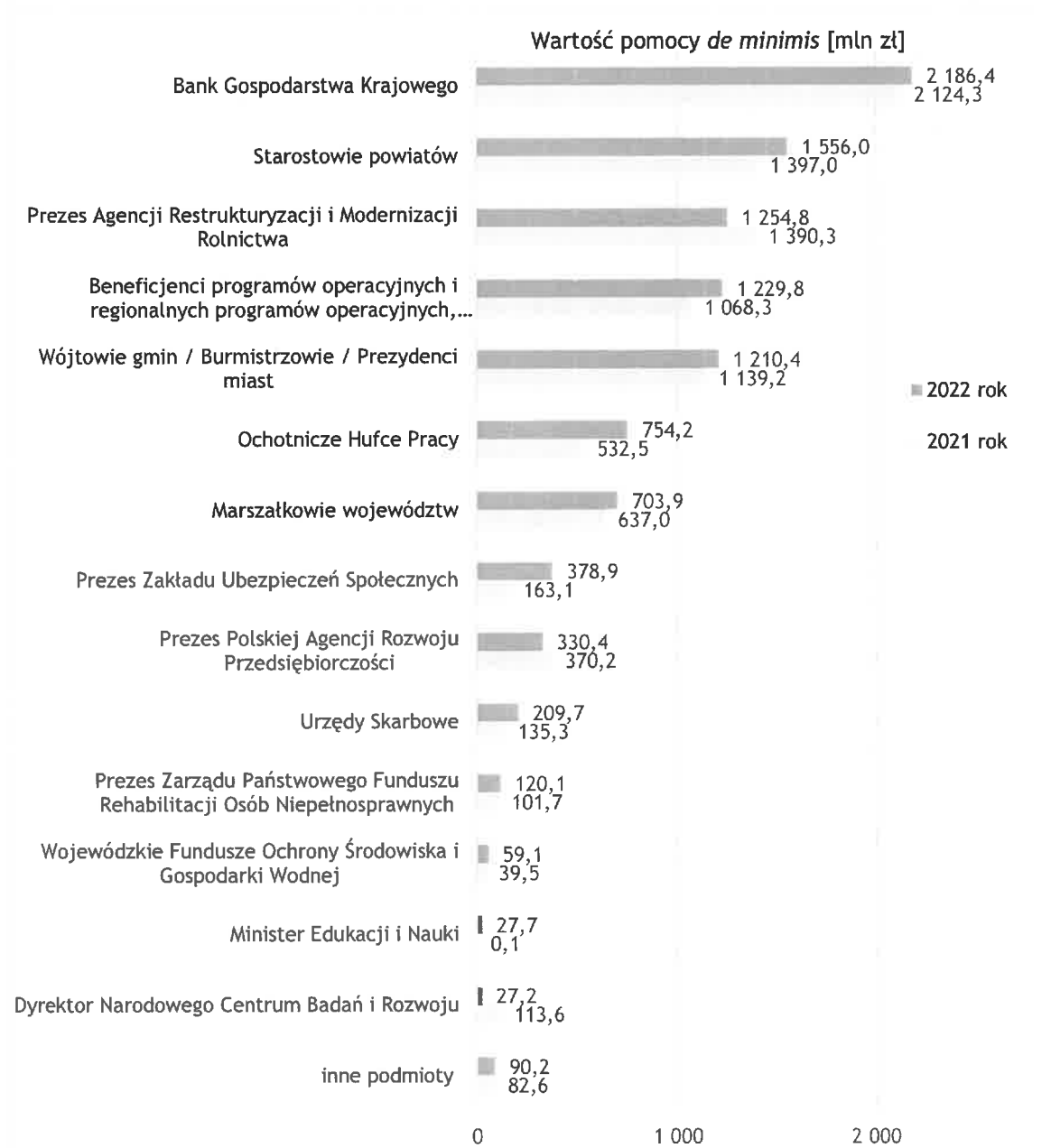
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielił pomocy *de minimis* o łącznej wartości 1 254,8 mln zł (12,4 proc. wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta była udzielona głównie w formie refundacji na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (1 251,1 mln zł).

Kolejną grupą podmiotów, które udzieliły pomocy *de minimis* o znaczącej wartości - 1 229,8 mln zł (12,1 proc. wartości pomocy *de minimis*) - byli **beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni**. W tej grupie przeważała pomoc w formie dotacji i refundacji przekazanych na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (1 014,1 mln zł) oraz *ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości* (107,9 mln zł).

Wójtowie gmin oraz burmistrzowie i prezydenci miast udzielili pomocy *de minimis* o łącznej wartości 1 210,4 mln zł (11,9 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta była udzielana głównie w formie dotacji i refundacji na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (472,0 mln zł), oraz na podstawie *ustawy 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe* (336,9 mln zł). Ponadto, na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów* udzielono pomocy w kwocie 108,4 mln zł w formie zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku lub w formie obniżenia wysokości opłaty.

¹⁶ Dalej nazywanych dotacją.

Wykres 5. Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy w latach 2021-2022.

Analizując wielkość udzielonej pomocy w 2022 roku przez poszczególne podmioty można zauważyć **wzrost wartości pomocy *de minimis*** u większości podmiotów jej udzielających. Dotyczy to zwłaszcza Banku Gospodarstwa Krajowego, beneficjentów krajowych i regionalnych programów operacyjnych, przedsiębiorców publicznych, wójtów gmin, burmistrzów, prezydentów miast oraz starostów powiatów. Do podmiotów, które w 2022 roku udzieliły pomocy o mniejszej wartości niż w 2021 roku należą: Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Czternaście grup podmiotów wskazanych w tabeli nr 7 udzieliło pomocy, której wartość stanowi 99,1 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy.

Ponad połowę (prawie 54 proc.) całkowitej wartości pomocy *de minimis* w 2022 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Wartość udzielonej pomocy *de minimis* w 2022 roku w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy.

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [%]
Roboty budowlane specjalistyczne	968,5	9,6%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	755,8	7,5%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	719,1	7,1%
Pozostała indywidualna działalność usługowa	631,6	6,2%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	562,8	5,6%
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	547,9	5,4%
Działalność usługowa związana z wyżywieniem	359,8	3,4%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	322,3	3,2%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych,	319,4	3,2%
Transport lądowy oraz transport rurociągowy	283,4	2,8%
Pozostałe	4 668,3	46,0%
Ogółem	10 138,9	100,0%

*Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

W 2022 roku najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **specjalistycznych robót budowlanych** (968,5 mln zł), zaś udział tego sektora wyniósł 9,6% proc. wartości udzielonej pomocy *de minimis*. Drugim i trzecim rodzajem działalności - z udziałem ok. 7 proc., na którą przedsiębiorcy otrzymali pomoc o największej wartości był **handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi** (755,8 mln zł) oraz **handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi** (719,1 mln zł). W sektorze **pozostałej indywidualnej działalności usługowej** - związanej m.in. z fryzjerstwem i pozostałymi zabiegami kosmetycznymi - udzielono pomocy o wartości 631,6 mln zł, co stanowiło 6,2 proc. całkowitej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku.

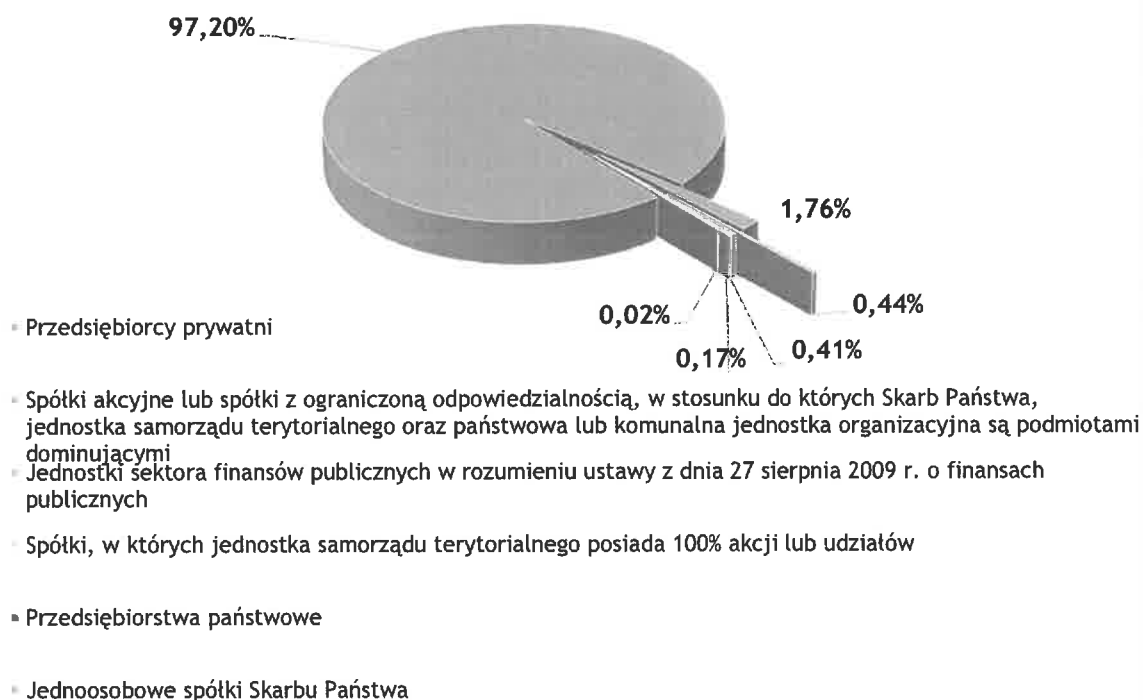
6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

W 2022 roku najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni (ponad 97 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

Tabela 9. Pomoc *de minimis* według formy prawnej beneficjenta w 2022 roku.

Forma prawna przedsiębiorcy	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
Przedsiębiorcy prywatni	9 855,6	97,2%
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	178,7	1,8%
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	44,2	0,4%
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	41,5	0,4%
Przedsiębiorstwa państwowe	17,0	0,2%
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	1,9	0,02%
Ogółem	10 138,9	100,0%

Wykres 6. Pomoc *de minimis* w 2022 roku ze względu na formę prawną beneficjenta.

7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjenta pomocy

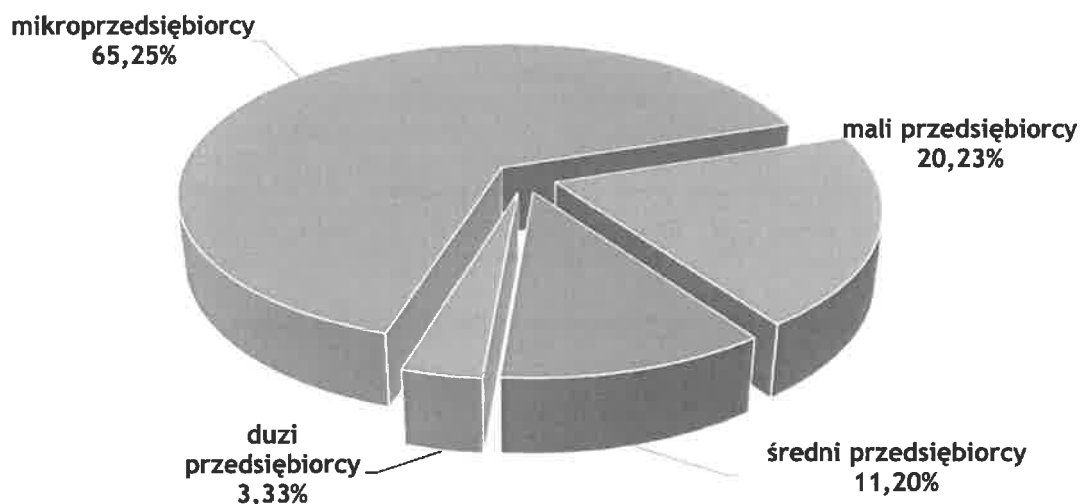
W 2022 roku prawie **97 proc. pomocy *de minimis*** udzielono mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkiem, który powinien spełnić jej beneficjent, było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy),
- często brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim małe podmioty. Potwierdzeniem tego jest fakt, że ponad 65 proc. tego rodzaju pomocy w 2022 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy, a 20 proc. ogólnej jej wartości - mali przedsiębiorcy. Podmioty spoza sektora MŚP otrzymały 3,3 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 rok.

Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjenta przedstawiono na wykresie 7, a porównanie tych wielkości z 2021 rokiem - w tabeli 12.

Wykres 7. Pomoc *de minimis* udzielona w 2022 roku ze względu na wielkość beneficjenta.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej mikroprzedsiębiorcom w 2022 roku wzrosła o 409,4 mln zł (6,6 proc.) w stosunku do 2021 roku i wyniosła 6,6 mld zł. Znaczące wzrosty wartości pomocy *de minimis* zaobserwowano w odniesieniu do pozostałych grup wielkości przedsiębiorców, tu również zanotowano nieznaczne wzrosty wartości jak w przypadku mikroprzedsiębiorców: dla małych przedsiębiorców - o 218,3 mln zł (wzrost o prawie 12 proc.), dla średnich przedsiębiorców - o 164,8 mln zł (wzrost o prawie 17 proc.), a dla dużych przedsiębiorców - o 51,9 mln zł (wzrost o ok. 18 proc.).

Tabela 10. Pomoc *de minimis* według wielkości beneficjenta w latach 2021-2022.

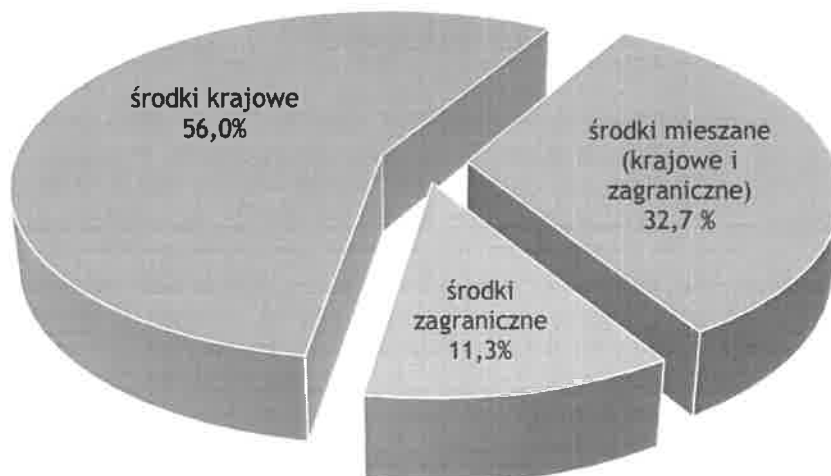
Wielkość przedsiębiorcy	2021		2022	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
mikroprzedsiębiorcy	6 204,9	66,8%	6 614,8	65,3%
mały przedsiębiorcy	1 832,6	19,7%	2 050,7	20,2%
średni przedsiębiorcy	970,7	10,4%	1 135,3	11,2%
duży przedsiębiorcy	286,4	3,1%	338,1	3,3%
Ogółem	9 294,6	100,0%	10 138,9	100,0%

Udziały wartości otrzymanej pomocy *de minimis* w odniesieniu do ogólnej kwoty pomocy *de minimis* w poszczególnych grupach wielkości przedsiębiorstwa w 2022 roku nie uległy znaczącym zmianom. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały 65,3 proc. wartości udzielonej pomocy *de minimis*, zatem udział spadł o 1,52 punktów proc. (66,8 proc. w 2021 roku), natomiast w grupach małych średnich i dużych przedsiębiorców udziały pomocy im udzielonej w ogólnej wartości pomocy *de minimis* nieznacznie wzrosły odpowiednio o 0,5 proc., o 0,8 proc i o 0,2 proc.

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Pomoc *de minimis* w 2022 roku udzielana była **głównie ze środków pochodzenia krajowego** - 5 676,1 mln zł (56,0 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków **mieszanych (jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego)** - 3 316,4 mln zł, (32,7 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie **zagranicznego** - 1 146,4 mln zł (11,3 proc. pomocy *de minimis*).

Wykres 8. Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia.

W porównaniu do roku poprzedniego, wzrosły wartości zarówno pomocy udzielanej ze środków krajowych jak i środków zagranicznych, w tym mieszanych. Natomiast jeżeli chodzi o udział w całkowitej wartości pomocy *de minimis* to pomoc udzielana ze środków krajowych w 2022 roku była wyraźnie większa od pomocy udzielanej ze środków zagranicznych, w tym mieszanych (56,0 proc. do 44,0 proc.).

Tabela 11. Pomoc de minimis według źródła jej pochodzenia w latach 2021-2022.

Pochodzenie źródła środków	2021		2022	
	Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
środki krajowe	4 922,5	53,0%	5 676,1	56,0%
środki mieszane lub zagraniczne	4 372,1	47,0%	4 462,8	44,0%
Ogółem	9 294,6	100,0%	10 138,9	100,0%

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku w Polsce wyniosła 10 138,9 mln zł, co stanowiło 15,8 proc. wsparcia udzielonego przedsiębiorcom ze środków publicznych, nie licząc pomocy kryzysowej związanej z COVID-19¹⁷ (całkowita wartość pomocy kryzysowej udzielonej przedsiębiorcom w Polsce w 2022 r. wyniosła 2 540,8 mln zł, natomiast wartość pozostałej pomocy publicznej wyniosła 54 192,1 mln zł). W latach 2018-2019 wartość udzielonej pomocy *de minimis* utrzymywała się na zbliżonym poziomie. W kolejnych latach zaobserwowano wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis*: w 2020 roku - o 40 proc. w stosunku do 2019 roku. w 2021 roku - o 18 proc. w stosunku do 2020 roku, a w 2022 r. nastąpił kolejny wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* o 9,08 proc. względem 2021 roku. Największą część (78 proc.) pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku stanowiła pomoc udzielona na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (2 765,7 mln zł), ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (2 133,3 mln zł), ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (1 517,4 mln zł) oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (1 473,7 mln zł).

Pomoc *de minimis* była udzielana przede wszystkim w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 67 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku.

¹⁷ Pomoc kryzysowa w 2022 r. w: *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2022 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2023.

Wśród grup podmiotów, które w 2022 roku udzieliły pomocy *de minimis* o największej wartości byli kolejno Bank Gospodarstwa Krajowego, starostowie powiatów, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, beneficjenci programów operacyjnych oraz wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast.

Pomoc *de minimis* w podziale na poszczególne sektory gospodarki, w których działalność prowadzili jej beneficjenci, charakteryzowała się dość dużym rozproszeniem. Największy udział stanowiła pomoc udzielona przedsiębiorcom wykonującym działalność w **sektorze specjalistycznych robót budowlanych** (9,6 proc.), **handlu detalicznego** (7,5 proc.) **handlu hurtowego** (7,1 proc.) oraz **pozostałej indywidualnej działalności usługowej** (6,2 proc.). Udział podmiotów działających w pozostałych sektorach 70 proc. wartość udzielonej pomocy w poszczególnych sektorach była znikoma pod względem udziału w ogólnej wartości pomocy *de minimis* w 2022 roku.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2022 roku wykazywała tendencje, które występowały również w przypadku pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE udzielonej w tym samym roku. Przede wszystkim występowała dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa. Około 56 proc. wartości pomocy *de minimis* stanowiła pomoc udzielona wyłącznie ze środków krajowych, z czego w przeważającej części były to dotacje (67 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2022 roku) a 33 proc. to uszczuplenia wpływów do budżetu państwa. Dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa była większa i wyniosła 69,6 proc. pomocy publicznej¹⁸. Zdecydowanie największy pod względem liczby beneficjentów pomocy był udział prywatnych przedsiębiorców - prawie 97 proc. przypadku pomocy *de minimis*. W przypadku w pomocy publicznej udział prywatnych przedsiębiorców był zdecydowanie mniejszy i wyniósł 70 proc. Główna różnica pomiędzy pomocą publiczną a pomocą *de minimis*, to dominacja mikro-, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis*. Pomoc publiczną (za wyjątkiem pomocy kryzysowej) otrzymują zazwyczaj duże przedsiębiorstwa, podczas gdy pomoc *de minimis* udzielana jest najczęściej podmiotom z sektora MŚP. W 2022 roku 97 proc. pomocy *de minimis* zostało udzielone mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym najwięcej bo ponad 65 proc. pomocy *de minimis* otrzymali mikroprzedsiębiorcy.

¹⁸ Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy, tamże.